LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VĮ VALSTYBINIS MIŠKOTVARKOS INSTITUTAS

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJOS

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SUDEDAMOJI DALIS

GAMTOSAUGINIŲ PRIEMONIŲ PLANAS

KAUNAS, 2016

Pramonės pr. 11a, 51327 Kaunas
Telefonai: (8-37) 49 02 54, 49 02 35
Faksas: 49 02 33

VĮ RIETAVO MIŠKŲ URĖDIJA

GAMTOSAUGINIŲ PRIEMONIŲ PLANAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Direktorius Alfredas Galaunė

Kraštotvarkos skyriaus vedėja Viliūnė Naureckaitė

Vyresnysis specialistas Giedrius Pleskevičius

VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas,
2016

TURINYS

Aiškinamasis raštas **Psl.**

1. Darbo teisinis pagrindas, tikslai ir metodika……. 5
2. Darbo sudėtis ……. 7
3. Valstybės saugomos teritorijos ir objektai…….. 8
    3.1. Nacionalinių saugomų teritorijų bendra apžvalga…….. 8
        3.1.1. Valstybiniai parkai…… 9
        3.1.2. Draustiniai…….....…… 11
        3.1.3. Biosferos poligonai…….....…….. 15
    3.2. Europos ekologinio tinklo NATURA 2000 teritorijos 15
        3.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)…… 16
        3.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)……..…….. 17
    3.3. Valstybės saugomi objektai…….. 21
        3.3.1. Gamtos paveldo objektai…….. 21
        3.3.2. Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys…… 21
4. Miškų urėdijos įsipareigojimu saugomi plotai……. 23
    4.1. Kertinės miško buveinės…… 23
    4.2. Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus…… 25
5. Naujai inventorizuoti ekologiškai vertingi miško plotai……... 25
    5.1. Ekologiškai vertingi miško sklypai…… 26
        5.1.1. Pelkiniai miškai paliktini natūraliai raidai……... 27
        5.1.2. Natūralios miško pelkės paliktinos savaiminei raidai…… 27
        5.1.3. Miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais…… 28
        5.1.4. Šlaitų medynai…… 29
    5.2. Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)... 30
6. Miškų ūkinis režimas……... 31
7. Gamtosauginės ūkinės priemonės miškuose…….. 32
    7.1. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių…… 32
    7.2. Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės…… 33
    7.3. Pelkinių pušynų, augančių Pa ir Pb augavietėse, išsaugojimas…….. 33
    7.4. Natūralių miško pelkių, mažų aikštelių ir laukymių palikimas…….. 33
    7.5. Miško laukymių valymas nuo apaugimo……... 34
    7.6. Šlaitų medynų specifika ir reikšmė…… 34
    7.7. Pavienių paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas……... 35
    7.8. Senmedžių išsaugojimas…… 36
    7.9. Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga…….. 37
    7.10. Biotechninės priemonės……..... 37
8. Gamtotvarkos planuose numatytos projektuojamos gamtosauginės tvarkymo priemonės..... 40
    Literatūros sąrašas…… 46
    Priedai……... 48
        1 priedas. Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraščiai…… 49
        2 priedas. NATURA 2000 teritorijų žiniaraščiai…….. 59
        3 priedas. Nacionalinių saugomų ir NATURA 2000 teritorijų pasiskirstymo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas…….. 65
        4 priedas. Vainuto miškų biosferos poligono paukščių veisimosi vietų žiniaraštis…….....…….. 67

5 priedas. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai……... 70
6 priedas. Kertinių miško buveinių ir potencialių kertinių miško buveinių sąrašas valstybinės reikšmės miškuose…….. 84
7 priedas. Miško plotų saugomų pagal miškų sertifikavimo reikalavimus žiniaraštis…….. 90
8 priedas. Pelkinių miškų, paliktinų natūraliai raidai žiniaraštis…….. 93
9 priedas. Natūralių miško pelkių, paliktinų savaiminei raidai žiniaraštis…….. 103
10 priedas. Miško laukymių, saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis……. 113
11 priedas. Šlaitų medynų žiniaraštis…….. 121
12 priedas. Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis…… 128
13 priedas. Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai…….. 133
14 priedas. Brėžiniai …..... 143

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. DARBO TEISINIS PAGRINDAS, TIKSLAS IR METODIKA

Teisinis pagrindas. Darbas atliktas pagal VĮ Rietavo miškų urėdijos (toliau Rietavo miškų urėdijos) užsakymą. Gamtosauginių priemonių plano tikslingumą sąlygojo naujo miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto rengimas. Šiame plane suprojektuota gamtosauginių ir specialių miško biologinę įvairovę praturtinančių priemonių visuma, atsižvelgiant į naują 2014 m. miškotvarkos darbų vykdymo instrukciją ir išaugusius aplinkosauginius reikalavimus šalies valstybiniams miškams.

Gamtosauginių priemonių planas yra sudedamoji miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto dalis. Rengiant planą, miškų urėdijos administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose, suprojektuotos gamtosauginės priemonės, kurių laikymasis padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę. Suprojektuotos priemonės suderintos su miškų urėdija, atsižvelgiant ne tik į gamtosauginius, bet ir į socialinius bei ekonominius visuomenės ir miškų urėdijos interesus šioje teritorijoje. Informacija apie suderintas su miškų urėdija gamtosaugines priemones pateikiama atskiruose žiniaraščiuose, pagal girininkijas.

Darbo tikslas yra pagaminti specialų miškų urėdijos gamtosauginių priemonių žemėlapį, kuriame būtų pažymėtos visos miškų urėdijos teritorijoje esančios nacionalinės saugomos teritorijos, Europos Sąjungos svarbos teritorijos (NATURA 2000), Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radavietės, miškų urėdijos įsipareigotos saugoti kertinės miško buveinės bei išaiškintos ir lokalizuotos kitos ekologiškai vertingos teritorijos (1 pav.).

Visoms šioms išvardintoms ir plane pažymėtoms teritorijoms bei objektams sudaromi žiniaraščiai, nurodant išsaugojimo bei atkūrimo priemones. Tokiu būdu sukuriamas vieningas dokumentas, kuriame sukoncentruotos visos saugomos ir apribotos veiklos teritorijos su ūkinio režimo ypatybėmis bei gamtosauginėmis priemonėmis. Ši medžiaga iki šiol buvo išsklaidyta atskiruose teisės aktuose bei teritorinio planavimo dokumentuose ir tai apsunkino miškų urėdijos specialistų praktinį darbą ir ūkinės veiklos miškuose kontrolę. Miškų urėdijos darbuotojai ateityje galės aktualizuoti visus mūsų pateikiamus duomenis, juos tobulindami ir įtraukdami naujus rodiklius.

Darbo metodika. Darbas atliktas naudojant 2015 m. miškų urėdijos miškotvarkos lauko darbų inventorizacinę medžiagą, Klaipėdos, Rietavo ir Šilalės rajonų teritorijoje atliktų bioįvairovės tyrimų bei vykdytų projektų medžiagą, saugomų teritorijų planavimo

dokumentus. Darbe remtasi Rietavo miškų urėdijos, Varnių ir Pagramančio regioninių parkų, bei Žemaitijos nacionalinio parko direkcijų specialistų pateikta medžiaga ir informacija, taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacine sistema (SRIS). Surinkti duomenys susisteminti ir pateikti aiškinamajame rašte. Žiniaraščiai sudaryti naudojant VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto (toliau miškotvarkos instituto) naujausios sklypinės miškų inventorizacijos duomenų bazės duomenis. Visa surinkta ir apibendrinta medžiaga suvesta į grafinę duomenų bazę ir parengti atskiri geografinės informacinės sistemos (toliau GIS) sluoksniai. Grafinė informacija lokalizuota planinėje medžiagoje M 1:50000. Projektiniai sprendimai priimti vadovaujantis galiojančiais saugomų teritorijų reglamentais, miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos reikalavimais bei tvaraus, gamtai artimo ir subalansuoto miškų ūkio principais.

2. DARBO SUDĖTIS

Darbas susideda iš gamtosauginių priemonių planų, aiškinamųjų raštų, žiniaraščių ir žemėlapių, kurie pagaminti atskirai visoms girininkijoms, o jų pagrindu visai Rietavo miškų urėdijos valstybinių miškų teritorijai parengtas bendras sąvadas, įskaitant ir saugomas teritorijas. Rietavo miškų urėdijos gamtosauginių priemonių planas (žemėlapis) pagamintas valstybinės reikšmės miškų išdėstymo plano pagrindu M 1:50000, o atskirų girininkijų gamtosauginių priemonių planai, pagaminti valstybinės reikšmės miškų išdėstymo planų pagrindu M 1:20000. Gamtosauginių priemonių aprašymai pateikiami atskiruose žiniaraščiuose pagal girininkijas.

Iš viso parengta 9 komplektai gamtosauginių priemonių planų ir aiškinamųjų raštų girininkijoms (po 1 komplektą aiškinamųjų raštų ir žemėlapių, kiekvienai girininkijai) bei 1 bendras visos miškų urėdijos aiškinamojo rašto ir žemėlapio komplektas Rietavo miškų urėdijos administracijai.

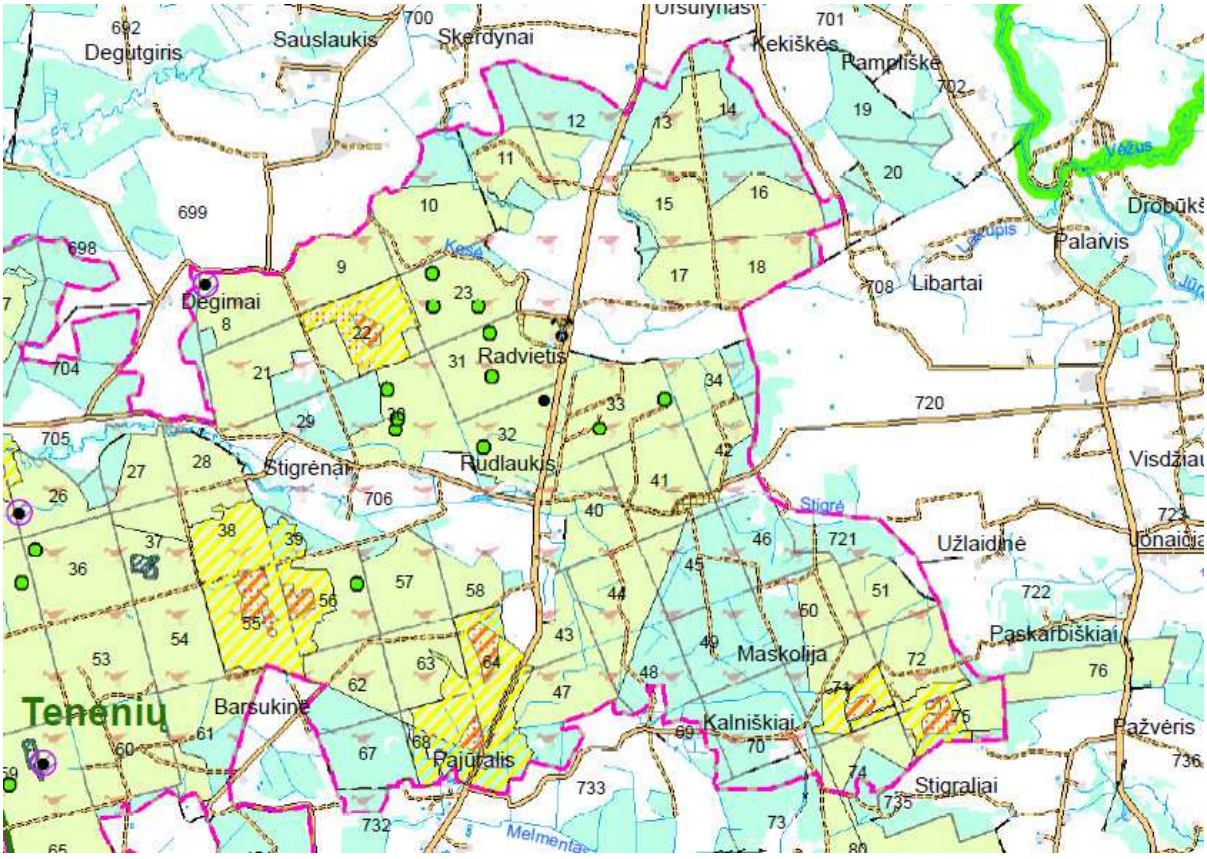

1 pav. Gamtosauginio žemėlapio fragmentas

3. VALSTYBĖS SAUGOMOS TERITORIJOS IR OBJEKTAI

Visos miškų urėdijoje esančios saugomos teritorijos yra Lietuvos gamtinio karkaso dalis. Gamtinio karkaso teritorijose saugoma kraštovaizdžio erdvinė teritorinė struktūra ir gamtinis pobūdis, ekologinis stabilumas, kraštovaizdžio estetinė vertė. Gamtinio karkaso teritorijos turi būti tvarkomos vadovaujantis darnios plėtros principais. Teritorijose, turinčiose istorinę, kultūrinę vertę, svarbiose estetiniu atžvilgiu, gamtinio karkaso teritorijos, tvarkomos atsižvelgiant ir derinant tarpusavyje ekologinius, kultūrinius bei estetinius kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.

3.1. Nacionalinių saugomų teritorijų bendra apžvalga

Lietuvoje saugomos teritorijos steigiamos norint išsaugoti gamtos ir paveldo teritorinius kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę. Saugomose teritorijose palaikoma kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, gamtos išteklių subalansuotas naudojimas ir atkūrimas, sudaromos sąlygos pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams. Šalies saugomų gamtinių teritorijų apskaitą, apsaugą bei tvarkymą reglamentuoja saugomų teritorijų įstatymas. Saugomų teritorijų naudojimą ir apsaugą reglamentuoja bendrieji nuostatai. Individualius nuostatus turi valstybiniai parkai, valstybiniai draustiniai, biosferos poligonai. Pagal saugomų vertybių pobūdį miškų urėdijos teritorijoje įsteigti draustiniai skirstomi į gamtinius (botaniniai-zoologiniai, botaniniai, telmologiniai, hidrografiniai, pedologiniai ir geomorfologiniai), kompleksinius (kraštovaizdžio) bei genetinius.

Miškų urėdijos bendras miškų teritorijos plotas yra 65300,7 ha, miško žemė užima 64236,2 ha. Valstybinės reikšmės miškų bendras plotas 23408,4 ha, miško žemės plotas yra 22890,3 ha. Miškų urėdijos teritorijos miškingumas šiuo metu sudaro 37,5 %. VĮ Rietavo miškų urėdijos administruojamoje miškų teritorijoje valstybės saugomos teritorijos iš viso užima **8695,2 ha** arba **13,3 %** viso miškų ploto. Valstybinės reikšmės miškuose visos saugomos teritorijos užima **19,7 %** arba **4617 ha** ploto (2 lentelė, 1 priedas).

1 lentelė. Valstybės saugomų teritorijų pasiskirstymas girininkijų miškuose.

Girininkija	Visi miškai			Valstybinės reikšmės miškai		
	Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas, ha	% nuo girininkijos ploto	Girininkijos plotas, ha	Saugomų teritorijų plotas, ha	% nuo girininkijos ploto
Skroblės	9880,7	1547,2	15,7	3855,6	953,5	24,7
Tverų	9246,2	557,4	6,0	3694,4	426,1	11,5
Judrėnų	9879,6	405,3	4,1	2289,5	37,3	1,6
Žadvainių	7406,1	24,4	0,3	3560,9	0,4	< 0,1
Girėnų	4773,6	142,1	3,0	2385,5	67,2	2,8

Labardžių	8335	775,7	9,3	2572,7	214,3	8,3
Tenenių	7154,9	3470,4	48,5	3360,5	2412,2	71,8
Kaltinėnų	8624,6	1772,7	20,6	1689,3	506	30,0
Iš viso:	**65300,7**	**8695,2**	**13,3**	**23408,4**	**4617**	**19,7**

Valstybės saugomų teritorijų miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose daugiausiai yra Tenenių (2412,2 ha) ir Skroblės (953,5 ha) girininkijose.

Gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų (PAST) plotai į bendrą miškų urėdijos valstybės saugomų teritorijų plotą nesumuojami, kadangi didžiąja dalimi ploto jie jau apima valstybės saugomas teritorijas.

3.1.1. Valstybiniai parkai

Varnių regioninis parkas – įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913, siekiant išsaugoti Žemaičių centrinio ežeruoto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti. *Regioninio parko plotas – 33475 ha* (2 lent.).

Varnių regioninio parko paskirtis yra išsaugoti Žemaičių ežeruoto kalvyno kraštovaizdį su aukštomis Medvėgalio, Aukštagirės, Gaudkalnio, Moteraičio, Sprūdės viršukalnėmis, raiškiais plokščiakalvių kompleksais, Lūksto, Paršežerio, Stervo ežerais ir pelkiniais kompleksais, didelės ornitologinės vertės Biržulio ežerą su apyežeriu; išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Pabiržulio akmens amžiaus stovyklaviečių kompleksą, piliakalnius, Varnių urbanistinį kompleksą.

Varnių regioniniame parke prasideda vienos didžiausių Žemaitijos upių: Venta, Virvytė ir Minija.

Kraštovaizdis. Varnių regioninis parkas tarsi milžiniškas, aukštai iškilęs duburys, kurio kraštus supa įspūdingi kalvynai, kalvos, o įdubimas – didžioji Varnių loma. Joje telkšo Paršežerio, Lūksto, Stervo, Biržulio ežerai.

Negyvoji gamta. Aukščiausias Žemaitijos kalnas – Medvėgalis, žemaičių kalnų karalienė – Šatrija. Čia prasideda didžiosios Žemaitijos upės – Venta, Virvytė, Minija, Kražantė, Akmena. Didžiausias natūralus Žemaitijos ežeras – Lūkstas išmetantis gintarą.

Gyvoji gamta. Didžiulėms ežerų pakrančių klampynėms, pelkėms ir pelkutėms, miškams, vingiuotų upelių slėniams bei pievoms būdinga didelė augalų ir gyvūnų įvairovė. Biržulio ir Stervo ežerų nendrių ir meldų sąžalynai, aplinkiniai pelkynai nuo seno laikomi viena turtingiausių paukščiais vietų Lietuvoje. Parke gausu retų rūšių augalų – sibirinių vilkdalgių, liekninių beržų, įvairių gegužraibinių, Saloto ežere slepiasi ežerinės slepišerės. Čia prieglobstį randa: retieji vabzdžiai – machaonai, juodieji apolonai,

auksuotosios šaškytės; paukščiai – didieji baubliai, juodosios žuvėdros, didžiosios kuolingos, švygždos, griežlės; žinduoliai – šermuonėliai, ūdros, briedžiai.

Kultūros paveldas. Pasigrožėti piliakalnių didybe, nuo jų gėrėtis svaiginančiais Žemaitijos krašto toliais, kviečia Medvėgalio, Šatrijos, Sprūdės, Moteraičio, Bilionių, Paršpilio piliakalniai. Šalia pastarojo, Sietuvos upės pelkynuose, slepiasi senovinis slaptas, akmenimis grįstas kelias per pelkes – kūlgrinda. Biržulio ežero aplinkoje galima atsekti mūsų tautos priešistorę. Tai liudija archeologų radiniai, siekiantys net 10 tūkst. m. pr. Kr. Anot archeologų, čia Baltiškosios kultūros lopšys. Spigino rage rasti kapai yra seniausi akmens amžiaus žmonių – medžiotojų ir žvejų kapai Lietuvoje ir vieni seniausių Rytų Pabaltijyje. Garsią istoriją mena Varnių miestas, Luokės miestelis, Pavandenės kraštas, Požerė, medinis Biržuvėnų dvaras.

2 lentelė. Varnių regioninio parko funkcinio prioriteto zonos

Regioninio parko funkcinio prioriteto zonos	**ha***	**%**
Konservacinio prioriteto zonos:	17795	53,1
Rezervatai	777	2,3
Draustiniai	17018	50,8
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos	7474	22,3
Rekreacinio prioriteto zonos	463	1,4
Miškų ūkio zonos	2784	8,3
Žemės ūkio zonos	4622	13,8
Ūkinio prioriteto zona	36	0,1
Gyvenamosios zonos	301	1
Iš viso:	**33475**	**100**
Regioninio parko buferinė apsaugos zona	18483	

** Šaltinis: Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, 2012*

Varnių regioninio parko dalyje, esančioje Rietavo miškų urėdijos teritorijoje, yra 8 draustiniai:

- ***Kauklių telmologinis draustinis***;
- ***Dubulio botaninis draustinis***;
- ***Apvaršuvos geomorfologinis draustinis*;**
- ***Spingės geomorfologinis draustinis***;
- ***Aukštagirės geomorfologinis draustinis***;
- **Sietuvos kraštovaizdžio draustinis;**
- **Medvėgalio kraštovaizdžio draustinis;**
- **Bilionių kraštovaizdžio draustinis;**

Bendras Varnių regioninio parko miškų teritorijos plotas Rietavo miškų urėdijoje yra – **2339,4 ha.** Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai užima **667,5 ha plotą**. (1 pried.).

3.1.2. Draustiniai

Pagal LR saugomų teritorijų įstatymo nuostatas draustinių steigimo tikslai yra:

1) išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves;

2) užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei ekologinę pusiausvyrą;

3) išsaugoti laukinių augalų, gyvūnų bei grybų buveines ir rūšis, genetiniu požiūriu vertingas jų populiacijas;

4) sudaryti sąlygas moksliniams tyrimams;

5) sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

6) propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves.

Rietavo miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje be Varnių regioninio parko teritorijoje esančių draustinių dar yra įsteigta 13 draustinių (1 pried. 3 lentelė).

- ***Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis***;
- ***Ruškio kraštovaizdžio draustinis;***
- ***Stemplių kraštovaizdžio draustinis;***
- ***Ablingos geomorfologinis draustinis***;
- ***Aitros hidrografinis draustinis***;
- ***Aukštojo tyro telmologinis draustinis***;
- ***Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis;***
- ***Veiviržo ichtiologinis draustinis***;
- ***Vincentavo botaninis-zoologinis draustinis;***
- ***Nataikos botaninis-zoologinis draustinis;***
- ***Zarūbelių botaninis-zoologinis draustinis;***
- ***Patverio botaninis-zoologinis draustinis;***
- ***Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis.***

Bendras miškų plotas draustiniuose yra 3068,2 ha, iš jų valstybinės reikšmės miškai užima 1658,1 ha (3 lent., 1 pried.).

2 pav.Ruškio kraštovaizdžio draustinyje.

3 pav. Informacinis stendas Ruškio kraštovaizdžio draustinyje

3 lentelė. Draustiniai

Draustinio pavadinimas	Bendras plotas, ha	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Valstybinės reikšmės miškų plotas, ha	Adresas	Kada ir kieno įsteigtas	Steigimo tikslas
Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis	553,2	Tverų	58,5	25,5	Telšių raj., Plungės raj. ir Rietavo savivaldybės	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti Minijos upės prasiveržimo pro moreninius kalvagūbrius kraštovaizdį
Ruškio kraštovaizdžio draustinis	398,9	Tverų	387,8	338,1	Rietavo savivaldybė	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti Vakarų Žemaičių aukštumai būdingą pakraštinių moreninių darinių kraštovaizdį
Stemplių kraštovaizdžio draustinis	581,3	Tenenių	182,8	120,8	Šilalės raj. ir Šilutės raj. savivaldybės	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti Vakarų Žemaičių pietinėms moreninėms lygumoms būdingą Ašvos-Stigrės upelių santakos kraštovaizdį
Ablingos geomorfologinis draustinis	452,5	Skroblės	219,8	-	Klaipėdos raj. savivaldybė	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti Endrijavo moreninio kalvagūbrio fragmentą
Aitros hidrografinis draustinis	582,3	Tverų Žadvainių Girėnų Labardžių	394,8	120,4	Rietavo ir Šilalės raj. savivaldybės	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti negilaus salpinio slėnio vingiuotą Aitros žemupį bei vidurupį
Aukštojo tyro telmologinis draustinis	1294,5	Skroblės	1283,2	953,5	Telšių apskritis, Rietavo savivaldybė	LRV 2011-03-23 nutarimas Nr. 351 (Žin., 2011, Nr. 38-1817)	Išsaugoti Žemaičių aukštumos takoskyrinį kompleksą, teritorijoje randamas saugomas gyvūnų, augalų ir grybų rūšis, augalų bendrijas, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę: švylinį kūlingyną ir kimininį saidryną
Veiviržo ichtiologinis draustinis	1953,3	Skroblės Judrėnų	449,5	37,3	Klaipėdos raj. ir Šilutės raj. savivaldybės	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486 (Žin., 1998, Nr. 1-9)	Išsaugoti lašišų, šlakių, upėtakių ir žiobrių nerštavietes
Vincentavo botaninis-zoologinis draustinis	7,4	Tverų	5,4	-	Rietavo savivaldybė	Plungės rajono valdybos 1990 10 16 potvarkis Nr. 250V	Išsaugoti retųjų ir nykstančių gyvūnų buveines bei retųjų augalų augimvietes. Gyvena tetervinai, mažieji kragai, antys, reti vabzdžiai, varliagyviai, auga spanguolės
Nataikos botaninis-zoologinis	23	Tverų	19,6	-	Rietavo savivaldybė	Plungės rajono	Išsaugoti retųjų ir nykstančių gyvūnų

Draustinio pavadinimas	**Bendras plotas, ha**	**Girininkija**	**Bendras miškų plotas, ha**	**Valstybinės reikšmės miškų plotas, ha**	**Adresas**	**Kada ir kieno įsteigtas**	**Steigimo tikslas**
draustinis						valdybos 1990 10 16 potvarkis Nr. 250V	buveines bei retųjų augalų augimvietes. Gyvena Raudonosios knygos gyvūnai: mažasieji baubliai, tetervinai, mažieji kragai, gausu kitų paukščių, vabzdžių, varliagyvių. Auga saulašarės, spanguolės
Zarūbėlių botaninis-zoologinis draustinis	6,8	Tverų	3,7	-	Rietavo savivaldybė	Plungės rajono valdybos 1990 10 16 potvarkis Nr. 250V	Išsaugoti retųjų ir nykstančių gyvūnų buveines bei retųjų augalų augimvietes. Gyvena Raudonosios knygos paukštis – mažasis baublys, mažasis kragas, antys, ondatros, varliagyviai
Patverio botaninis-zoologinis draustinis	5,1	Tverų	0,6	-	Rietavo savivaldybė	Plungės rajono valdybos 1990 10 16 potvarkis Nr. 250V	Išsaugoti retuosius paukščius ir vabzdžius apdulkintojus bei žemapelkės-aukštapelkės kompleksą. Gyvena Raudonosios knygos paukštis – švygžda, įvairios antys, gulbės, ondatros; auga saulašarės, reti vandens augalai
Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis	58,7	Tverų	57	57	Rietavo savivaldybė	LRV 2011 m. kovo 23 d. nutarimas Nr. 351	Išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės: 7110 *aktyvios aukštapelkės, 91D0 *pelkiniai miškai; saugoma rūšis – kupstinė kūlingė (*Trichophorum cespitosum*); saugoma augalų bendrija – švylinis kūlingynas (*Eriophoro-Trichophoretum cespitosi*)
Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis	5,5	Tverų	5,5	5,5	Rietavo savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	Išsaugoti Patyrio miško karpotojo beržo (Betula pendula Roth.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.

3.1.3. Biosferos poligonai

Vainuto miškų biosferos poligonas – įsteigtas 2004 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-724, siekiant išsaugoti Vainuto miškų komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti juodojo gandro (Ciconia nigra) ir vapsvaėdžio (Pernis apivorus) populiacijas teritorijoje.

Biosferos poligonas yra Šilutės raj. ir Šilalės raj. savivaldybių teritorijoje.

Vainuto miškų biosferos poligono bendras plotas yra 14679,4 ha. ***Bendras miškų plotas biosferos poligono dalyje, kuri yra Rietavo miškų urėdijos teritorijoje – 3470,4 ha, iš jų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai – 2412,2 ha*** (1 pried.). Vainuto miškų biosferos poligono paukščių veisimosi vietų, valstybinės reikšmės miškuose, žiniaraštis pateikiamas 4 priede.

Vainuto miškų biosferos poligone:

1. hidrologinis režimas negali būti keičiamas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

2. skatinama gamtotvarkos plane numatytais atvejais ir, suderinus su žemės savininkais bei valdytojais, atstatyti ankstesnių miško sausinimų metu pažeistą hidrologinį režimą;

3. skatinama gamtotvarkos plane numatytais atvejais ir, suderinus su žemės savininkais bei valdytojais, išsaugoti perspektyvias bebravietes ir sukurti naujas;

4. skatinama riboti transporto eismą vidaus keliais prie saugomų paukščių lizdaviečių kovo–rugpjūčio mėn.;

5. skatinama įrengti juodiesiems gandrams, vapsvaėdžiams dirbtinius lizdus;

6. skatinama reguliuoti kranklių ir kiaunių gausą;

7. skatinama įgyvendinti priemones, gausinančias vapsvas ir kamanes;

8. skatinama nenaudoti pesticidų.

3.2. Europos ekologinio tinklo “NATURA 2000” teritorijos

Biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijoje išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką, gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Ekologinis tinklas yra gamtinio karkaso dalis.

Europos ekologinis tinklas “NATURA 2000” – bendras Europos bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas, skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus, gyvūnų ir augalų rūšis natūraliame areale. Tinklą sudaro buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos

(PAST). Jose draudžiama arba ribojama veikla, galinti daryti neigiamą poveikį saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims. Veikla šiose teritorijose turi būti vykdoma atsižvelgiant į konkrečius buveinių tipus ar rūšis, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) gamtotvarkos planais. Daug nacionalinių saugomų teritorijų dėl jų gamtinės vertės ir atitikties nustatytiems atrankos kriterijams paskelbtos "NATURA 2000" teritorijomis.

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje įsteigtos Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000" teritorijos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsniu, saugomoms teritorijoms arba jų dalims, kuriose yra tarptautinės svarbos buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių ar jų bendrijų bei populiacijų, suteikiamas tarptautinės svarbos saugomos teritorijos statusas.

3.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje yra – 2 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST):

- ***Aukštojo tyro pelkė***;
- ***Vainuto miškai***.

Aukštojo tyro pelkė. Bendras PAST teritorijos plotas yra – ***1294,5 ha***. Teritorija yra Rietavo savivaldybėje, ribos sutampa su Aukštojo tyro telmologinio draustinio ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351. PAST teritorijoje bendras miškų plotas yra – ***1265,8 ha***, iš jų valstybinės reikšmės miškai – ***942 ha.***

Steigimo tikslas:

- Dirvinių sėjikų *(Pluvialis apricaria);*
- Tikučių *(Tringa glareola)* apsaugai.

Vainuto miškai. Bendras PAST teritorijos plotas yra – ***14679,4 ha***. Teritorija yra Šilutės raj. ir Šilalės raj. savivaldybėse, ribos sutampa su Vainuto miškų biosferos poligono ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-724. VĮ Rietavo miškų urėdijai priklausančioje PAST dalyje bendras miškų plotas yra – ***3368,1 ha***, iš jų valstybinės reikšmės miškai – ***2347,5ha.***

Steigimo tikslas:

- Juodųjų *gandrų (Ciconia nigra);*
- Vapsvaėdžių *(Pernis apivorus)* apsaugai.

Bendras PAST miškų teritorijos plotas Rietavo miškų urėdijoje yra – 4633,9 ha, iš jų valstybinės reikšmės miškų urėdijos valdomų miškų – 3289,5 ha (2 pried.).

3.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje yra – 9 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST):

- ***Rietavo miškas;***
- ***Veiviržo ir Šalpės upės;***
- ***Aitros upė;***
- ***Žaliosios miškas;***
- ***Paršežerio – Lūksto pelkių kompleksas;***
- ***Gojaus skroblynai;***
- ***Medvėgalio pievos;***
- ***Natalkos ežero apylinkės;***
- ***Lopaičių miškas.***

Bendras BAST miškų teritorijos plotas Rietavo miškų urėdijoje yra – 7590,6 ha, iš jų miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų – 3707,9 ha (4 lent., 2 pried.).

Natalkos ežero apylinkių ir *Lopaičių miško* BAST nėra įtrauktos į 2 priedo žiniaraščius, nes jos įsteigtos tik 2016-08-31 LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-583, informacija apie šias teritorijas pateikiama tik 4 lentelėje.

4 lentelė. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

BAST pavadiniams	Bendras plotas, ha	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Valstybinės reikšmės miškų plotas, ha	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Žaliosios miškas	581,3	Tenenių	176,2	117,2	Šilalės raj., Šilutės raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė	Ribos sutampa su Stemplių valstybinio kraštovaizdžio draustinio ribomis. Vietovė patenka į Vainuto miškų biosferos poligoną
Veiviržo ir Šalpės upės	1713,5	Judrėnų	403,3	34,7	Klaipėdos raj., Šilutės raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra; Upinė nėgė	Patenka į Veiviržo valstybinį ichtiologinį draustinį (dalis draustinio) ir Veiviržo valstybinį kraštovaizdžio draustinį (dalis draustinio).
Gojaus skroblynai	12,1	Kaltinėnų	12,0	-	Šilalės raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	9160, Skroblynai	Patenka į Varnių regioninį parką (dalis Medvėgalio kraštovaizdžio draustinio ir dalis regioninio parko ekologinės apsaugos zonos)

Rietavo miškai	30109,5	Skroblės Žadvainių	5581,5	2679,9	Klaipėdos raj., Kretingos raj., Plungės raj., Rietavo savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7150, Plikų durpių saidrynai; 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 9010, Vakarų taiga, 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Kraujalakinis melsvys; Lūšis; Ovalioji geldutė; Pleištinė skėtė.	Į šią teritoriją patenka Reiskių Tyro ir Aukštojo Tyro valstybiniai telmologiniai draustiniai
Aitros upė	582,3	Tverų Žadvainių Girėnų Labardžių	368,4	116,1	Rietavo, Klaipėdos raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-11-03 įsakymas Nr. D1-654	Ovalioji geldutė; Ūdra	Ribos sutampa su Aitros valstybinio hidrografinio draustinio ribomis
Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas	2866,8	Labardžių Kaltinėnų	625,6	421,9	Šilalės raj., Telšių raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	6230, Rūšių turtingi briedgaurynai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7230, Šarmingos žemapelkės; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91	Patenka į Varnių regioninį parką (apima Debesnos telmologinį, Lūksto hidrografinį ir Sietuvos kraštovaizdžio draustinius bei dalį Vembūtų kraštovaizdžio draustinio ir ekologinės apsaugos prioriteto zonos).

Medvėgalio pievos	45,0	Kaltinėnų	16,2	-	Šilalės raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	6210, Stepinės pievos	Patenka į Varnių regioninį parką (dalis Medvėgalio kraštovaizdžio draustinio)
Natalkos ežero apylinkės	23,0	Tverų	19,6	-	Rietavo savivaldybė	LR aplinkos ministro 2016-08-31 įsakymas Nr. D1-583	91D0 Pelkiniai miškai; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai	Ribos sutampa su Nataikos botaninio-zoologinio draustinio ribomis
Lopaičių miškas	398,9	Tverų	387,8	338,1	Rietavo savivaldybė	LR aplinkos ministro 2016-08-31 įsakymas Nr. D1-583	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai; 91D0 Pelkiniai miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai	Ribos sutampa su Ruškio kraštovaizdžio draustinio ribomis

3.3. Valstybės saugomi objektai

Švari ir sveika aplinka, neužteršta gamta, augalų, gyvūnų, gamtos paminklų ir kitų saugomų objektų rūšių įvairovė – tai pats didžiausias žmonijos turtas, būtina sąlyga žmonijai išlikti ir egzistuoti. Nuo to kaip mes saugome gamtą, naudojamės jos teikiamomis gėrybėmis, priklauso mūsų visų ateitis. Todėl gamtinės aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdant ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius, yra mūsų Lietuvos aplinkos apsaugos esminis tikslas ir uždavinys. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje yra įtvirtinta nuostata, kad valstybės ir kiekvieno Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio subjekto pareiga – saugoti aplinką.

3.3.1. Gamtos paveldo objektai

Gamtos paveldo objektai skelbiami saugomais vadovaujantis gamtos paveldo objektų vertinimo ir reikšmingumo nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu 2009 m. liepos 8 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-393. Gamtos paveldo objektų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato saugomų teritorijų įstatymas ir gamtos paveldo objektų nuostatai.

Miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų teritorijoje iš viso yra 3 Šilalės rajono savivaldybės saugomi botaniniai gamtos paveldo objektai: *Juodgirės I ąžuolas, Juodgirės II ąžuolas ir Pundžių ąžuolas.* Patvirtinta Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T1-301. Šių saugomų objektų vietos pažymėtos gamtosauginiame žemėlapyje.

5 lentelė. Gamtos paveldo objektai

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Seniūnija	Objekto vieta
	Botaniniai		
1.	Juodgirės I ąžuolas	Bijotų sen.	Juodgirio miškas, Kaltinėnų g-ja (18 kv. 1 skl.)
2.	Juodgirės II ąžuolas	Bijotų sen.	Juodgirio miškas, Kaltinėnų g-ja (18 kv. 26skl.)
3.	Pundžių ąžuolas	Kaltinėnų sen.	Pundžių miškas, Kaltinėnų g-ja (24 kv. 15 skl.)

3.3.2. Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys

Lietuvos Respublikos saugomomis gyvūnų, augalų ir grybų rūšimis skelbiamos nykstančios, pažeidžiamos, retos arba endeminės rūšys, kurios tokiomis pripažįstamos vadovaujantis mokslinių tyrimų duomenimis apie jų natūralius arealus, rūšių buveines, populiacijų dydžius ir jų kaitos tendencijas. Aplinkos ministerija ne rečiau kaip

kas 10 metų leidžia informacinį leidinį – Lietuvos raudonąją knygą. Juo visuomenė supažindinama su Lietuvos Respublikos teritorijoje saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšimis, jų statusu, paplitimu, jų ekologija ir biologija, populiacijų gausumu, joms gresiančiu pavojumi, rūšių apsaugos būkle. Lietuvos raudonoji knyga rengiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą. Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus tvirtina Aplinkos ministerija.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, pasiskirstymas Rietavo miškų urėdijos girininkijų teritorijose, pateikiamas 6 lentelėje. Dauguma duomenų apie saugomus objektus surinkta vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistema (SRIS, ***2016 m. balandžio 28 d. duomenys***), valstybinių parkų direkcijų bei Rietavo miškų urėdijos pateiktais duomenimis. Informacija apie Lietuvos Respublikos saugomas gyvūnų, augalų ir grybų rūšis daugiau atspindi jų ištirtumo lygį, o ne faktinę objektų padėtį. Detalūs tyrimai atlikti ne visose girininkijų teritorijose.

6 lentelė. Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radviečių pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose

Girininkija	Augalai	Grybai	Gyvūnai				Iš viso:
			Žinduoliai	Vabzdžiai	Paukščiai (lizdavietės)	Paukščiai (perimvietės)	
Skroblės	23	11	-	2	1	1	**38**
Tverų	11	2	-	-	2	-	**15**
Judrėnų	6	-	-	-	-	-	**6**
Žadvainių	9	3	-	-	1	1	**14**
Girėnų	6	4	-	-	-	-	**10**
Labardžių	7	-	-	-	1	1	**9**
Tenenių	25	1	1	-	3	1	**31**
Kaltinėnų	2	1	-	-	2	-	**5**
Iš viso:	**89**	**22**	**1**	**2**	**10**	**4**	**128**

Iš viso miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose užfiksuota 128 saugomų rūšių radavietės, daugiausia – Skroblės girininkijoje (38). Visų šių objektų išsidėstymas pagal girininkijas pateikiamas gamtosauginių priemonių plano 4 ir 5 prieduose, girininkijų aiškinamuosiuose raštuose ir žemėlapiuose. Dauguma Lietuvos raudonosios knygos gyvūnų ir augalų radaviečių yra valstybinės reikšmės miškuose ir už jų apsaugą yra atsakinga Rietavo miškų urėdija. Ieškant saugomų paukščių lizdų aptiktos ir 4 paprastųjų suopių, bei 2 paprastųjų kranklių lizdavietės. Į sąrašus jos įtrauktos ir planuose pažymėtos todėl, kad apleidus lizdus paprastąjam supiui ar krankliui, tokie lizdai gali būti potenciali vieta įsikurti retoms ir saugomoms rūšims.

4. MIŠKŲ URĖDIJOS ĮSIPAREIGOJIMU SAUGOMI PLOTAI

4.1. Kertinės miško buveinės

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose “karštuose taškuose”. Šiuose plotuose (arba buveinėse) biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos tokios buveinės, Lietuvoje pavadintos kertinėmis miško buveinėmis (toliau KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Potencialios kertinės miško buveinės (toliau PKMB) tai buveinės, kurios per artimiausius kelis dešimtmečius taps KMB, jei per tą laiką bus tvarkomos arba saugomos pagal bendrąsias KMB nuostatų rekomendacijas (13 pried.). Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje KMB inventorizacija buvo vykdoma 2002-2004 metais. Inventorizacija vykdė apmokyta urėdijos darbuotoja Marija Kataržytė. Urėdijos teritorijoje iš viso buvo inventorizuotos 114 kertinių miško buveinių (KMB) ir 50 potencialių kertinių miško buveinių (PKMB), iš kurių 85 KMB ir 39 PKMB yra valstybinės reikšmės miškuose. Rietavo miškų urėdija suderino ir į teikiamų sąrašą įtraukė 81 KMB ir 37 PKMB. Derinimo metu į suderintų KMB sąrašą buvo neįtrauktos 4 KMB ir PKMB.

Po pakartotinės kertinių miško buveinių inventorizacijos, kurią 2013 m. atliko Aleksandro Stulginskio universiteto specialistai, Rietavo miškų urėdija saugo **113 KMB ir 1 PKMB.** Beveik visos urėdijos teritorijoje esančios saugomos PKMB įgijo KMB statusą**.** Saugomų kertinių buveinių skaičius sumažėjo dėl to, kad dvi PKMB buvo panaikintos, o kitos nepateko į urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų teritoriją.

Šiuo metu valstybinės reikšmės miškuose, valdomuose Rietavo miškų urėdijos, ***bendras KMB ir PKMB plotas yra 257,11ha*** (113 KMB – 255,71 ha ir 1PKMB – 1,4 ha) (7 lent., 5 pried.).

7 lentelė. Kertinės miško buveinės valstybinės reikšmės miškuose

Eil. Nr.	Girininkija	Iš viso			
		KMB		PKMB	
		Vnt.	ha	Vnt.	ha
1	Skroblės	56	123,64	1	1,4
2	Tverų	13	58	-	-
3	Judrėnų	7	3,97	-	-
4	Žadvainių	15	25,9	-	-
5	Girėnų	7	11,1	-	-
6	Labardžių	-	-	-	-
7	Tenenių	7	20,8	-	-
8	Kaltinėnų	8	12,3	-	-
	Viso:	**113**	**255,71**	**1**	**1,4**

4 pav. Kertinė miško buveinė

4.2. Miško plotai saugomi pagal miškų sertifikavimo reikalavimus

Nepriklausomas miškų ūkio sertifikavimas – sistema, pasauliniu mastu užtikrinanti miškų išsaugojimą ir sveikų bei vientisų ekosistemų atkūrimą. Tarptautinis miškų tvarkymo sertifikatas – dokumentas, įrodantis, jog miškų valdytojas miškuose ūkininkauja atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, derindamas socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas.

Vykdydama miškų sertifikavimo (FSC) keliamus reikalavimus, Rietavo miškų urėdija turi identifikuoti ir palikti natūraliai miško sukcesijai pavyzdinius ekosistemų plotus jų natūralioje būklėje. Jų plotas turi sudaryti bent 5 % viso miško ploto. Į 5 % skaičiavimą įtraukiami miškų urėdijoje esantys ir besiribojantys rezervatinių medynų plotai.

Teritorijos, įtrauktos į Rietavo miškų urėdijos neliečiamų plotų sąrašą, bus saugomos ir paliekamos natūraliai raidai. Šios teritorijos yra išskirtos Rietavo miškų urėdo 2014 m. vasario mėn. 25 d. įsakymu Nr. V-61, įtraukiant visas kertines miško buveines (KMB ir PKMB), kurių bendras plotas 257,11 ha, Skroblės girininkijoje esantis Aukštojo tyro telmologinis draustinis, Tenenių girininkijos teritorijoje esančio Vainuto miškų biosferos poligono paukščių (juodojo gandro ir vapsvaėdžio) veisimosi vietos, bei Kaltinėnų ir Labardžių girininkijose esančiame Varnių regioniniame parke išskirtos teritorijos. (8 lentelė, 7 priedas).

Iš viso Rietavo miškų urėdija palieka natūraliai miško sukcesijai 1168,61 ha miškų teritorijos plotą, kuris sudaro 5,0 % nuo miškų urėdijos valdomo valstybinės reikšmės miškų teritorijos ploto (pagal FSC reikalavimus turi būti ne mažiau 5%).

8 lentelė. Miškų urėdijos įsipareigojimu pagal FSC keliamus reikalavimus saugomi miško sklypai (suvestiniai duomenys)

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Saugomų sklypų	
			Plotas, ha	% nuo bendro miškų ploto
1	Skroblės	3855,6	557,34	14,5
2	Tverų	3694,4	58	1,6
3	Judrėnų	2289,5	3,97	0,2
4	Žadvainių	3560,9	25,9	0,7
5	Girėnų	2385,5	11,1	0,5
6	Labardžių	2572,7	160,5	6,3
7	Tenenių	3360,5	80,2	2,4
8	Kaltinėnų	1689,3	271,6	16,1
	Viso:	**23408,4**	**1168,61**	**5,0**

5. NAUJAI INVENTORIZUOTI EKOLOGIŠKAI VERTINGI MIŠKO PLOTAI

5.1. Ekologiškai vertingi miško sklypai

Vykdant miškotvarkos suprojektuotas ūkines priemones, miškų urėdijoje lieka dalis teritorijų, kuriose didesnis dėmesys skiriamas bioįvairovės apsaugai. Tai pelkiniai miškai, natūralios miško pelkės, atviros mažos miško aikštelės, natūralios laukymės ir šlaitų medynai.

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje nustatyti ***ekologiškai vertingi miško sklypai valstybinės reikšmės miškuose užima 729,6 ha arba 3,1 %*** iš bendro miškų ploto (9 lent., 8-12 pried.). *Žymi dalis šių ekologiškai vertingų miško sklypų patenka į valstybės saugomas teritorijas ir kertines miško buveines.*

9 lentelė. Ekologiškai vertingų miško sklypų pasiskirstymas valstybinės reikšmės miškuose

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Pelkiniai miškai, ha	Neapaugę medynais miško pelkės, ha	Saugomos nuo apaugimo aikštės ir laukymės, ha	Šlaitų medynai, ha	Ekologiškai vertingų miško sklypų bendras plotas, ha	Ekologiškai vertingų miško sklypų % nuo miškų teritorijos ploto
1	Skroblės	3855,6	104,7	288,1	31,9		424,7	11,0
2	Tverų	3694,4	11,2	16,6	18,5	6,4	52,7	1,4
3	Judrėnų	2289,5		1		0,4	1,4	0,1
4	Žadvainių	3560,9	14,8	7,7	4,4	3,3	30,2	0,8
5	Girėnų	2385,5	19,1	1	0,9		21	0,9
6	Labardžių	2572,7	37,8	42,2	1,4	1,8	83,2	3,2
7	Tenenių	3360,5	8		5,8	3,5	17,3	0,5
8	Kaltinėnų	1689,3	18,8	58,5	11,8	10	99,1	5,9
	Viso:	**23408,4**	**214,4**	**415,1**	**74,7**	**25,4**	**729,6**	**3,1**

Ekologiškai vertingiems miško sklypams šiame darbe, buvo priskirti naujai nustatyti miškuose esantys žemės plotai, turintys didelę vertę biologinės įvairovės išsaugojimui, pagausinimui ir praturtinimui. Tai daugiausia iš miško medynų išsiskiriančios natūralios pelkės ir pelkiniai pušynai. Didesniuose miško masyvuose ypač svarbios yra nedidelės miško aikštelės ir laukymės. Jose kaip salelėse prieglobstį randa atvirų vietų augalai ir juos apdulkinantys vabzdžiai, kiti gyvūnai, kurie vengia tankių miško sklypų. *Didžiausia dalis ekologiškai vertingų sklypų yra Skroblės (424,2 ha) girininkijos valstybinės reikšmės miškuose.*

5.1.1. Pelkiniai miškai, paliktini natūraliai raidai

Dažniausiai tai nedidelio ploto aukštapelkiniai pušynai ir beržynai, augantys pelkių pakraščiuose ir kitose užmirkusiose vietose. Jų eksploatavimas galėtų duoti minimalią naudą, o kartais būtų net nuostolingas. Šių miškų natūralios raidos išsaugojimas jų nenukertant yra labai svarbus, nes tokiu būdu yra palaikomas šių teritorijų ekologinis stabilumas. Taip pat svarbu nevykdyti jokių melioracijos darbų tiek šiuose miškuose, tiek ir jų aplinkoje.

Pelkinėse Pa ir Pb augavietėse augantys gamtiniu požiūriu vertingi miškai Rietavo miškų urėdijoje užima 214,4 arba 0,9 % valstybinės reikšmės miškų ploto (10 lent., 8 pried.).

10 lentelė. Pelkiniai miškai, paliktini natūraliai raidai

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Pelkiniai miškai, iš viso	
			plotas, ha	% iš bendro miškų ploto
1	Skroblės	3855,6	104,7	2,7
2	Tverų	3694,4	11,2	0,3
3	Judrėnų	2289,5	-	-
4	Žadvainių	3560,9	14,8	0,4
5	Girėnų	2385,5	19,1	0,8
6	Labardžių	2572,7	37,8	1,5
7	Tenenių	3360,5	8	0,2
8	Kaltinėnų	1689,3	18,8	1,1
Viso:		**23408,4**	**214,4**	**0,9**

5.1.2. Natūralios miško pelkės, paliktinos savaiminei raidai

Tai atviros, medynais neapaugusios pelkės. Šios pelkės turi didelę reikšmę drėgnų vietų biotopuose gyvenantiems gyvūnams ir augantiems augalams, kurie labai praturtina šalia

tokių pelkių augančių medynų gamtinę įvairovę. Ypatingai vertingos nenusausintos pelkės, nes jos yra daugeliui retų ir nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių tinkami biotopai. Natūralias pelkes ir toliau rekomenduojame palikti nenusausintas, jose turi būti nevykdomi miško sodinimo ar paramos žėlimui darbai. Prasidėjus tokių plotų savaiminiam apaugimui mišku, miškų urėdijos ir valstybinių parkų specialistai turėtų priimti sprendimą dėl sumedėjusios augalijos aktyvaus išvalymo darbų reikalingumo arba natūralaus pelkės apaugimo proceso stebėjimo.

Rietavo miškų urėdijoje valstybinės reikšmės miškuose šių pelkių iš viso nustatyta 415,1 ha, kurios sudaro 1,8 % iš bendro valstybinės reikšmės miškų ploto (11 lent., 9 pried.).

11 lentelė. Natūralios miško pelkės, paliktinos savaiminei raidai

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Neapaugusios medynais miško pelkės, iš viso	
			plotas, ha	% iš bendro miškų ploto
1	Skroblės	3855,6	288,1	7,5
2	Tverų	3694,4	16,6	0,5
3	Judrėnų	2289,5	1	< 0,1
4	Žadvainių	3560,9	7,7	0,2
5	Girėnų	2385,5	1	< 0,1
6	Labardžių	2572,7	42,2	1,6
7	Tenenių	3360,5	-	-
8	Kaltinėnų	1689,3	58,5	3,5
Viso:		**23408,4**	**415,1**	**1,8**

5.1.3. Miško laukymės, saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais

Dažniausiai tokioms laukymėms priskiriamos natūralios miško pievos, buvusios šienaujamos pievos ir ganyklos, upių, upelių ir ežerų pakrančių pievos. Tokios miško laukymės gali būti įvairaus ploto. Šios visada buvusios atviros teritorijos neretai sparčiai užauga medžiais ir krūmais ir atskirais atvejais, suderinus su šių žemių naudotojais, jas reikalinga pastoviai valyti bei šienauti, norint išsaugoti ir palaikyti nepasikeitusius vertingus biotopus ir juose gyvenančias rūšis. Tačiau ne visos laukymės yra ekologiškai vertingos ir ne visos jos yra saugotinos nuo apaugimo. Aptariami ir pateikiami duomenys tik apie ekologiškai vertingas laukymes, kurias tikslinga išsaugoti, joms neleidžiant užželti sumedėjusia augmenija.

Rietavo miškų urėdijoje iš viso nustatyta 74,7 ha ekologiškai vertingų miško laukymių. Tai sudaro 0,3 % valstybinės reikšmės miškų ploto (12 lent., 10 pried.).

12 lentelė. Miško laukymės, saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Miško laukymės saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais, iš viso	
			plotas, ha	% iš bendro miškų ploto
1	Skroblės	3855,6	31,9	0,8
2	Tverų	3694,4	18,5	0,5
3	Judrėnų	2289,5	-	-
4	Žadvainių	3560,9	4,4	0,1
5	Girėnų	2385,5	0,9	< 0,1
6	Labardžių	2572,7	1,4	< 0,1
7	Tenenių	3360,5	5,8	0,2
8	Kaltinėnų	1689,3	11,8	0,7
Viso:		**23408,4**	**74,7**	**0,3**

Daugiausiai miško laukymių saugotinų nuo apaugimo yra Skroblės (31,9 ha) girininkijos teritorijos valstybiniuose miškuose. Saugomose teritorijose ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose esančios miško laukymės arba pelkės turi būti valomos, įgyvendinant gamtotvarkos planuose numatytas priemones bei vykdant įvairias kitas programas.

5.1.4. Šlaitų medynai

Šlaitų medynai – tai medynai augantys stačiuose šlaituose ir griovose bei kitose ypatingose reljefo formose. Šlaitų ekosistemų savitumą lemia jų mikroklimatas, sąlygojamas šilumos ir drėgmės režimo, ekspozicijos pasaulio šalių atžvilgiu.

Iš viso Rietavo miškų urėdijoje yra 25,4 ha šlaitų medynų arba 0,1 % urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto (13 lent., 11 pried.).

13. lentelė. Šlaitų medynai

Eil. Nr.	Girininkija	Bendras miškų plotas, ha	Šlaitų medynai, iš viso	
			plotas, ha	% iš bendro miškų ploto
1	Skroblės	3855,6	-	-
2	Tverų	3694,4	6,4	0,2
3	Judrėnų	2289,5	0,4	< 0,1
4	Žadvainių	3560,9	3,3	0,1
5	Girėnų	2385,5	-	-
6	Labardžių	2572,7	1,8	0,1
7	Tenenių	3360,5	3,5	0,1
8	Kaltinėnų	1689,3	10	0,6
Viso:		**23408,4**	**25,4**	**0,1**

5.2. Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)

Bioįvairovei yra ypač svarbūs plynose kirtavietėse paliekami pavieniai medžiai bei išlikę seni antros ar net trečios kartos medžiai, dažniausiai ąžuolai, uosiai ir kiti medžiai kurie yra labai vertingi daugeliui su jais susijusių retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Tokie ekologiškai vertingi pavieniai medžiai yra beveik visose Rietavo miškų urėdijos girininkijose.

Atskirai nepateikiami plotiniai duomenys apie miško sklypus su pavieniais bioįvairovės medžiais ir saugotinais senmedžiais, kadangi negalima pateikti minėtų vertingų medžių tikslaus užimamo ploto ir jų skaičiaus. Siūloma saugoti pačius bioįvairovės medžius ir senmedžius, o duomenys apie tokius sklypus neįtraukiami į bendrą ekologiškai vertingų teritorijų sąvadą.

Bioįvairovei svarbūs yra seni - antros, trečios kartos miško medžiai, kurių kiekvienas gali būti atskira buveine daugumai retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Šiame skyriuje tokie medžiai pavadinti senmedžiais ir duomenys apie juos pateikiami pagal girininkijas, nurodant tik sklypus, kuriuose jie surasti. (Žiūrėti 14 lentelę ir 12 priedą).

14 lentelė.Miško sklypų su pavieniais senmedžiais suvestinė

Girininkija	**Miško sklypų su pavieniais senmedžiais skaičius, vnt.**
Skroblės	26
Tverų	7
Judrėnų	25
Žadvainių	48
Girėnų	14
Labardžių	-
Tenenių	18
Kaltinėnų	5
Iš viso:	**143**

6. MIŠKŲ ŪKINIS REŽIMAS

Miškų ūkinis režimas miško žemėse apibūdinamas miškus suskirstant į miškų grupes. Rietavo miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai didesne dalimi priskirti IV miškų grupei (ūkiniai miškai), kuri sudaro 85,2 % visų urėdijos administruojamų miškų. I miškų grupės Rietavo miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose nėra , II miškų grupei (specialios paskirties miškai) priskirta 9,1 %, o III (apsauginiai) – 5,7 % miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų teritorijos ploto.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radavietėms atskiros miškų grupės ar pogrupiai neišskiriami, o miško sklypai su saugomais objektais lieka priskirti toms miškų grupėms, kuriose jie buvo aptikti. Tokiems nedideliems objektams gali būti nustatomas specialus apsaugos režimas, kurio reikalavimai yra griežtesni, nei aplink esančios miškų grupės. Pavyzdžiu gali būti nekertamo miško spinduliai aplink retųjų paukščių lizdus, kuriuose draudžiami pagrindinio naudojimo miško kirtimai, retųjų augalų augaviečių sklypai, kuriuose nerekomenduojami pagrindinio naudojimo arba kiti miško kirtimai.

Jei toje pačioje saugomoje teritorijoje nustatyti skirtingi ūkinio režimo reikalavimai, galioja to teisinio akto reikalavimai, kuriame nurodyti griežtesni apribojimai.

Miškų urėdijos įsipareigojimu saugomose kertinėse miško buveinėse ūkinio režimo reikalavimai turėtų būti tokie, kokie taikomi I arba II miškų grupėms. Šie reikalavimai kiekvienai KMB skiriasi ir yra nurodyti KMB kortelėse, valstybinės miškų tarnybos (VMT) duomenų bazėje bei KMB sąrašuose. Taikytino ūkinio režimo skirtumai nėra esminiai: KMB apsaugai dažniausiai rekomenduotinas rezervatinis režimas (arba I miškų grupė), siekiant kad paliekami medynai ir senieji medžiai natūraliai suirtų. Net ir tuomet, kai senmedžiai lūžta ar išvirsta, jie turi likti gulėti, nešalinant negyvos medienos iš KMB. Nustatyta, kad išvirtęs beržas suyra per 20 metų, o ąžuolas – per 50 metų ir daugiau. Atskirais atvejais kertinėse miško buveinėse reikalingi trako ir pomiškio kirtimai, kai reikia iškirsti menkavertes medžių ir krūmų rūšis arba kirtimai apie pavienius senmedžius, siekiant pašalinti medžius, augančius po šių senmedžių lajomis ir šalia jų. KMB apsaugai ir palaikymui reikalingos gamtosauginės priemonės ir rekomendacijos pagal atskirus KMB tipus pateiktos 13 priede.

7. GAMTOSAUGINĖS ŪKINĖS PRIEMONĖS MIŠKUOSE

7.1. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių

Saugomų paukščių rūšių lizdų duomenų aktualizacija Rietavo miškų urėdijoje kaip ir kitose urėdijose paprastai vykdoma kartu su miškotvarkos lauko darbais. Visa informacija apie naujai aptiktus lizdus įtraukiama į duomenų bazę ir perduodama Valstybinei miškų tarnybai. Visiems nustatytiems saugomų paukščių lizdams pritaikomi nekertamo miško apie juos spinduliai, remiantis miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2015 m. rugsėjo 30 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-690.

Norint užtikrinti geresnę saugomų paukščių lizdaviečių apsaugą, reikia kasmet vykdyti žinomų šių paukščių lizdų apžiūrą, nustatant lizdų užimtumą ir perinčias rūšis. Lizdai turi būti tikrinami vieną kartą pavasarį – balandžio, gegužės mėn. ir vieną kartą vasarą – birželio, liepos mėn. Pirmą kartą patikrinus, galima nustatyti, ar lizdas užimtas, antrą kartą patikrinus galima nustatyti kokios rūšies paukštis perėjo ir ar užaugo jaunikliai. Apžiūrėti reikėtų ne tik žinomus lizdus, bet ir biržių atrėžimo metu aptiktus naujus lizdus. Jei neaiški perinčio paukščio rūšis arba reikia patikslinti naujų lizdų apsaugos spindulį bei kitas apsaugos priemones, galima kreiptis į ornitologus. Atlikus lizdų vertinimą natūroje, patikslinama kokios paukščių rūšys peri naujai rastuose lizduose ir kokios reikalingos jų apsaugos priemonės.

Labai svarbu prieš atrėžiant biržes įvertinti ar nėra numatytose kirtavietėse ir jų aplinkoje retųjų paukščių lizdų ar veisimosi vietų. Norint sumažinti galimą trikdymą prie lizdų, reikia vasarą numatytas kirsti biržes rinktis kiek didesniu atstumu nei numatyta pagrindinių miško kirtimų taisyklėse – nuo žinomų saugomų plėšriųjų paukščių ir juodųjų gandrų lizdų bent 300 metrų atstumu. Miško sodinimo darbų pavasario metu nevykdyti kirtavietėse, esančiose šalia lizdų apsauginių spindulių ribos, jas užsodinant rudenį.

15 lentelė. Miško kirtimų apribojimai aplink retųjų paukščių lizdavietes

Spindulys nuo lizdavietės, m	Saugomos paukščių lizdavietės
200	Kilniojo ir jūrinio erelių, žuvininko, juodojo gandro, didžiojo apuoko
150	Gyvatėdžio, didžiojo erelio rėksnio, sakalo keleivio, žalvarnio
100	Juodojo ir rudojo peslio, vapsvaėdžio, vištvanagio, uralinės pelėdos, mažojo erelio rėksnio
50	Startsakalio, pelėsakalio, sketsakalio, lututės

** Šaltinis: Miško kirtimų taisyklės, 2015*

Miško sklypuose, kuriuose naujai randamos retųjų pelėdų lizdavietės, reikalinga riboti miško kirtimo darbus vasario – gegužės mėn.

7.2. Rekomenduojamos retųjų augalų apsaugos priemonės

Saugomų augalų ir grybų rūšių apsaugos priemonės nėra numatytos miško kirtimų taisyklėse. Minėtų rūšių augavietės turi būti saugomos, remiantis Raudonojoje knygoje pateiktomis jų apsaugos priemonių rekomendacijomis. Šios rekomendacijos, buvo parengtos bendradarbiaujant su šalies botanikais. Viena iš siūlomų apsaugos priemonių yra lokalizuoti retųjų rūšių augavietes nurodytuose miško sklypuose ir pagal galimybes nenukirsti ar kitaip nepažeisti šių augaviečių bei pačių augalų. Kitoms augalų rūšims optimalus medyno skalsumas yra 0,5, todėl šiuose miško sklypuose gali būti vykdomi neplyni pagrindiniai miško kirtimai. Dar kitos rūšys išgyvena plynus miško kirtimus, jei jų augavietėse kertama žiemos metu, įšalus gruntui (meškinis česnakas), arba paliekami seni pavieniai medžiai, arba biogrupės su augančiais individais (plunksninė pliusinė).

Sudaryti girininkijų žiniaraščiai su retų rūšių radvietėmis pateikiami žiniaraščiuose pagal atskiras girininkijas (5 pried.).

7.3. Pelkinių pušynų, augančių Pa ir Pb augavietėse, išsaugojimas

Pelkinių pušynų, augančių Pa ir Pb augavietėse, eksploatavimas dažniausiai duoda minimalią ekonominę naudą, o kartais gali būti ir ekonomiškai nenaudingas. Pelkinių pušynų natūralios raidos išlaikymas jų nenukertant yra labai svarbus, užtikrinant tokių teritorijų ekologinį stabilumą. Tokios paliekamos teritorijos galėtų sudaryti zoną tarp aukštapelkių telmologiniuose draustiniuose ir ūkinių miškų bei atvirų palaukių.

Pelkinius pušynus reikalinga palikti natūraliam vystymuisi ir nevykdyti jokių kirtimų, miško želdinimo bei melioravimo darbų, išskyrus stichinių nelaimių pasekmių likvidavimo atvejus. Pelkiniuose pušynuose gali būti vykdomos tik miškų apsaugos priemonės, susijusios su gaisrų gesinimu ir apsauga nuo masinių ligų ir vabzdžių antplūdžių. Visi šie pušynai galėtų būti išsaugoti ir nepakeisti – nenusausinti, neiškirsti ar kitaip nesunaikinti, paliekant juos ateities kartoms.

Šiai kategorijai netinka jau nusausinti pušynai, augantys Pan ir Pbn augavietėse, nes jose jau keičiasi ne tik hidrologinės sąlygos, bet ir medžių bei krūmų augimas, jų rūšinė sudėtis, skalsumas. Toks procesas jau yra nekontroliuojamas ir negrįžtamas.

7.4. Natūralių miško pelkių, mažų aikštelių ir laukymių palikimas savaiminei raidai

Natūralios miško pelkės, mažos miško aikštelės ir laukymės turi didelę reikšmę drėgnų ir atvirų vietų biotopuose gyvenantiems organizmams, kurie labai praturtina šalia

tokių vietų augančių medynų gamtinę įvairovę. Šios teritorijos yra vertingesnės, jei jos yra nuošaliau nuo funkcionuojančių melioracijos kanalų. Tiek pelkės, tiek ir mažos aikštelės bei laukymės yra tinkami biotopai daugeliui retų ir nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių. Netikslinga ir nerekomenduotina yra keisti šių vietų natūralų hidrologinį režimą arba užsodinti jas mišku. Geriausia apsaugos priemonė – palikti jas natūraliai raidai.

7.5. Miško laukymių valymas nuo apaugimo

Natūralios miško laukymės, apaugdamos sumedėjusia augalija, praranda savo išskirtinę reikšmę bei tinkamumą atviras miško erdves besirenkančioms augalijos ir gyvūnijos rūšims. Išlikusios atviros miško laukymės, kaip ir miško pievos, padidina miškų masyvų mozaikiškumą ir jų dėka kompaktiškuose miškų masyvuose padaugėja vietų, pasižyminčių pamiškės efektu. Šiose pamiškių vietose medžių struktūra yra ypatinga, pamiškės ekotonas ryškesnis, jose kuriasi specifinės, retos rūšys. Panašų vaidmenį atlieka ir atviros miško pelkės, kuriose miško mozaikiškumas didėja dėl specifinių pelkinių augaviečių.

Svarbu palaikyti atvirą plotą, neįrengti pašarinių aikštelių. Miško laukymių ir pelkių apaugimas suintensyvėjo paskutiniais dešimtmečiais, kada didelė dalis buvusių žemės ūkio naudmenų liko dirvonuoti, pievos, o vietomis ir pelkės tapo nebešienaujamos, nebeganomos. Kad buvusios atviros pelkės, pievos, miško laukymės ir toliau išliktų atviros, neužaugtų medžiais ir krūmais bei nesuvešėtų tankia žoline augmenija, užtenka vieną kartą per sezoną nušienauti žolę, nendres, išpjauti krūmų ir medžių atžalas. Geriausia tai daryti antroje vasaros pusėje – rugpjūčio mėn., kada jau būna pabaigę žydėti reti žoliniai augalai ir kada nupjautos medžių bei krūmų atžalos turi mažiausiai potencialo ataugti ir atlaikyti žiemos šalčius.

7.6. Šlaitų medynų specifika ir reikšmė

Miškai, augantys ant šlaitų, pasižymi didele biologine įvairove ir retųjų rūšių gausa, nes yra artimi sengirėms, taip pat ir dėl pastovaus mikroklimato, kitų sąlygų. Šlaitai gali būti susiję su atviro vandens telkiniais arba nesusiję. Pirmuoju atveju medynai auga ant šlaitų, esančių upių, upelių ir ežerų pakrantėse, antruoju atveju – ant šlaitų, veikiamų dirvožemio erozijos su atsidengusiomis dirvodarinėmis uolienomis, kurios sukuria papildomas ekologines nišas. Šlaitų medynuose neretai aptinkama šaltinių ir šaltiniuotų vietų bei tufų. Pasitaiko ir gana stambių nuošliaužų. Šiaurės ekspozicijos šlaituose augantys medynai dažnai būna nuolat drėgni arba užmirkę. Pietų ekspozicijos šlaitai nuolat būna saulėkaitoje ir miškai čia sausi. Miško upelių pakrančių šlaituose augantys medžiai paprastai būna aukštesni ir gyvybingesni, negu aplinkiniuose miškuose. Dėl palankesnių medžiams augti drėkinimo

sąlygų medynų rūšinė sudėtis taip pat skiriasi. Pavyzdžiui, eglės ir lapuočiai medžiai gali būti dažniau aptinkami vandens telkinių pakrančių šlaituose, negu aplinkiniuose aukščiau įsikūrusiuose miško masyvuose. Eglės, beržai ir kiti lapuočiai medžiai, retai aptinkami pelkiniuose pušynuose, gali vyrauti iš pelkės ištekančio upelio pakrantėse.

Šlaituose daugeliu atvejų susidaro palankios sąlygos išlikti biologinėms miško vertybėms ir retosioms rūšims, kadangi tokiose vietose dažnai yra sunkiau ūkininkauti. Drėgnus šlaitus dažniausiai aplenkia ir miško gaisrai. Kadangi šlaitų medynuose ilgiau išlieka tinkamos retųjų rūšių gyvenamosios sąlygos, upių ir kitų vandens telkinių šlaitai gali būti įvairių retųjų rūšių plitimo koridoriais. Šių rūšių organizmai taip pat gali čia rasti prieglobstį, jeigu jų gyvenamosios vietos sunaikinamos kitose kraštovaizdžio dalyse. Palankiausias tokių teritorijų tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šlaitų medynus turėtų būti paliekama 20–40 m papildoma apsaugos zona.

Šlaitų medynuose sanitariniai kirtimai turėtų būti kertami tik susiklosčius ypatingai grėsmingoms aplinkiniams medynams sąlygoms – po stichinių nelaimių, gaisrų ir pan. Kitais atvejais reikėtų vadovautis miško kirtimų taisyklėmis bei tinkamai pasirinkti tokių darbų prioritetus.

7.7. Pavienių paliekamų bioįvairovės medžių atranka ir išdėstymas

Remiantis miško kirtimų taisyklių nuostatomis, plynose ir kitose kirtavietėse turi būti paliekami pavieniai medžiai, ypatingai svarbūs bioįvairovės apsaugai. Tai gali būti įvairūs stuobriai, uoksiniai medžiai, potencialūs plėšriųjų paukščių lizdiniai medžiai su patogia lizdui krauti laja bei medžiai iš buvusio medyno pagrindinio ardo. Mišriuose spygliuočių-lapuočių medynuose labai svarbūs yra lapuočiai medžiai, kuriuos pirmiausia reikia palikti. Bioįvairovei svarbūs yra ąžuolai, klevai, uosiai, liepos, guobiniai medžiai.

Rėžiant biržes, atrenkami bioįvairovės medžiai, atitinkantys šiuos kriterijus:

1. Sengirių biologinei įvairovei svarbūs medžiai – augantys su natūraliomis drevėmis ir paukščių iškaltais uoksais, medžiai milžinai, nudžiūvę medžiai ir jų liekanos (stuobriai);

2. Būsimų sengirių biologinei įvairovei vertingi medžiai – augantys vidutinio ir brandaus amžiaus, ilgaamžiai ir lėtai bręstantys medžiai (pušis, ąžuolas, uosis), vidutinio amžiaus ir senesni trumpaamžiai greitai bręstantys medžiai (beržas, drebulė, liepa, juodalksnis, baltalksnis);

3. Biologinės įvairovės didinimui vertingi medžiai: eglė, klevas, guobiniai, šermukšnis ir kiti.

Vadovaujantis miško kirtimų taisyklėmis, miškų urėdijos ūkiniuose III ir IV miškų grupės miškuose kertant mišką plynai, 1 ha turi būti paliekama ne mažiau 7-10 buvusio pagrindinio ardo sėklinių ir biologinės įvairovės palaikymui skirtų medžių.

Bioįvairovės medžiai įprastai paliekami, stengiantis juos tolygiai išdėstyti kirtavietėse. Tokie medžiai turėtų būti paliekami tiek pavieniui tiek ir biogrupėmis – po kelis ar net keliolika medžių. Vienoje didesnėje biogrupėje gali būti palikti visi toje biržėje esantys nekertami medžiai. Biogrupėje turėtų būti palikti ne tik pagrindinio ardo medžiai, bet ir senesni medžiai bei jauni plačialapiai medžiai, o taip pat ir trakas bei žolinė augalija. Grupėmis paliktus medžius mažiau verčia vėjas, jie auga gyvybingesni ir galės sudaryti ateities medyno seniausiųjų medžių pagrindą. Suformuotoje biogrupėje gali perėti suopis, kranklys ir sketsakalis, jei šių paukščių lizdiniai medžiai po plyno kirtimo bus palikti kartu su kitais biržėje paliekamais medžiais. Perėjimui tokias vietas rinksis ir uoksiniai paukščiai – įvairūs geniai, meletos bei smulkieji paukščiai. Tokiose miško salelėse telksis ir žinduoliai.

Paliekamus bioįvairovės medžius netikslinga nužievinti, nes tuo atveju jie nebeauga ir nebežaliuoja, o greitai nudžiuvę nebetarnauja nei uoksiniams, nei kitiems paukščiams ar gyvūnams.

7.8. Senmedžių išsaugojimas

Seniausieji miško medžiai arba senmedžiai Rietavo miškų urėdijos miškuose išlikę nuo buvusių sengirių laikų. Tokie antros ar net trečios kartos medyno medžiai yra svarbūs biologinei įvairovei, nes ant jų ir šalia jų auga ir gyvena daug retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Patys seniausi ir tinkamiausi tokie medžiai ar jų grupės buvo inventorizuoti kaip kertinės miško buveinės, priskiriant jas KMB tipams: pavienis medis milžinas ir medžių milžinų grupė. Jei likę senmedžiai dėl įvairių priežasčių nebuvo aptikti ir nepaskelbti kertine miško buveine, gali būti išsaugomi miško kirtimų metu. Svarbu išsaugoti ne tik patį tokį medį, bet ir jam būdingą aplinką. Jei senmedis pasižymi plačia, žemai išsišakojusia laja ir yra užaugęs buvusioje atviroje vietoje, reikalinga palaipsniui jį atidengti, nepaliekant nei pačioje lajoje, nei kelių metrų spinduliu apie ją kitų augančių medžių. Jei senmedis - buvęs miško medis, turintis aukštutinę lają, negalima tokio medžio atidengti pilnai. Apie tokį miško medį turi būti palikta nenukirsta apsauginė miško juosta, kurią sudaro bent du tokių medžių aukščiai.

Svarbiausias biologinei įvairovei yra paprastasis ąžuolas, su kuriuo yra susijusios 284 bestuburių, 324 kerpių bei daugelis paukščių ir žinduolių rūšių. Ąžuolai natūraliai gali sulaukti 600 ir daugiau metų, todėl svarbu palikti seniausius šiuos medžius nenukirstus. Su paprastąją pušimi susiję apie 90 rūšių bestuburių ir 130 kerpių rūšių. Pušys gali sulaukti iki

400 metų. Su beržu susijusios 229 bestuburių ir 126 kerpių rūšys. Beržai gali sulaukti virš 100 metų, juodalksniai – virš 200 metų amžiaus. Spygliuočių medynuose biologinei įvairovei ypatingai svarbios yra drebulės. Su drebule susijusios 97 bestuburių rūšys, dalis miško paukščių ir žinduolių. Pavienės drebulės gali sulaukti 150 ir daugiau metų.

Medynuose augantys senmedžiai turi likti nenukirsti ir neišgabenti iki visiško savo nudžiūvimo ir nuvirtimo bei natūralaus sunykimo, nes visose irimo stadijose šių senųjų medžių mediena būna labai svarbi vis kitoms retosioms organizmų rūšims.

7.9. Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga

Miškų urėdijos teritorijoje saugomos kertinės miško buveinės turėtų būti tvarkomos, remiantis „Bendraisiais kertinių miško buveinių nuostatais“, parengtais pagal „KMB inventorizavimo metodiką“ (13 pried.). Kiekvienai KMB tipų grupei ir atskirai kiekvienam KMB tipui yra numatytos skirtingos priemonės, kurių reikia laikytis, norint kuo ilgiau išsaugoti šias kertines miško buveines nepakitusias. Esant reikalui, specifinės apsaugos ir galimo tvarkymo priemonės gali būti pateikiamos iš Valstybinės miškų tarnybos duomenų bazės atskirai kiekvienai KMB.

Kertinės miško buveinės gali būti saugomos tiesiogiai, nevykdant jose jokių ūkinių priemonių arba vykdant numatytas specialias ūkines priemones. KMB gali būti saugomos, nustatant jose I arba II miškų grupę, KMB koncentracijų vietose įsteigiant draustinius arba “NATURA 2000” teritorijas, skirtas buveinių apsaugai, bet tai jau ne vidinės miškotvarkos projekto kompetencija.

7.10. Biotechninės priemonės

Prie papildomų gamtosauginių priemonių priskiriamos ir šios reikalingos vykdyti biotechninės priemonės:

Inkilų gamyba, kėlimas ir priežiūra. Įvairių tipų inkilai yra labai svarbi biotechninė priemonė. Inkilus reikia kelti vietose, kur trūksta natūralių uoksų arba medžių tinkamų jiems kalti – jaunuolynuose bei pusamžiuose medynuose. Tradiciškai nemažai inkilų keliama smulkiesiems uoksiniams paukščiams: zylėms, musinukėms, taip pritraukiant juos į pageidaujamas perėti vietas. Dalį inkilų reikėtų iškelti ir pelėdoms – retosioms žvirblinėms pelėdoms, lututėms bei įprastoms mūsų miškuose naminėms pelėdoms. Į pelėdoms keliamų inkilų vidų svarbu įberti stambių lapuočių medžių pjuvenų, nes kitaip pelėdos neperės. Pelėdų pritraukimas yra biologinė kovos priemonė su peliniais graužikais, ypatingai naujai pasodintose kultūrose ir augančiuose jaunuolynuose. Keliant inkilus, ypač stambesniems

paukščiams, svarbu taikyti apsaugos priemones nuo kiaunių (arba paties inkilo viduje, arba apie medį, kuriame iškeltas inkilas).

Inkiluose be paukščių įsikuria retieji žinduoliai - miegapelės, įvairių rūšių šikšnosparniai ir vabzdžiai – širšės, vapsvos, kamanės. Šie gyvūnai yra ne tik naudingi miškui, bet daugelis jų yra reti ir saugomi.

Tikslinga kiekvienoje girininkijoje kasmet iškelti vidutiniškai bent po 20 – 30 inkilų smulkiesiems uoksiniams paukščiams ir iki 5 inkilų pelėdoms. Prieš inkilų kėlimą labai svarbu surasti, atrinkti ir pažymėti natūralius uoksinius medžius bei medžius su drevėmis. Tokių medžių su paukščių natūraliais uoksais ir drevėmis atrinkimas labai svarbus išsaugant natūralią šių paukščių ir kitų gyvūnų gyvenamąją aplinką.

Prieš perėjimo sezoną tikslinga apžiūrėti ir išvalyti bei suremontuoti anksčiau iškeltus inkilus.

Tupėjimo vietų plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms įrengimas. Tai svarbi biotechninė priemonė, pritraukianti daugumą plėšriųjų paukščių, ypatingai suopius bei didžiąsias pelėdas. Specialios tupėjimo vietos turėtų būti įrengiamos pamiškėse, šalia laukymių ir naujai iškirstose plynose kirtavietėse. Įrengta tupėjimo vieta yra “T” formos kartis, kurios vienas galas įkasamas į žemę, kad būtų nuo 1,5 iki 3 m aukščio. Tokių tupėjimo vietų įrengimas labai nesudėtingas, tačiau labai efektyvus, nes iš karto pritraukia paukščius, kurie medžioja pelinius graužikus. Tokiu būdu tupėjimo vietos kartu su netoliese iškeltais inkilais veikia kaip biologinių kovos priemonių su peliniais graužikais kompleksas. Tikslinga įrengti tokias tupyklas daugelyje plynų kirtaviečių, o sklypuose netoli jų iškelti inkilų pelėdoms. Jei kirtavietėse bus įrengtos tupyklos, didesnė tikimybė, kad greta jų perės suopiai ir kiti plėšrieji paukščiai.

Kiekvienoje plynoje kirtavietėje, jei joje nėra natūralių tupyklų, reikėtų įrengti bent po 2-3 tokias tupėjimo vietas.

Medingųjų augalų sodinimas, įveisiant ir atkuriant mišką. Naujai įveisiant ir atkuriant kirtavietėse mišką svarbu sodinti ne tik miško kultūras, bet ir medinguosius augalus. Labai svarbūs yra šie augalai: įvairios gudobelių rūšys, miškinės obelys, miškinės kriaušės, trešnės, erškėtrožės, blindės, šermukšniai ir kiti. Žydėdami tokie augalai pritraukia vabzdžius, kurie praturtina vietos biologinę įvairovę. Atskirų normatyvų, kiek reikia sodinti arba palikti nenukirstų tokių medžių ir krūmų nėra, tačiau 1 ha turėtų augti nemažiau kelių tokių augalų.

Minėti augalai yra svarbūs ne tik vabzdžiams, bet ir paukščiams, tad jų sodinimas turi keleriopą naudą gausinant bioįvairovę miškuose.

Kiaunių, mangutų, lapių, kanadinių audinių ir varninių paukščių sezoninis skaičiaus reguliavimas. Sugriežtintos šių plėšrūnų medžioklės Rietavo miškų urėdijos teritorijoje nenumatytos. Kranklių medžioklės Lietuvoje uždraustos.

Skruzdėlynų aptvėrimas. Biotechninė priemonė, skirta biologinei kovai su miško kultūras, jaunuolynus ir kitus medynus masiškai atakuojančių vabzdžių rūšių invazijomis. Skruzdėlynai gali būti dauginami ir tveriami nuo šernų. Toks sprendimas priklauso nuo teritorijoje esamų skruzdėlynų kiekio, medynų struktūros, metų sezono bei invazinių vabzdžių rūšių aktyvumo.

16 lentelė. Atliktos biotechninės priemonės

Metai / Biotechninė priemonė	2012	2013	2014	2015	2016
Pagaminta ir iškabinta inkilų, vnt.	300	310	350	340	230
Išvalyta ir suremontuota inkilų, vnt.	115	110	110	20	19
Aptverta skruzdėlynų vnt.	11	13	5	-	-
Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių, vnt.	30	24	17	11	16

8. GAMTOTVARKOS PLANUOSE NUMATYTOS PROJEKTUOJAMOS GAMTOSAUGINĖS TVARKYMO PRIEMONĖS

Gamtotvarkos planas – strateginio planavimo dokumentas, kuriame įvertinta ir apibūdinta saugomos teritorijos arba jos dalies ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos ir galimybės, saugomos nykstančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, jų buveinės ir natūralios buveinės, nustatyti teritorijos tvarkymo tikslai, tvarkymo ir apsaugos priemonės, joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai.

Rietavo miškų urėdijos teritorijoje, į kurią patenka valstybinės reikšmės miškai, šiuo metu yra 3 patvirtinti gamtotvarkos planai. Patvirtinti yra Aukštojo tyro, Vainuto miškų biosferos poligono miškų ir Paršežerio-Lūksto pelkių komplekso gamtotvarkos planai.

Miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose visos gamtotvarkos priemonės, numatytos gamtotvarkos planuose, vykdomos tik esant patvirtintiems gamtotvarkos planams ir gavus tam reikalingą finansavimą.

Aukštojo tyro gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2007 m. gegužės 17 d.įsakymu Nr. D1-266. *Gamtotvarkos plano tikslas* – išlaikyti aukštapelkių, žemapelkių, pievų ir miškų (pelkinių, aliuvinių, pelkėtų lapuočių, aliuvinių) buveinių su joms būdinga struktūra ir rūšių sudėtimi bei retų rūšių populiacijų palankią apsaugos būklę, išsaugant ir pagerinant esamas sąlygas. *Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:*

- atstatyti pelkės ir apypelkio hidrologinį režimą;
- sureguliuoti bebrų gausą, kad jų daroma žala nekeltų grėsmės Europos Bendrijos svarbos miško buveinėms;
- padidinti ir palaikyti atvirus pievų plotus;
- Informuoti vietos gyventojus, žemės savininkus ir naudotojus apie teritorijos gamtines vertybes ir apsaugos priemones, įtraukti juos į buveinių tvarkymą.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Žemaitijos nacionalinio parko direkcija. Ji atsakinga už Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių ir rūšių palankios apsaugos būklės užtikrinimą ir saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Žemaitijos nacionalinio parko direkcija atsakinga už pelkės hidrologinio režimo atkūrimo projekto parengimą. VĮ Rietavo miškų urėdija, vykdydama kompleksinę miškų ūkio veiklą valstybiniuose miškuose, organizuoja pelkės hidrologinio režimo atkūrimo projekto įgyvendinimą (darbams finansuoti siūloma siekti Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai

skiriamos paramos nepelno investicijoms miškuose). VĮ Rietavo miškų urėdija taip pat organizuoja pelkių ir pievų buveinių išvalymo nuo menkavertės sumedėjusios augalijos darbus bei vėlesnius buveinių būklės palaikymo darbus, šienaujant ir pagal poreikį iškertant atžalas. Organizuodama šias priemones, Žemaitijos nacionalinio parko direkcija teikia metodinę paramą VĮ Rietavo miškų urėdijai, rengiant paraišką finansavimui iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai gauti, taip pat konsultuoja dėl buveinių būklės palaikymo darbų metodų, terminų, technikos naudojimo ir konkrečių darbų vietų, kad jais nebūtų pakenkta saugomiems augalams ir gyvūnams.

Teritorijai galioja telmologinio draustinio statusas ir jam taikomi apribojimai. Aukštapelkėje jokie papildomi veikos reguliavimai nereikalingi. Tačiau apypelkio miškuose esančiose saugomose buveinėse reikėtų nevykdyti miško kirtimų, įskaitant ir sanitarinius, siekiant išsaugoti gerą buveinių struktūrą ir būdingą augaliją. Reikia skatinti vietos gyventojus atnaujinti miškuose esančių pievų šienavimą ir ganymą. Tačiau pievų suarimas yra neleistinas.

17 lentelė. Gamtotvarkos plano 3 uždavinys – padidinti ir palaikyti atvirus pievų plotus

Girininkija	**Kv. Nr.**	**Skl. Nr.**	**Tvarkomo sklypo plotas, ha**	**Tvarkymo plotas**	**Projektuojama tvarkymo priemonė**
Skroblės	50	17d.	0,1	*2 tvarkymo plotas*	Sumedėjusios augmenijos ir atžalų šalinimas, pievų šienavimas. Iš pradžių iškirsti sumedėjusią augaliją, o vėliau pievą kasmet šienauti.
Skroblės	50	19	0,8		
Skroblės	50	24	1,0		
Skroblės	51	2d.	0,1		
Skroblės	51	8d.	0,6		
Skroblės	51	9	0,6		
Skroblės	66	30d.	0,8	*4 tvarkymo plotas*	Sumedėjusios augmenijos ir atžalų šalinimas, pievų šienavimas. Iš pradžių iškirsti sumedėjusią augaliją, o vėliau pievą kasmet šienauti.
Skroblės	66	41d.	0,1		
Skroblės	66	42	0,4		
Skroblės	66	44d.	0,2		
Skroblės	66	45d.	1,8		
Skroblės	66	46	0,4		
Skroblės	66	47	0,5		

Pirminis sumedėjusios augalijos iš pievų pašalinimas alternatyvų neturi. Vėlesnis pievų prižiūrėjimas gali būti vykdomas keleriopai: gali būti šienaujama tiek rankiniu būdu (žoliapjovėmis, krūmapjovėmis, dalgiais), tiek traktoriais, ganomi galvijai arba derinti tiek ganymą, tiek šienavimą kartu.

1 ir 3 plote ūkininkavimas vyksta pagal II miškų grupės reikalavimus. Tačiau reikėtų minimalizuoti sanitarinius kirtimus, kad būtų paliekama kuo daugiau negyvos medienos bei liktų pačių seniausių medžių. 3 plote yra nemažai jaunuolynų, todėl juos reiktų ugdyti taip, kad juose formuotųsi europinės svarbos buveinės. Jei bebrai pradėtų statyti dideles užtvankas, kurios užlietų veringą mišką, jas būtina išgriauti.

2 ir 4 tvarkymo plotuose turi būti iškirsti medžiai ir krūmai. Gali būti paliekamos pavienės medžių ar krūmų grupės, tačiau bendras sumedėjusios augalijos padengimas negali viršyti 5%. Nukirstų medžių ir krūmų liekanos turi būti pašalinamos iš buveinių. Pelkėtose buveinėse darbai turi būti atliekamiįšalus gruntui, naudojama technika neturi pažeisti dirvožemio paviršiaus.

Naujai atvertuose plotuose kartą per metus šalinti nupjautų medžių ir krūmų atžalas. Darbai turi būti atliekami įšalus gruntui, naudojama technika neturi pažeisti dirvožemio paviršiaus. Vėliau šienauti kas 1-3 metai. Pievos turi būti šienaujamos po liepos 1 d. Traktorinės šienapjovės naudojamos tik neužpelkėjusiuose pievų plotuose; kitur šienaujama rankinėmis žoliapjovėmis arba krūmapjovėmis. Nušienauta biomasė turi būti pašalinama per 1-2 savaites. Biomasės išvežimui naudojama technika turi nepažeisti dirvožemio. Pievose nenaudoti trašų ir pesticidų.

Aukštojo tyro gamtotvarkos plane išskirtų tvarkymo plotų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio tvarkymo plane išskirtų Europos svarbos buveinių žemėlapiai pateikiami 14 priede.

Vainuto miškų biosferos poligono gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2013 m. birželio 20 d.įsakymu Nr. D1-454. *Gamtotvarkos plano tikslas* – užtikrinti palankią vapsvaėdžių ir juodųjų gandrų populiacijų apsaugos būklę, išsaugant jų veisimosi ir maitinimosi buveines. *Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:*

- nuolat palaikyti ir gerinti jautrių miškų ūkio veiklai saugomų rūšių paukščių buveinių kokybę įgyvendinant pažangią miškų ūkio veiklos praktiką;
- atkurti paukščiams svarbius buveinių elementus;
- sumažinti antropogeninį paukščių trikdymą;
- sumažinti vietinių plėšrūnų populiacijas;
- informuoti vietos gyventojus apie Vainuto miškų biosferos poligono apsaugos tikslus.

Gamtotvarkos priemonės:

1 uždavinys.

Vykdant miškotvarkos projekte suprojektuotus kirtimus, užmirkusių ir pelkinių dirvožemių medynus formuoti ne tankesnius kaip 0,7 skalsumo, jeigu tai leidžia miškų ūkio veiklą reglamentuojantys teisės aktai (kad juose turėtų geresnes sąlygas augti, žydėti ir fruktifikuoti daugiau medingų ir sultingus ar saldžius vaisius vedančių medžių, krūmų ir puskrūmių, ypač laukinių trešnių, kriaušių, mėlynių, aviečių, blindžių, o taip pat ir įvairių žolinių žiedinių augalų), o palei įdubas, natūralius upelius (apie 200 m. atstumu) ir vandeningose žemapelkėse formuoti ne tankesnius kaip 0,6 skalsumo medynus (kad jie labiau tiktų juodųjų gandrų maitinimuisi).

Insekticidus naudoti tik būtinais atvejais. Esant galimybei, pasirinkti ne chemines kovos priemones visoje Vainuto miškų PAST teritorijoje, o Juodųjų gandrų ir vapsvaėdžių veisimosi vietose ir veisimosi vietų apsaugos zonose reikia visai nenaudoti jokių pesticidų.

Vykdant pagrindinius miško kirtimus gamtotvarkos plano teritorijoje pirmenybę teikti neplyniems kirtimams ir taip formuoti įvairiaamžius mišrius su ąžuolu ir egle medynus.

2 uždavinys

Parinkti vapsvaėdžių ir juodųjų gandrų veisimuisi potencialiai tinkamus medžius ir juose iškelti dirbtines lizdavietes.

Organizuoti teritorijos hidrologinio režimo atstatymo techninio projekto parengimą ir pateikti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai pagrįstus pasiūlymus dėl būtinų priemonių gyvendinimo poreikio.

Identifikuoti ir išsaugoti perspektyvias bebravietes.

3 uždavinys

Informuoti teritorijos lankytojus apie neigiamą lankymosi poveikį retųjų paukščių veisimosi sezono metu įrengiant informacines lentas, Direkcijos numatytose vietose, 10 vnt.

Atlikti miško kirtimo ir medienos ištraukimo darbus, netrikdant retųjų paukščių veisimosi sezono metu, nuo liepos 1 d. iki kovo 1 d. visoje Vainuto miškų PAST teritorijoje.

4 uždavinys

Organizuoti susitikimus su Šilutės ir Šilalės rajonų medžiotojų būreliais siekiant bendradarbiauti vykdant plėšrūnų gausos reguliavimą visoje Vainuto miškų PAST teritorijoje.

Organizuoti kiaunėms, audinėms, mangutams, lapėms, katėms ir šunims skirtų gyvagaudžių spąstų įsigijimą (50vnt.) ir plėšrūnų gausos reguliavimą.

5 uždavinys

Įrengti informacinį stendą apie teritorijoje saugomas gamtines vertybes Pagrindžiamojoje informacijoje nurodytoje vietoje, 2 vnt.

VĮ Rietavo miškų urėdijai priklausančioje biosferos poligono dalyje yra išskirtos juodojo gandro ir vapsvaėdžio veisimosi vietos (4 priedas). Šios paukščių veisimosi vietos yra įtrauktos į miškų urėdijos saugomus plotus pagal miškų sertifikavimo reikalavimus, kur bus nevykdoma jokia ūkinė veikla.

Gamtotvarkos palano priemonių įgyvendinimą biosferos poligone koordinuoja Pagramančio regioninio parko direkcija.

Paršežerio - Lūksto pelkių komplekso gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2015 m. spalio 23 d.įsakymu Nr. D1-769. *Gamtotvarkos plano tikslai –*

1. Užtikrinti gerą teritorijoje esančių Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių būklę: 7140 *Tarpinės pelkės ir liūnai (22 ha), 7230 Šarmingos žemapelkės (19 ha), 6410 Melvenynai (3 ha), 6230 *Rūšių turtingi briedgaurynai (0,6 ha) ir jose aptinkamų į Saugomų rūšių sąrašą įrašytų rūšių (dėmėtosios, gelsvosios, siauralapės, baltijinės ir raudonosios gegūnių, pelkinės lanksvos, sibirinio vilkdalgio ir paprastosios tuklės) ir į Buveinių direktyvos II priedą įrašytų dvilapio purvuolio ir žvilgančiosios riestūnės populiacijų palankią apsaugos būklę;

2. Užtikrinti gerą Paršežerio ir Lūksto ežerų ekologinę būklę, kartu sudarant prielaidasį Buveinių direktyvos II priedą įrašytų rūšių: paprastojo kirtiklio, kartuolės ir dvijuostės nendriadusės populiacijų išsaugojimui.

Gamtotvarkos plano tikslams pasiekti numatomi šie uždaviniai:

1. Įvertinti Debesnų pelkės hidrologinio režimo atkūrimo galimybes;

2. Atkurti ir išsaugoti dalies Teritorijoje aptinkamų 7140 *Tarpinės pelkės ir liūnai, 7230 Šarmingos žemapelkės, 6410 Melvenynai, 6230 *Rūšių turtingi briedgaurynai buveinių ir jose aptinkamų į Saugomų rūšių sąrašą, Buveinių direktyvos II priedą įrašytų rūšių palankią apsaugos būklę;

3. Atkurti plėšriųjų žuvų išteklius Lūksto ežere.

VĮ Rietavo miškų urėdijos valdomuose valstybinės reikšmės miškuose yra tik vienas tvarkymo plotas *(tvarkymo plotas Nr. 7).*

18 lentelė. Gamtotvarkos plano priemonės

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Tvarkomo sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas	Projektuojama tvarkymo priemonė
Labardžių	116	22 d.	0,7	*7 tvarkymo plotas*	Sumedėjusios augalijos ir atžalų kirtimas, jų šalinimas iš teritorijos
Labardžių	116	23	0,9		

Tvarkymo plote Nr. 7 (1,6 ha) turėtų būti pašalinti medžiai bei krūmai. Pradiniai darbai vykdomi rudens – žiemos mėnesiais, patogiausia – įšalus pelkei, bet esant ne storesniam nei 10 cm sniego storiui. Siekiant sumažinti atžalų skaičių, nukirstų medžių ir krūmų kelmeliai neturi būti aukštesni nei 10 cm. Kirtimo darbai atliekami rankiniu būdu, naudojant motorinius pjūklus ar krūmapjoves. Didžioji iškirstos medienos dalis turi būti pašalinta iš teritorijos. Gali likti nukirsti pavieniai mažesni medeliai, jei tai netrukdys vėlesniam atžalų kirtimui. Tai gali būti atliekama rankiniu būdu, o esant pakankamam įšalui – pasitelkus techniką, kurios spaudimas į gruntą ne daugiau 20 kPa. Kitais metais išaugusios atžalos kertamos kai pasiekia 20–30 cm aukštį (birželio mėn.). Kertama grunte arba kaip galima arčiau grunto. Antrą kartą kertama kai atžalos vėl pasiekia 20–30 cm aukštį (liepos pab.). Iškirstų atžalų šalinti nebūtina. Kitų metų birželio mėn. vėl kertamos likusios atžalos. Vasaros pabaigoje teritorijoje turėtų būti apmirę apie 90 % kelmų. Likusių gyvų kelmų atžalas tikslinga iškirsti. Atžalų kirtimui efektyviau naudoti mačetes ar ilgakočius kirvius, o ne krūmapjoves. Maistmedžiagėmis neturtingose tarpinėse pelkėse toks kirtimo metodas padeda išeikvoti medžių bei krūmų šaknyse sukauptas atsargas, dėl ko jos žūva.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Varnių regioninio parko direkcija.

Literatūros sąrašas

1. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (2012). Gamtinis karkasas [interaktyvus]. [Žiūrėta 2015-04-07]. Prieiga per internetą: http://www.vstt.lt/VI/index.php - r/50

2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba (2016). Apie gamtos paveldo objektus [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-04-24]. Prieiga per internetą:
http://www.vstt.lt/VI/rubric.php?rubric_id=159

3. Valstybės saugomų gamtos paveldo objektų sąrašas (2016). Patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio mėn. 20d. įsakymu Nr. 652 (2016 m. vasario 8 d. įsakymo Nr. D1-88 redakcija).

4. Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo (2007). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. D1-96. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-24]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.06D8BEFFEE32

5. Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo (2005). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-214. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-04-27]. Prieiga per internetą:
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=255354&p_query=&p_tr2=

6. Dėl griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo (2010). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. D1-263. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-07-21]. Prieiga per internetą:
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E866AA0A696C

7. Dėl Svarbiausių griežtai saugomų rūšių radviečių ir augaviečių sąrašo patvirtinimo (2015). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 26 d. įsakymas Nr. D1-76. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-07-21]. Prieiga per internetą:
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1006125&p_tr2=2

8. Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo (2015). Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. D1 – 690. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-10-01]. Prieiga per internetą:
https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9903de00674511e58e1ab2c84776483b

9. Saugomų teritorijų įstatymas (1993). Lietuvos Respublikos Prezidento 1993 m. lapkričio 9 d. nutarimas Nr. I – 301. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-24]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FF1083B528B7

10. Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo (1992). Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. I-2913. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-24]. Prieiga per internetą:

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.521C168AE507

11. Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo (1999). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 490. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-24]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.47E403AE007A

12. Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos (2012). Miškų sertifikavimas. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-25]. Prieiga per internetą:

http://www.valstybiniaimiskai.lt/lt/Naujienos/Puslapiai/Visimi%C5%A1kaisertifikuoti.aspx

13. Dėl saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 709. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-08-25]. Prieiga per internetą:

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.00FA7A83CB60

14. Dėl į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. 504. [interaktyvus]. [žiūrėta 2016-09-28]. Prieiga per internetą:

https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.F2E76C93830A

PRIEDAI

1 PRIEDAS

Nacionalinių saugomų teritorijų žiniaraščiai

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
290(1-15, 19-21, 27-34, 56, 57), 291(1-9, 20-23, 25-36, 38-52, 54-57, 75)	58,5	57,8		57,8			
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**58,5**	**57,8**		**57,8**			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
31-38	387,8	381,3		381,3			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**387,8**	**381,3**		**381,3**			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
1, 3, 5, 703, 705(1-14)	182,8	179,7		179,7			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**182,8**	**179,7**		**179,7**			
069 Ablingos geomorfologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
01 Skroblės girininkija							
207(1-3, 7-37, 39-41), 212(2-20, 23-38, 40, 42-51, 53), 213, 214(5, 6)	219,8	218,4				218,4	
069 Ablingos geomorfologinis draustinis iš viso:	**219,8**	**218,4**				**218,4**	
109 Aitros hidrografinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
334(21-23, 26), 335(15, 17, 19-24, 26)	19,3	17,1				17,1	
06 Žadvainių girininkija							
59(27), 422(52-59), 423(26-32), 424(33-40)	24,4	22,2		3,6		18,6	
07 Girėnų girininkija							
23(45), 36(28, 29, 37-41, 43), 37(4-9, 17-22, 32-54, 70), 39(1), 40(1-15), 41(1-7, 16), 453(35-59, 68, 73-75), 454(1-14, 48), 455(1-5, 47-52), 456(1, 2, 5-7, 10-19), 457(1-5), 459(1-3, 16, 20-22, 26, 30)	142,1	134,9		7,7		118,6	8,6
08 Labardžių girininkija							
56(27-29, 45, 48-51, 55), 57(1-12, 35, 37, 39-41), 58(1-4, 6-8), 59(1, 2, 5-7), 60(1-10, 81, 83), 79(13, 14, 26, 27, 36), 83(45-48), 84(1, 9, 11, 16, 22, 23, 29, 36, 49, 51, 52), 89(14, 20-25, 27-33, 36), 90(1, 8-10, 18, 28-32, 39), 484(60-65, 67-70), 485(22, 23, 26-33, 40, 43, 45-53, 55-59), 486(28, 35, 38, 42-51), 487(1-4, 6, 7, 9, 11), 488(1-13), 489(1-14), 491(41-43, 45), 495(1-4, 7, 18, 19, 24-29, 34-44), 496(22, 33, 36), 512(1-25, 30, 31, 36-40, 43-49, 52-54, 59-61, 63, 64, 66-70), 513(1, 3, 7-9,	209	196,8				196,8	

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
18, 21, 31, 32, 41, 48, 49, 53, 60, 65), 520(2-5, 7, 8, 15, 16, 22, 23, 25, 28-30)							
109 Aitros hidrografinis draustinis iš viso:	**394,8**	**371**		**11,3**		**351,1**	**8,6**
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
01 Skroblės girininkija							
30, 31(1-39), 36, 37, 38(1-25), 39-42, 49(12-32), 50(6-9, 12-43), 51, 52, 53(1-23, 26-41), 61-66, 77(1-15), 369(5-54)	1283,2	989,7		594,7		21,4	373,6
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis iš viso:	**1283,2**	**989,7**		**594,7**		**21,4**	**373,6**
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
01 Skroblės girininkija							
222(2-5), 223(33-35, 39-42, 45, 46, 48, 55-59), 225(58-61), 226(47, 48, 50, 51, 53), 227(2, 3, 5, 6, 8, 10), 228(1, 3), 229(1, 3, 5, 8, 10), 230(43), 231(1)	44,2	38,5		38,5			
04 Judrėnų girininkija							
49(1, 5, 11, 12, 27, 47, 51, 58, 65, 66), 50(16, 41), 53(27, 30-32, 34, 35, 37, 57-62, 64-67, 74), 54(13-20), 55(14-23), 56(13-22), 57(16-30, 63-67), 61(2, 4, 8, 12, 13, 17, 18, 21), 64(1, 4, 19, 20, 45), 65(27, 28, 34, 36), 72(19, 20, 35-37, 46, 62, 63), 178(16, 25, 28, 29, 42), 181(37), 184(19-25), 584(1, 4, 10-12, 19), 585(1, 10, 11, 13, 14), 587(16, 19, 22, 27, 28), 589(1, 3, 5-8, 14), 592(53), 593(3, 4, 25, 34, 36), 594(16, 19, 23, 27), 602(34), 603(1, 2), 607(8, 9, 11, 12), 616(20, 38, 54, 59, 63), 617(14, 15, 30, 41-43), 618(2, 6, 7, 11, 14, 21, 24, 25, 29, 30, 34, 35, 45, 47, 48, 55-57), 619(1, 2, 24), 621(2-6), 622(1, 2, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 24, 25, 27, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 42, 44, 45, 47-49), 623(1, 2, 4, 7, 10, 11, 15, 18, 19, 23, 25-27, 32, 36-42), 624(1, 7, 11), 625(1, 6, 7, 16, 18, 24, 25, 37, 46, 47), 627(10, 18, 25, 48, 54, 57, 62, 63, 69, 70, 76, 77, 79), 628(1-3, 7, 8, 16, 32, 44, 46, 50-52, 63), 629(1, 4, 8, 10, 11, 13, 15, 18, 19, 21, 22), 630(1-11), 634(1, 3-5, 7-9, 12-17, 20, 21, 25, 27-29, 33-35, 37, 39, 41, 42, 45-50, 52, 60, 62), 635(10, 20, 34), 637(8, 23, 35-38, 45-47, 51, 53, 55, 60, 61, 63, 67, 70-74), 638(2-4, 6, 9, 10, 12-15, 17, 19-21, 23, 31-35, 38, 39, 41, 42, 44-46, 48, 51, 53, 54, 56, 58), 640(1-3, 7, 13-15, 19, 21, 26-29), 642(3, 4, 8-10, 17, 18, 24, 25, 36, 46, 47, 53, 54, 56, 57), 643(1-7, 9-15, 71, 72, 74-76), 644(8, 9, 23, 24), 648(1-10, 12), 649(95-98), 650(1-3, 49)	405,3	364,8		357,2		1,7	5,9
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis iš viso:	**449,5**	**403,3**		**395,7**		**1,7**	**5,9**
299 Varnių regioninis parkas							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
536(18-21, 28, 29, 34-36, 54)	7,9	7,9				7,9	
10 Kaltinėnų girininkija							
773(1, 2, 13-17), 774(1-22, 45), 775(18, 40-46, 48, 49)	50,6	50,6				15	35,6
11-Kauklių telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
1, 2(2-57), 764(6, 7, 11, 12, 16-18, 21, 22, 51), 766(1-19, 58)	242,7	242,3		241,9		0,4	
11-Kauklių telmologinis draustinis iš viso:	242,7	242,3		241,9		0,4	
12-Dubulio botaninis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
764(44-47, 52-56, 66-69), 772(12)	9,6	9,6		9,2		0,4	
12-Dubulio botaninis draustinis iš viso:	9,6	9,6		9,2		0,4	
22-Apvaršuvos geomorfologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
527(1-10, 21-37), 528, 529(1-7, 11, 13-19), 533(25-73), 535(23, 24, 28-63, 74-76)	210,2	209,8				209,8	
22-Apvaršuvos geomorfologinis draustinis iš viso:	210,2	209,8				209,8	
23-Spingės geomorfologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
768(32, 33), 769(1), 770(1-12, 14-21, 23-25, 27-31)	43,1	43		2,6		40,4	
23-Spingės geomorfologinis draustinis iš viso:	43,1	43		2,6		40,4	
25-Aukštagirės geomorfologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
6(7-28), 7(2-9, 11-45), 782(1-43, 45-50, 52, 53, 56-58, 60-78), 783(16-18, 20, 23-27, 29)	195,4	195,4				195,4	
25-Aukštagirės geomorfologinis draustinis iš viso:	195,4	195,4				195,4	
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
116, 117, 529(8-10, 12, 20-37), 534(1-8, 13-18, 20, 25-30), 536(16, 17, 22-27, 30-33, 37-53, 55-61), 546(6-8, 14-16, 20-24, 29-31, 38-40, 48-50, 54-56, 58-66)	284,1	259,7		259,7			
10 Kaltinėnų girininkija							
760, 761(1-11, 13, 14, 16-27, 29-38), 762(1-23, 25-56, 59-66, 68-70), 763(1-12, 15-17)	353,6	292,4		292,4			
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	637,7	552,1		552,1			
33-Medvėgalio kraštovaizdžio draustinis							

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
8(2-32), 9, 766(48-52), 767(34-41, 44-53, 55, 56), 773(18-29), 774(23-44, 46-105), 775(1-7, 9-17, 19-39, 47), 781(2-4), 783(37-40)	373,1	373,1		298,8		74,3	
33-Medvėgalio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	373,1	373,1		298,8		74,3	
34-Bilionių kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
782(108), 783(31-35, 41-45), 784(1-12, 14-25, 28-63)	97,1	97		12,2		84,8	
34-Bilionių kraštovaizdžio draustinis iš viso:	97,1	97		12,2		84,8	
38-Apsaugos zona							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
533(74-78), 534(9-12, 21-24), 536(1-15, 62), 545(41-46), 546(1-5, 9-13, 17-19, 25-28, 33-37, 46, 47), 551	64,5	64,4				64,4	
10 Kaltinėnų girininkija							
3-5, 6(1-6), 7(1), 8(1), 762(57, 58, 67), 764(13-15, 19, 20, 23-43, 48-50, 57-65, 70, 71), 765(1-29, 31-37, 39-41, 43-45), 766(20-41), 771(6-14), 772(4-6, 11, 13-23, 31, 35-44, 47-56), 773(3-12), 782(79, 80), 783(1-15, 19, 21, 22, 28, 30, 36), 784(26, 27)	373	372,1		2,3		369,8	
38-Apsaugos zona iš viso:	437,5	436,5		2,3		434,2	
39-Rekreacinė zona							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
763(13, 14), 784(64-67, 96)	12,7	12,7			12,7		
39-Rekreacinė zona iš viso:	12,7	12,7			12,7		
40-Ūkinė zona							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
2(1), 764(1-5, 8-10), 765(30, 42), 771(2-5), 772(1-3, 10, 24-30, 32-34, 45, 46)	21,5	21,5		1,9		19,6	
40-Ūkinė zona iš viso:	21,5	21,5		1,9		19,6	
41-Gyvenamoji zona							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
765(38), 771(1)	0,3	0,3				0,3	
41-Gyvenamoji zona iš viso:	0,3	0,3				0,3	
299 Varnių regioninis parkas iš viso:	**2339,4**	**2251,8**		**1121**	**12,7**	**1082,5**	**35,6**

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsau-giniai	rekrea-ciniai		
332 Vainuto miškų biosferos poligonas							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
2, 4, 6, 7(1-44, 46-56), 8-18, 21-67, 68(1-11, 13-38), 69(1-10, 14-16), 70-72, 73(1-10, 14-23, 38), 74(1-22, 25, 27-33), 75, 151, 697(49, 50, 78, 80-84), 698(33, 34, 44-47, 51-74), 699(52-71), 701(54-57, 64, 65), 704, 705(15-36), 706, 720(10), 721, 722(11, 14, 16), 731(1-38, 43-60), 732(19-26), 733(1-41), 741(3-13), 742(18-23, 25-30, 35-41, 43-50)	3287,6	3268,2		1,2		14,3	3252,7
332 Vainuto miškų biosferos poligonas iš viso:	**3287,6**	**3268,2**		**1,2**		**14,3**	**3252,7**
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
63(27, 28), 64(22-30), 65(23), 73(7-12, 19-23, 28, 29, 34), 74(1-10, 15, 19), 75(1, 9-11)	57	48,1					48,1
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis iš	**57**	**48,1**					**48,1**
401 Vincentavo botaninis-zoologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
326(46, 73-75), 334(1)	5,4	5,4		3			2,4
401 Vincentavo botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**5,4**	**5,4**		**3**			**2,4**
402 Nataikos botaninis-zoologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
324(21-28, 30, 37, 67)	19,6	19,6		19,4			0,2
402 Nataikos botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**19,6**	**19,6**		**19,4**			**0,2**
403 Zarūbelių botaninis-zoologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
309(80, 81)	3,7	3,7		3,7			
403 Zarūbelių botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**3,7**	**3,7**		**3,7**			
404 Patverio botaninis-zoologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
321(74-76)	0,6	0,6		0,6			

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
404 Patverio botaninis-zoologinis draustinis iš viso:	**0,6**	**0,6**		**0,6**			
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
42(9, 12, 28)	5,5	5,3		5,3			
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**5,5**	**5,3**		**5,3**			
Iš viso regioniniuose parkuose:	**2339,4**	**2251,8**		**1121**	**12,7**	**1082,5**	**35,6**
Iš jų:							
regioninis parkas	58,5	58,5				22,9	35,6
botaninis draustinis	252,3	251,9		251,1		0,8	
geomorfologinis draustinis	448,7	448,2		2,6		445,6	
kraštovaizdžio draustinis	1107,9	1022,2		863,1		159,1	
apsaugos zona	437,5	436,5		2,3		434,2	
rekreacinė zona	12,7	12,7			12,7		
ūkinė zona	21,5	21,5		1,9		19,6	
gyvenamoji zona	0,3	0,3				0,3	
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**3068,2**	**2683,9**		**1652,5**		**592,6**	**438,8**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	629,1	618,8		618,8			
geomorfologinis draustinis	219,8	218,4				218,4	
hidrografinis draustinis	394,8	371		11,3		351,1	8,6
telmologinis draustinis	1340,2	1037,8		594,7		21,4	421,7
ichtiologinis draustinis	449,5	403,3		395,7		1,7	5,9
botaninis-zoologinis draustinis	29,3	29,3		26,7			2,6
valstybinis genetinis draustinis	5,5	5,3		5,3			
Iš viso saugomose teritorijose:	**5407,6**	**4935,7**		**2773,5**	**12,7**	**1675,1**	**474,4**
Iš viso biosferos poligonuose:	**3287,6**	**3268,2**		**1,2**		**14,3**	**3252,7**

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
290(2-10, 12-14, 19-21, 27, 28), 291(1, 2, 4-6, 8, 9)	25,5	25,5		25,5			
032 Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**25,5**	**25,5**		**25,5**			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
31, 32(1-4, 9-11, 14-32), 33-35, 36(1-18, 20, 21, 23), 37(11-50), 38(20-39)	338,1	331,6		331,6			
039 Ruškio kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**338,1**	**331,6**		**331,6**			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
1, 3, 5(1-28, 30, 31)	120,8	120,2		120,2			
043 Stemplių kraštovaizdžio draustinis iš viso:	**120,8**	**120,2**		**120,2**			
109 Aitros hidrografinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
06 Žadvainių girininkija							
59(27)	0,4	0,3				0,3	
07 Girėnų girininkija							
23(45), 36(37-41), 37(4-9, 17-22, 32-54), 39(1), 40(1-13), 41(1-7, 16)	67,2	65,5				65,5	
08 Labardžių girininkija							
56(27-29), 57(35), 58(1-4, 6-8), 59(1, 2, 5-7), 60(1-10, 81, 83), 79(13, 14, 26, 27, 36), 84(1, 9, 11, 16, 22, 23, 29, 49, 51, 52), 89(14, 20-25, 27-33, 36), 90(1, 8-10, 18, 28-32, 39)	52,8	50,6				50,6	
109 Aitros hidrografinis draustinis iš viso:	**120,4**	**116,4**				**116,4**	
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
01 Skroblės girininkija							
36(10-37, 42-47), 37, 38(1-25), 39(6-8, 15, 25-27, 31-33, 39), 40-42, 49(12-32), 50(6-9, 12-43), 51, 52, 53(1-23, 26-30, 32, 33, 37-41), 62(1-8, 11, 13-19, 23-25, 27, 32-36, 41, 42), 63-66, 369(19-24)	953,5	660,7		438,6		21,4	200,7
149 Aukštojo tyro telmologinis draustinis iš viso:	**953,5**	**660,7**		**438,6**		**21,4**	**200,7**
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
04 Judrėnų girininkija							
53(57-62, 64-67, 74), 54(13-20), 55(14-23), 56(13-22), 57(16-30), 61(8, 12, 13, 17, 18, 21)	37,3	34,8		34,1			0,7
261 Veiviržo ichtiologinis draustinis iš viso:	**37,3**	**34,8**		**34,1**			**0,7**
299 Varnių regioninis parkas							
11-Kauklių telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
1(10-63), 2(7-57)	194,9	194,5		194,1		0,4	
11-Kauklių telmologinis draustinis iš viso:	194,9	194,5		194,1		0,4	
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
08 Labardžių girininkija							
116, 117(1-17, 20-29)	161,5	139,5		139,5			
10 Kaltinėnų girininkija							
760, 761(1-3, 9, 16, 17, 20, 22-25, 31-34), 762(1-3, 5, 9-18, 20-23, 25-28, 31-39, 43-48, 53, 59, 61, 62, 64-66, 68, 69), 763(16, 17)	262,8	203,4		203,4			
32-Sietuvos kraštovaizdžio draustinis iš viso:	424,3	342,9		342,9			
38-Apsaugos zona							
Rietavo miškų urėdija							
10 Kaltinėnų girininkija							
3(2-16, 21), 4(18-24, 26-28), 762(67)	48,3	47,9		0,7		47,2	
38-Apsaugos zona iš viso:	48,3	47,9		0,7		47,2	
299 Varnių regioninis parkas iš viso:	**667,5**	**585,3**		**537,7**		**47,6**	
332 Vainuto miškų biosferos poligonas							
Rietavo miškų urėdija							
09 Tenenių girininkija							
2(5-20), 4(1-10, 16, 18-35, 42-44, 46, 47), 6(1-3, 10-13, 18-23, 28-30, 40-46, 50-52, 60, 61, 63, 64), 7(1, 2, 12, 13, 16-19, 21, 23-30, 32, 35-38, 40-42, 46-50), 8(1-15, 18-27), 9, 10(15-58), 11(16-32, 34, 35, 38, 42-48), 12(43-53), 13(7, 13, 14, 21-26, 31-33, 37-43), 14(8-10, 14-16), 15(2-6, 8, 10-21, 23, 27-33), 16(27-58), 17(5-29), 18, 21(1-23, 26-35), 22(1-16, 18, 19, 21, 22, 24-30), 23(1-8, 10-13, 15-36), 24(1, 6, 7, 12-14, 16-25), 25, 26(1-13, 18-25), 27(2, 5-7, 12-16, 19-25), 28, 29(1-7), 30(10-13, 20-27, 32-64), 31(1-43), 32(1-39, 41, 42), 33, 34(1-9, 12, 17-20), 35-38, 40, 41(1-41, 45, 46), 42(1-6, 8-15, 21, 23), 43, 44(1-34), 45(1-5, 7, 14, 15), 46(36), 47, 48(1-4, 7, 12, 16, 17), 50(6, 11-15, 21-24, 31-34), 51-56, 57(4-29), 58(1-15, 17), 59, 60, 61(1-27, 30, 37-39, 45-49, 54), 62(1-24), 63, 64(1-5, 7-29), 65, 66, 67(6), 68(1-10, 16-20, 26-28), 71(8-14, 16-22, 24, 31-36, 40-44, 47-51), 72, 74(1-13, 16, 17, 21, 22), 75(1-26)	2291,4	2285,5				2,3	2283,2
332 Vainuto miškų biosferos poligonas iš viso:	**2291,4**	**2285,5**				**2,3**	**2283,2**

NACIONALINIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas ir lokalizacija kvartalo numeris (sklypų numeriai)	Bendras plotas, ha	Miško žemės plotas, ha	Miško žemės pasiskirstymas pagal miškų grupes				
			I	II		III	IV
				apsauginiai	rekreaciniai		
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
63(27, 28), 64(22-30), 65(23), 73(7-12, 19-23, 28, 29, 34), 74(1-10, 15, 19), 75(1, 9-11)	57	48,1					48,1
347 Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis iš	**57**	**48,1**					**48,1**
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis							
Rietavo miškų urėdija							
03 Tverų girininkija							
42(9, 12, 28)	5,5	5,3		5,3			
690 Patyrio miško beržo valstybinis genetinis draustinis iš viso:	**5,5**	**5,3**		**5,3**			
Iš viso regioniniuose parkuose:	**667,5**	**585,3**		**537,7**		**47,6**	
Iš jų:							
telmologinis draustinis	619,2	537,4		537		0,4	
apsaugos zona	48,3	47,9		0,7		47,2	
Iš viso valstybiniuose draustiniuose:	**1658,1**	**1342,6**		**955,3**		**137,8**	**249,5**
Iš jų:							
kraštovaizdžio draustinis	484,4	477,3		477,3			
hidrografinis draustinis	120,4	116,4				116,4	
telmologinis draustinis	1010,5	708,8		438,6		21,4	248,8
ichtiologinis draustinis	37,3	34,8		34,1			0,7
valstybinis genetinis draustinis	5,5	5,3		5,3			
Iš viso saugomose teritorijose:	**2325,6**	**1927,9**		**1493**		**185,4**	**249,5**
Iš viso biosferos poligonuose:	**2291,4**	**2285,5**				**2,3**	**2283,2**

2 PRIEDAS

NATURA 2000 teritorijų žiniaraščiai

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
PAST											
Aukštojo tyro pelkė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 30d,31d,36d,37d,38d,39d,40d,41d,42d,43d,49d,50d,51d,52d,53d,61d,62d,63d,64d,65d,66d,77d,369d											
	6	1265,8	976,4	957,5	942	323,8		860,3		20,9	384,6
	Iš viso Aukštojo tyro pelkė: 1265,8		**976,4**	**957,5**	**942**	**323,8**		**860,3**		**20,9**	**384,6**
Vainuto miškai, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Tenenių girininkija, 1d,2d,3d,4d,5d,6d,7d,8d,9d,10d,11d,12d,13d,14d,15d,16d,17d,18d,21d,22d,23d,24d,25d,26d,27d,28d,29d,30d,31d,32d,33d,34d,35d,36d,37d,38d,39d,40d,41d,42d,43d,44d,45d,46d,47d,48d,49d,50d,51d,52d,53d,54d,55d,56d,57d,58d,59d,60d,61d,62d,63d,64d,65d,66d,67d,68d,69d,70d,71d,72d,73d,74d,75d,151d,697d,698d,699d,701d,703d,704d,705d,706d,720d,721d,722d,731d,732d,733d,741d,742d											
	70	3368,1	3359,2	3257,7	2347,5	1020,6		177,4		14,4	3176,3
	Iš viso Vainuto miškai: 3368,1		**3359,2**	**3257,7**	**2347,5**	**1020,6**		**177,4**		**14,4**	**3176,3**
	Iš viso grupėje PAST: 4633,9										
BAST											
Gojaus skroblynai, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Kaltinėnų girininkija, 781d,783d											
	69	12	12	12		12		12			
	Iš viso Gojaus skroblynai: 12		**12**	**12**		**12**		**12**			
Medvėgalio pievos, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Kaltinėnų girininkija, 9d,773d,774d											
	112	16,2	16,2	14,2		16,2		16,2			
	Iš viso Medvėgalio pievos: 16,2		**16,2**	**14,2**		**16,2**		**16,2**			
Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Labardžių girininkija, 116d,117d,529d,534d,536d,546d											
	155	282,2	257,9	251,1	160,5	121,7		282,2			
Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Kaltinėnų girininkija, 760d,761d,762d,763d											

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
	155	343,4	282,3	271,7	261,4	82		343,4			
Iš viso Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas: 625,6		**540,2**	**522,8**		**421,9**	**203,7**		**625,6**			
Rietavo miškai, Klaipėdos r. sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 200d,201d,202d,203d,204d,209d,215d,216d,217d											
	173	409,8	409,4	390,4		409,8				134	275,8
Rietavo miškai, Klaipėdos r. sav., Rietavo miškų urėdija, Žadvainių girininkija, 357d,359d											
	173	68,4	68,4	67		68,4					68,4
Rietavo miškai, Plungės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 1d,3d,4d,5d,6d,16d,17d											
	173	255,2	255,2	245,8	180,5	74,7					255,2
Rietavo miškai, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 1d,2d,3d,6d,7d,8d,9d,10d,11d,12d,13d,14d,15d,18d,19d,20d,21d,22d,23d,24d,25d,26d,27d,28d,29d,30d,31d,32d,33d,34d,35d,36d,37d,38d,39d,40d,41d,42d,43d,44d,45d,46d,47d,48d,49d,50d,51d,52d,53d,54d,55d,56d,57d,58d,59d,60d,61d,62d,63d,64d,65d,66d,67d,68d,69d,70d,71d,72d,73d,74d,75d,76d,77d,78d,79d,80d,81d,82d,83d,84d,85d,86d,87d,88d,89d,90d,91d,92d,93d,94d,95d,96d,97d,234d,239d,240d,241d,242d,243d,244d,245d,246d,247d,248d,249d,250d,251d,252d,254d,369d,370d,371d,372d,377d											
	173	4848,1	4548,4	4308,8	2499,4	2348,7		861,1		168,6	3818,4
Iš viso Rietavo miškai: 5581,5		**5281,4**	**5012**		**2679,9**	**2901,6**		**861,1**		**302,6**	**4417,8**
Veiviržo ir Šalpės upės, Klaipėdos r. sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 222d,223d,225d,226d,227d,228d,229d,230d,231d											
	236	38,5	38,5	38,5		38,5		38,5			
Veiviržo ir Šalpės upės, Klaipėdos r. sav., Rietavo miškų urėdija, Judrėnų girininkija, 49d,50d,53d,54d,55d,56d,57d,61d,64d,65d,72d,178d,181d,184d,584d,585d,587d,589d,592d,593d,594d,602d,603d,607d,616d,617d,618d,619d,621d,622d,623d,624d,625d,627d,628d,629d,630d,634d,635d,637d,638d,640d,642d,643d,644d,648d,649d,650d											
	236	364,8	363,4	352,2	34,7	330,1		357,2		1,7	5,9
Iš viso Veiviržo ir Šalpės upės: 403,3		**401,9**	**390,7**		**34,7**	**368,6**		**395,7**		**1,7**	**5,9**
Žaliosios miškas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Tenenių girininkija, 1d,3d,5d,703d,705d											
	293	176,2	175,6	173,8	117,2	59		176,2			

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Visų naudotojų miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
Iš viso Žaliosios miškas: 176,2			**175,6**	**173,8**	**117,2**	**59**		**176,2**			
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Tverų girininkija, 334d,335d											
	301	16,9	16,9	16,9		16,9				16,9	
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Žadvainių girininkija, 59d,422d											
	301	8,5	8,5	8,5	0,3	8,2				8,5	
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Girėnų girininkija, 23d,36d,37d,39d,40d,41d,453d,454d,455d											
	301	109	109	101,1	64,1	44,9				100,4	8,6
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Labardžių girininkija, 56d,57d,58d,59d,60d,79d,83d,84d,89d,90d,484d,485d,486d,487d,488d,489d,491d,495d,496d,512d,513d,520d											
	301	196,3	193,5	168,3	51,7	144,6				196,3	
Aitros upė, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Žadvainių girininkija, 423d,424d											
	301	13,6	13,6	13,6		13,6		3,6		10	
Aitros upė, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Girėnų girininkija, 456d,457d,459d											
	301	24,1	24,1	24,1		24,1		7,7		16,4	
Iš viso Aitros upė: 368,4			**365,6**	**332,5**	**116,1**	**252,3**		**11,3**		**348,5**	**8,6**
Iš viso grupėje BAST: 7183,2											

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
PAST											
Aukštojo tyro pelkė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 36d,37d,38d,39d,40d,41d,42d,43d,49d,50d,51d,52d,53d,62d,63d,64d,65d,66d,369d											
	6	942	652,6	644,6	942			706,6		20,9	214,5
	Iš viso Aukštojo tyro pelkė: 942		**652,6**	**644,6**	**942**			**706,6**		**20,9**	**214,5**
Vainuto miškai, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Tenenių girininkija, 1d,2d,3d,4d,5d,6d,7d,8d,9d,10d,11d,12d,13d,14d,15d,16d,17d,18d,21d,22d,23d,24d,25d,26d,27d,28d,29d,30d,31d,32d,33d,34d,35d,36d,37d,38d,40d,41d,42d,43d,44d,45d,46d,47d,48d,50d,51d,52d,53d,54d,55d,56d,57d,58d,59d,60d,61d,62d,63d,64d,65d,66d,67d,68d,71d,72d,74d,75d											
	70	2347,5	2347,3	2292,2	2347,5			117,2		2,3	2228
	Iš viso Vainuto miškai: 2347,5		**2347,3**	**2292,2**	**2347,5**			**117,2**		**2,3**	**2228**
Iš viso grupėje PAST: 3289,5											
BAST											
Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Labardžių girininkija, 116d,117d											
	155	160,5	138,6	134,4	160,5			160,5			
Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Kaltinėnų girininkija, 760d,761d,762d,763d											
	155	261,4	202,1	193,1	261,4			261,4			
	Iš viso Paršežerio–Lūksto pelkių kompleksas: 421,9		**340,7**	**327,5**	**421,9**			**421,9**			
Rietavo miškai, Plungės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 4d,5d,6d,16d,17d											
	173	180,5	180,5	174,7	180,5						180,5
Rietavo miškai, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Skroblės girininkija, 2d,3d,6d,7d,8d,9d,10d,11d,12d,13d,14d,15d,18d,19d,20d,21d,22d,23d,24d,25d,26d,27d,28d,29d,34d,35d,36d,37d,38d,39d,40d,41d,42d,43d,44d,47d,48d,49d,50d,51d,52d,53d,54d,55d,56d,57d,58d,59d,60d,62d,63d,64d,65d,66d,67d,68d,69d,70d,71d,72d,73d,75d,76d,77d,78d,79d,80d,81d,83d,85d,86d,87d,88d,95d,96d,369d											
	173	2499,4	2203,3	2122,3	2499,4			706,8		51	1741,6

NATURA 2000 TERITORIJŲ ŽINIARAŠTIS
(Miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai)

Pavadinimas (saugomos teritorijos, savivaldybės, girininkijos, kvartalų, jų dalių)	Kodas duomenų bazėje	Inventorizuotas plotas	iš jo		Valstybinės reikšmės miškų plotai	kiti (ne VRM) plotai	Pagal miškų grupes				
			miško žemė	medynai			I	IIA	IIB	III	IV
Iš viso Rietavo miškai: 2679,9			**2383,8**	**2297**	**2679,9**			**706,8**		**51**	**1922,1**
Veiviržo ir Šalpės upės, Klaipėdos r. sav., Rietavo miškų urėdija, Judrėnų girininkija, 53d,54d,55d,56d,57d,61d											
	236	34,7	34,7	32,6	34,7			34			0,7
Iš viso Veiviržo ir Šalpės upės: 34,7			**34,7**	**32,6**	**34,7**			**34**			**0,7**
Žaliosios miškas, Šilalės r. sav., Rietavo miškų urėdija, Tenenių girininkija, 1d,3d,5d											
	293	117,2	117,2	117,1	117,2			117,2			
Iš viso Žaliosios miškas: 117,2			**117,2**	**117,1**	**117,2**			**117,2**			
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Žadvainių girininkija, 59d,23											
	301	0,3	0,3	0,3	0,3					0,3	
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Girėnų girininkija, 23d,36d,37d,39d,40d,41d											
	301	64,1	64,1	62,9	64,1					64,1	
Aitros upė, Rietavo sav., Rietavo miškų urėdija, Labardžių girininkija, 56d,57d,58d,59d,60d,79d,84d,89d,90d											
	301	51,7	49,7	42,4	51,7					51,7	
Iš viso Aitros upė: 116,1			**114,1**	**105,6**	**116,1**					**116,1**	
Iš viso grupėje BAST: 3369,8											

3 PRIEDAS

Nacionalinių saugomų ir NATURA 2000 teritorijų pasiskirstymo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2016 m. spalio 26 d. įsakymo Nr. V- 180
PRIEDAS

Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskirtų saugomų teritorijų direkcijoms, sąrašas

Eil. Nr.	Atsakinga institucija	Saugomos teritorijos pavadinimas	PAST pavadinimas ir kodas	BAST pavadinimas ir kodas
1.	Nemuno Deltos RP	Veiviržo ichtiologinis draustinis		Veiviržo ir Šalpės upės, LTKLA0010
2.	Pagramančio RPD	Vainuto miškų biosferos poligonas (įskaitant Stemplių kraštovaizdžio, Meškinės pedologinį draustinius)	Vainuto miškai, LTSLUB004	Žaliosios miškas, LTSIL0005
3.	Varnių RPD			Natalkos ežero apylinkės, LTRIE0003
		Aitros hidrografinis draustinis		Aitros upė, LTRIE0001
		Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinis draustinis		
		Minijos pralaužos kraštovaizdžio draustinis		
		Ruškio kraštovaizdžio draustinis		Lopaičių miškas, LTRIE0002
4.	Žemaitijos NPD	Aukštojo tyro telmologinis draustinis	Aukštojo tyro pelkė, LTPLUB003	Rietavo miškai, LTPLU0010

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:
BAST - Europos ekologinio tinklo Natura 2000“ teritorija, svarbi buveinių apsaugai;
BRD - biosferos rezervato direkcija;
IRPD - istorinio regioninio parko direkcija;
NP - nacionalinis parkas;
NPD - nacionalinio parko direkcija;
PAST - Europos ekologinio tinklo "Natura 2000" teritorija, svarbi paukščių apsaugai;
RPD - regioninio parko direkcija;
VGRD - valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

4 PRIEDAS

Vainuto miškų biosferos poligono paukščių veisimosi vietų žiniaraštis

Vainuto miškų biosferos poligono paukščių veisimosi vietų žiniaraštis

Saugomų objektų tipai Konkretūs saugomi objektai	Radimosi vieta		
	Pl., ha	Kv.	Sklypai
Rietavo miškų urėdija			
09 Tenenių girininkija			
Europos ekologinis tinklas NATURA 2000			
Paukščių apsaugai svarbi teritorija			
001 Juodojo gandro veisimosi vieta	9,4	55	8, 9, 10, 11, 12
	3,6	68	19, 20, 26, 27, 28
Iš viso:	13		
002 Juodojo gandro veisimosi vietos apsaugos zona	31,7	38	9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33
	6,7	47	1, 11, 12, 13, 14, 15
	39,2	55	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37
	14,5	56	1, 2, 15, 16, 17, 24, 28, 29, 30, 36
	0,1	62	1
	15	64	13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
	13,2	68	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 18
Iš viso:	120,4		
003 Vapsvaėdžio veisimosi vieta	3,4	5	7, 8
	3,9	22	13
	4,3	24	14, 25
	4,4	56	17
	6,5	64	11, 12
	3,1	71	43
	5,2	75	6, 7, 9, 11, 19, 20
Iš viso:	30,8		
004 Vapsvaėdžio veisimosi vietos apsaugos zona	8,7	3	24, 25, 26, 27, 43
	12,9	5	2, 9, 14, 21, 22, 23, 24, 25, 26
	34,8	22	5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 25, 26, 27, 28, 29
	10	24	7, 13, 20, 23, 24
	4,4	25	5, 6, 7
	3,1	26	1, 2, 8
	7,7	55	13, 14, 15, 24, 25
	14,3	56	1, 2, 4, 5, 14, 15, 16, 18, 19, 24, 28, 29
	18,1	64	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 28
	16,8	71	31, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 41, 42, 44, 48, 49, 50, 51
	5,8	72	35, 36, 37, 38, 39
	7,1	75	3, 4, 5, 8, 10, 12, 21

Vainuto miškų biosferos poligono paukščių veisimosi vietų žiniaraštis

Saugomų objektų tipai	Konkretūs saugomi objektai	Radimosi vieta		
		Pl., ha	Kv.	Sklypai
	Iš viso:	143,7		
	Iš viso Tenenių girininkija:	**307,9**		
	Tame tarpe veisimosi vieta	43,8		
	Tame tarpe veisimosi vietos apsaugos zona	264,1		
	Iš viso Rietavo miškų urėdija:	**307,9**		
	Tame tarpe Rietavo miškų urėdija - veisimosi vieta	43,8		
	Tame tarpe Rietavo miškų urėdija - veisimosi vietos apsaugos zona	264,1		

5 PRIEDAS

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai

Sklypų su saugomų augalų, samanų ir kerpių rūšių augavietėmis žiniaraštis

	Rūšies pavadinimas (liet.)	Rūšies pavadinimas (lot.)	Kvartalas	Sklypas
	Rietavo miškų urėdija			
	Skroblės girininkija			
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	12	19
	Statusis atgiris	Huperzia selago	17	10
	Kupstinė kūlingė	Trichophorum cespitosum	24	14
	Statusis atgiris	Huperzia selago	42	9
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	50	5
	Statusis atgiris	Huperzia selago	51	25
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	52	17
	Paprastoji tuklė	Pinguicula vulgaris	63	2
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	63	19
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	64	2
	Kupstinė kūlingė	Trichophorum cespitosum	65	1
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	70	17
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	70	17
	Beržas keružis	Betula nana	70	21
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	77	29
	Statusis atgiris	Huperzia selago	99	14
	Plačialapė klumpaitė	Cypripedium calceolus	122	20
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	126	37
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	126	38
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	128	7
	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	128	7
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	129	9
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	130	14
	Tverų girininkija			
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	52	7
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	61	27
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	62	18
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	63	14
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	63	26
	Nariuotoji ilgalūpė	Corallorhiza trifida	72	7
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	72	7
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	74	8
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	75	9
	Nariuotoji ilgalūpė	Corallorhiza trifida	102	23
	Daugiametė blizgė	Lunaria rediviva	291	5
	Judrėnų girininkija			
	Širdinė dviguonė	Listera cordata	63	21
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	113	19
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	113	32
	Tįsioji frulanija	Frullania tamarisci	113	32
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	113	33

	Statusis atgiris	Huperzia selago	121	32
	Žadvainių girininkija			
	Statusis atgiris	Huperzia selago	21	16
	Meškinis Česnakas	Allium ursinum	69	21
	Meškinis Česnakas	Allium ursinum	76	11
	Meškinis Česnakas	Allium ursinum	76	1
	Meškinis Česnakas	Allium ursinum	77	3;4
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	21	16
	Pūkuotoji apuokė	Trichocolea tomentella	171	35
	Vingialapė pažulnutė	Plagiothecium undulatum	171	40
	Girėnų girininkija			
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	9	15
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	18	20
	Statusis atgiris	Huperzia selago	20	8
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	20	8
	Statusis atgiris	Huperzia selago	20	8
	Vingialapė pažulnutė	Plagiothecium undulatum	44	10
	Labardžių girininkija			
	Raudonoji gegūnė	Dactylorhiza incarnata	64	23
	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	85	42
	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	91	18
	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	91	31
	Aukštoji gegūnė	Dactylorhiza fuchsii	60	17
	Dvilapis purvuolis	Liparis loeselii	116	23
	Dvilapis purvuolis	Liparis loeselii	117	29
	Tenenių girininkija			
	Tridantė bazanija	Bazzania trilobata	2	8
	Kvapioji žemtaurė	Geocalyx graveolens	2	8
	Paprastoji plojenė	Lejeunea cavifolia	23	5
	Retažiedė miglė	Poa remota	23	21
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	23	23
	Miškinis eraičinas	Festuca altissima	30	22
	Statusis atgiris	Huperzia selago	30	34
	Tįsioji frulanija	Frullania tamarisci	30	34
	Statusis atgiris	Huperzia selago	30	49
	Statusis atgiris	Huperzia selago	31	9
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	31	24
	Statusis atgiris	Huperzia selago	31	24
	Retažiedė miglė	Poa remota	31	24
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	32	26
	Paprastoji plojenė	Lejeunea cavifolia	32	26
	Miškinis eraičinas	Festuca altissima	32	26
	Statusis atgiris	Huperzia selago	33	43
	Retažiedė miglė	Poa remota	33	58
	Statusis atgiris	Huperzia selago	35	22
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	36	1
	Statusis atgiris	Huperzia selago	36	1
	Statusis atgiris	Huperzia selago	56	25

	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	59	26
	Plunksninė pliusnė	Neckera pennata	82	33
	Statusis atgiris	Huperzia selago	93	29
	Kaltinėnų girininkija			
	Sibirinis vilkdalgis	Iris sibirica	760	11
	Sibirinis vilkdalgis	Iris sibirica	760	11

Sklypų su saugomų grybų rūšių augavietėmis žiniaraštis

	Rūšies pavadinimas (liet.)	**Rūšies pavadinimas (lot.)**	**Kvartalas**	**Sklypas**
	Rietavo miškų urėdija			
	Skroblės girininkija			
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	2	43
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	10	16
	Baltakraštė artonija	Arthonia leucopellaea	42	9
	Baltakraštė artonija	Arthonia leucopellaea	50	5
	Plunksninis raukšliagrybis	Phlebia centrifuga	51	25
	Geltonasis piengrybis	Lactarius scrobiculatus	52	17
	Geltonasis piengrybis	Lactarius scrobiculatus	63	19
	Žalsvoji kežytė	Cetrelia olivetorum	64	2
	Geltonasis piengrybis	Lactarius scrobiculatus	64	14
	Žalsvoji žiovenė	Chaenotheca chlorella	70	17
	Dantytoji telotrema	Thelotrema lepadinum	70	17
	Tverų girininkija			
	Plunksninis raukšliagrybis	Phlebia centrifuga	74	7
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	74	7
	Žadvainių girininkija			
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	22	19
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	189	3
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	192	25
	Girėnų girininkija			
	Baltakraštė artonija	Arthonia leucopellaea	19	23
	Skaisčioji raudonpintė	Pycnoporellus fulgens	19	23
	Tamsiarudė kempinė	Phellinus nigrolimitatus	60	1
	Plunksninis raukšliagrybis	Phlebia centrifuga	60	1
	Tenenių girininkija			
	Baltakraštė artonija	Arthonia leucopellaea	2	8

	Kaltinėnų girininkija			
	Kuokštinė grifola	Grifola frondosa	25	9

Sklypų su saugomų vabzdžių ir žinduolių rūšių radavietėmis

	Rūšies pavadinimas (liet.)	**Rūšies pavadinimas (lot.)**	**Kvartalas**	**Sklypas**
	Rietavo miškų urėdija			
	Skroblės girininkija			
	Pievinis satyriukas	Coenonympha tullia	52	23
	Pievinis satyriukas	Coenonympha tullia	53	21
	Tenenių girininkija			
	Didžioji miegapelė	Glis glis	84	29

Sklypai su saugomų paukščių lizdavietėmis
(valstybinės reikšmės miškai)

Eil. Nr.	Paukščio rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m)
Skroblės girininkija				
1	Juodasis gandras *Ciconia nigra L.*	126	30	200
Tverų girininkija				
1	Vištvanagis *Accipiter gentilis L.*	31	7	100
		290	20	
Žadvainių girininkija				
1	Juodasis gandras *Ciconia nigra L.*	40	25	200
Girėnų girininkija				
1	Paprastasis suopis *Buteo buteo L*	15	6	15
		42	28	
Labardžių girininkija				
1	Juodasis gandras *Ciconia nigra L.*	112	2	200
2	Paprastasis suopis *Buteo buteo L*	60	19	15
		69	40	
Tenenių girininkija				
1	Mažasis erelis rėksnys *Aquila pomarina*	8	1	100
		26	19	
		59	18	
3	Paprastasis kranklys *Corvus corax L.*	32	14	15
		75	34	
Kaltinėnų girininkija				
1	Juodasis gandras *Ciconia nigra L.*	17	15	200
2	Jūrinis erelis *Haliaeetus albicilla L.*	27	29	200

Sklypai su saugomų paukščių perimvietėmis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Rekomenduojamos apsaugos priemonės
Skroblės girininkija				
1	Juodoji meleta *Dryocopus martius L*	85	8,10	Nevykdyti sanitarinių kirtimų
Žadvainių girininkija				
1	Juodoji meleta *Dryocopus martius L*	171	40	Nevykdyti sanitarinių kirtimų
Labardžių girininkija				
1	Juodoji meleta *Dryocopus martius L*	105	23	Nevykdyti sanitarinių kirtimų
Tenenių girininkija				
1	Juodoji meleta *Dryocopus martius L*	1	18,19	Nevykdyti sanitarinių kirtimų

Rekomenduojamos saugomų rūšių apsaugos priemonės

Augalų augavietės		
Pavadinimas	**Lotyniškas pavadinimas**	**Apsaugos priemonės**
Varpenis virgininis	Botrychium virginianum L. Sw.	Nekirsti plynai, nesausinti, nepertvarkyti augaviečių.
Varpenis mažasis	Botrychium simplex E. Hitch	Reikalingos atviros vietos, neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Pataisiukas patvankinis	Lycopodiella inundata L. Holub	Nesausinti pelkių.
Spyglainis miškinis	Plystichum aculeatum (L.) Roth.	Neišretinti medyno.
Keružis beržas	Betula nana L.	Nesausinti pelkių.
Erika tyrulinė	Erica tetralix L.	Nesausinti pelkių, miškų. Neleisti susiverti medžiams bei trakui. Vengti eutrofizacijos.
Lipikė gebenė	Hedera helix L.	Nekirsti plynai, neišretinti medyno.
Gencijonas siauralapis	Gentiana pneumonanthe L.	Nesausinti augaviečių, neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Gencijonėlė pelkine	Gentianella uliginosa (Willd.)	Nesausinti naturalių pievų.
Žiomenė miškinė	Dracocephalum ruyschiana L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Antbarzdė belapė	Epipogium aphyllum Sw.	Nesausinti, neretinti medynų.
Garbenis raudonasis	Cephalanthera rubra (L.) Rich	Nepažeisti vegatatyvinės dalies. Neleisti sutankėti medelynui.
Plikaplaiskė miškinė	Neottianthe cuculata (L.) Schltr	Nekirsti plynai, neleisti sutankėti trakui ir pomiškiui
Viksva raistinė	Carex magellanica Lam.	Nekeisti hidrologinio režimo. Nekirsti miškų, nesausinti. Reguliuoti bebrų veiklą.
Varpenis šakotasis	Botrychium matricariifolium A. Br. Ex Koch	Reikalingos atviros vietos, neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Gegužraibė smulkiažiedė	Orchis ustulata L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Medauninkas vienagumbis	Herminium monorchis (L.) R. Br.	Neveisti spygliuočių.
Gegūnė plačialapė	Dactylorhiza majalis (Rchb.) P. F. Hunt et Summerh	Kasmet šienauti.
Gegūnė raiboji	Raiboji gegūnė Dactylorhiza cruenta (O. F. Mull) Soo	Šienauti, ganyti. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Dirsuolė stačioji	Bromopsis erecta (Huds.) Fourr.	Šienauti, ganyti. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Miežvienis europinis	Hordelymus europaeus (L.) Harz	Neleisti sutankėti medynui , neveisti spygliuočių medynų.
Dviguonė širdinė	Listera cordata (L.) R. Br.	Neretinti medynų, nesausinti.
Gedutis vienalapis	Malaxis monophyllos (L.) Sw.	Neretinti medynų, nesausinti.
Ilgalūpė nariuotoji	Corallorhiza trifida Ch.	Nekeisti hidrologinio režimo.
Klumpaitė plačialapė	Cypripedium calceolus L.	Nekirsti plynai , neleisti užželti miško aikštelėms.
Šilagėlė vėjalandė	Pulsatilla patens (L.) Mill.	Neleisti sutankėti medynui.
Rūtenis tuščiaviduris	Corydalis cava (L.) Schweigg. et Körte	Nekirsti plynai, nedraskyti dirvožemio, išvežti šakų krūvas.
Pelenėlė raktažolė	Primula farinosa L.	Reikalingos atviros vietos. Nesausinti.
Palemonas mėlynasis	Polemonium caeruleum L.	Nesausinti, retinti krūmus ir medžius. Nearti, šienauti, ganyti.
Bajorė juodgalvė	Centaurea phrygia L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Kardelis paprastasis	Gladiolus imbricatus L.	Nesausinti. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Vilkdalgis sibirinis	Iris sibirica L.	Nesausinti augaviečių.
Svogūninė dantažolė	*Dentaria bulbifera L.*	Nekirsti plynai.
Česnakas dirvinis	Allium vineale L.	Neardyti dirvožemio. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Plateivė žalioji	Coeloglossum viride (L.) Hartm	Šienauti. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
Linlapis plikažiedis	Thesium ebracteatum Hayne	Neleisti užželti pamiškių ir šlaitų plotams. Šienauti.
Gencijonas melsvasis	Gentiana cruciata L.	Reikalingos atviros vietos.
Mėlitas melsvasis	Sesleria caerulea (L.) Ard.	Nesausinti pelkių ir šlapių vietų. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.

	Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
	Juodgalvė didžiažiedė	Prunella grandiflora (L.) Scholler	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Gegūnė dėmėtoji	Dactylorhiza maculata (L.) Soó.	Reikalingos atviros vietos, vengti eutrofizacijos, nesausinti.
	Gegūnė siauralapė	Dactylorhiza traunsteineri (Saut.) Soó	Nesausinti pelkių , neleisti užželti krūmams ir medžiams.
	Gegužraibė mažoji	Orchis morio L.	Šienauti.
	Gegužraibė šalmuotoji	Orchis militaris L	Neleisti apaugti krūmynais ir mišku.
	Gegužraibė vyriškoji	Orchis mascula (L.) L.	Neleisti apaugti krūmynais ir mišku.
	Plauretis pievinis	Gymnadenia conopsea (L.) R. Br	Nekultūrinti pievų, nesausinti. Neleisti apaugti krūmynais ir mišku.
	Karklas laplandinis	Salix lapponum L.	Nekeisti hidrologinio režimo.
	Uolaskėlė pelkinė	Saxifraga hirculus L.	Nesausinti. Neleisti apaugti krūmynais ir mišku.
	Vėdrynas rėpliojantysis	Ranunculus reptans L.	Vengti eutrofizacijos. Reikalingos atviros vietos.
	Tuklė paprastoji	Pinguicula vulgaris L.	Nesausinti pelkių, nekultūrinti, retinti krūmus.
	Laksva pelkinė	Hammarbya paludosa (L.) Kuntze.	Nesausinti, vengti eutrofizacijos.
	Purvuolis dvilapis	Liparis loeselii (L.) Rich	Nesausinti, neleisti apaugti krūmais ir medžiais.
	Ratainytė šakotoji	Cladium mariscus (L.) Pohl	Nekeisti hidrologinio režimo, nesausinti.
	Švylis lieknasis	Eriophorum gracile W.D.J.Koch ex Roth	Nesausinti pelkių . Naudingas samanų dangos praardymas. Vengti eutrofizacijos.
	Laibenis smiltyninis	Alyssum gmelinii Jord	Reikalingos atviros vietos. Vengti erozijos.
	Usnis įvairialapė	Cirsium heterophyllum (L.) Hill	Nekirsti plynai, nesausinti. Neleisti sutankėti medynui, saikingai ganyti, šienauti.
	Naktižiedė žalsvoji	Silene chlorantha (Willd.) Ehrh	Reikalingos atviros vietos, galima prašviesinti iki 0,5 skalsumo.
	Arnika kalninė	Arnica montana L.	Šienauti ne rečiau kaip kas 2-3 metai. Išsaugoti retmiškį.
	Dirsuolė miškinė	Bromopsis benekenii (Lange) Holub	Neleisti sutankėti medynui , neveisti spygliuočių.
	Asiūklis didysis	Equisetum telmateia Ehrh.	Neretinti medynų. Nekeisti hidrologinio režimo, nesausinti.
	Kartenė svogūninė	Cardamine bulbifera (L.) Crantz	Neleisti sutankėti medynui. Neveisti spygliuočių. Nekirsti plynai.
	Rūtenis tarpinis	Corydalis intermedia (L.) Merat	Nedraskyti dirvožemio. Nekrauti šakų krūvų.
	Jonažolė plaukuotoji	Hypericum hirsutum L.	Retinti medynus, kirsti krūmus, šienauti, saikingai ganyti.
	Karklas melynialapis	Salix myrtilloides L.	Nesausinti, neeksploatuoti pelkių.
	Astrantija didžioji	Astrantia major L.	Nekirsti medynų, nesausinti, neįveisti spygliuočių medžių.
	Maludė totorinė	Conioselinum tataricum Hoffm.	Nekirsti medžių ir krūmų.
	Nendrinis lendrūnas	*Calamagrostis pseudophragmites*	Neleisti užželti sumedėjusia augalija.
	Plautė siauralapė	Pulmonaria angustifolia L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Pūtelis gorskio	Tragopogon gorskianus Rchb. f.	Saugoti nuo apaugimo sumedėjusia augalija mažas aikšteles.
	Gegūnė gelsvoji	Dactylorhiza ochroleuca (Wüstnei ex Boll) Holub	Neleisti užželti sumedėjusia augalija. Šienauti.
	Varpenis daugiaskiltis	Botrychium multifidum (G. G. Gmel.) Rupr	Neleisti užželti sumedėjusia augalija.
	Dobilas penkialapis	Trifolium lupinaster L.	Neleisti užželti aikštelėms ir sutankėti medynams.
	Gvazdikas borbašo	Dianthus borbasii Vand.	Neužsodinti mišku. Šienauti,ekstensyviai ganyti.
	Kelerija delavinio	Koeleria delavignei Czern. ex Domin	Ekstensyvus šienavimas.
	Česnakas kampuotasis	Allium angulosum L.	Neleisti užželti sumedėjusia augalija. Šienaut ne rečiau kaip kas 2-3 metai.
	Eraičinas miškinis	Festuca altissima All.	Neleisti sutankėti medynui. Neveisti, netoleruoti eglių.
	Poavižė pievinė	Helictotrichon pratense (L.) Besser	Neleisti užželti sumedėjusia augalija. Šienauti.
	Gegūnė aukštoji	Dactylorhiza fuchsii (Druce) Soó	Nekirsti plynai, nesausinti.
	Gegūnė raudonoji	Dactylorhiza incarnata (L.) Soó	Reikalingos atviros vietos, neleisti užželti sumedėjusia augalija.

	Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
	Gegūnė baltijinė	Dactylorhiza longifolia (Neuman)	Reikalingos atviros vietos, neleisti užželti sumedėjusia augalija.
	Glažutė miškinė	Cerastium sylvaticum Waldst. et Kit	Nekirsti plynai nesausinti. Retinti krūmus, medynus, egles.
	Naktižiedė lietuvinė	Silene lithuanica Zapał	Jautri sukcesijai. Neužželdinti augaviečių.
	Mėta miškinė	Mentha longifolia (L.) Huds.	Nesausinti.
	Žilė gauruotoji	Senecio congestus (R. Br.) DC	Nesausinti pelkių ir šlapių pievų.Neleisti užželti sumedėjusia augalija.
	Skiautalūpis tamsialapis	Epipactis atrorubens (Hoffm.) Besser	Neleisti medelynui susiverti. Nesodinti spygliuočių.
	Viksva ežinė	Carex muricata L.	Neleisti medelynui susiverti. Neleisti suvešėti trakui ir pomiškiui.
	Eraičinas smėlyninis	Festuca psammophila (Hack. ex Čelak.) Fritsch.	Ganyti,šienauti. Neželdinti mišku.
	Monažolė miškinė	Glyceria nemoralis Uecht. et Körn.	Nekirsti plynai.
	Šindra pelkinė	Peplis portula L.	Nenutraukti nusistovėjusios ūkinės veiklos.
	Begalis plačialapis	Laserpitium latifolium L	Nekirsti plynai. Retinti medynus,kirsti krūmus,ekstensyviai ganyti.
	Viksvuolė rudoji	Cyperus fuscus L.	Nesausinti. Reikalingos atviros vietos.
	Varnalėša miškinė	Arctium nemorosum L.	Reikalingos atviros vietos medynuose.
	Blandis žalsvažiedė	Platanthera chlorantha (Custer) Rchb.	Netręšti naturalių pievų, nearti, neapsodinti eglėmis.
	Miglė retažiedė	Poa remota Forselles	Neišretinti medyno, nesausinti.
	Blizgė daugiametė	Lunaria rediuva L.	Neišretinti medyno, nesausinti.
	Česnakas meškinis	Allium ursinum L	Nekirsti plynai. Neužsodinti eglynais.
	Atgiris statusis	Huperzia selago (L.) Bernh. ex Schrank et Martius	Neišretinti medyno , nesausinti.
	Gvazdikas smiltyninis	Dianthus arenarius L.	Neleisti užželti sumedėjusia augalija miško aikštelėms.
	Beržas liekninis	Betula humilis Schrank	Nekeisti hidrologinio režimo. Nesausinti pelkių.
	Katilėlis boloninis	Campanula bononiensis L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija. Reikalingos atviros vietos.
	Patvenis daugiametis	Swertia perennis L.	Nekeisti hidrologinio režimo, nesausinti . Vengti eutrofizacijos.
	Jonažolė kalninė	Hypericum montanum L.	Nekirsti plynai. Neleisti sutankėti medynui. Aikšteles šienauti, saikingai ganyti.
	Vikis krūmelinis	Vicia dumetorum L.	Nekirsti plynai. Retinti medynus, krūmus, vietomis mechaniškai suardyti dirvožemį.
	Kalnarūtė mūrinė	Asplenium ruta - muraria L.	Apsaugoti nuo akmeninės tvoros irimo.
	Guostė pelkinė	Cnidium dubium (Schkuhr) Thell	Nesausinti buveinių.
	Vikšrenis rusvasis	Schoenus ferrugineus L.	Nesausinti. Vengti eutrofizacijos.
	Seradėlė smulkioji	Ornithopus perpusillus L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Vikis žirnialapis	Vicia pisiformis L	Neleisti užželti mažoms aikštelėms, retmėms. Ekstensyviai šienauti.
	Smiltė siauralapė	Arenaria saxatilis L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Džioveklė blyškioji	Orobanche reticulata Wallr.	Nekirsti plynai. Būtina lajų ir atvirų aikštelių mozaika.
	Zunda pajūrinė	Eryngium maritimum L.	Reguliuoti šernų ir pelinių griaužikų gausumą.
	Širdažolė pajūrinė	Centaurium littorale (Turner ex Sm.) Gilmour	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Pienažolė pajūrinė	Glaux maritima L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Žarotūnė lininė	Radiola linoides Roth.	Vengti eutrofizacijos. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Veronika gebenlapė	Veronica hederfolia L.	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Vikšris druskinis	Juncus gerardii Loisel	Reikalingos atviros vietos.
	Snaputis blizgantysis	Geranium lucidum L.	Reikalingos atviros vietos.
	Smilgenė ankstyvoji	Aira praecox L.	Reikalingos atviros vietos.
	Astras trispalvis	Aster tripolium L.	Neardyti augaviečių mechaniškai.

	Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
	Druskė smiltyninė	Salsola kali L.	Neardyti mechaniškai augaviečių.
	Viksva vakarinė	Carex pseudobrizoides Clavaud	Neardyti mechaniškai augaviečių.
	Vaisgina stačioji	Ajuga pyramidalis L.	Nekirsti plynai. Retinti medynus, krūmus.
	Karklas gulsčiasis	Salix repens L.	Neleisti sutankėti miškui.
	Lipikas trižiedis	Galium triflorum Michx.	Nekirsti plynai.
	Visgė sibirinė	Trisetum sibiricum Rupr.	Nesausinti pelkių ir šlapių vietų. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Glindė karališkoji	Pedicularis sceptrum-carolinum L.	Nesausinti žemapelkių ir durpinių pievų, nekeisti hidrologinio režimo, netręšti.
	Žvaigždūnė balandinė	Scabiosa columbaria L.	Neardyti dirvožemio. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Vikšris pelkinis	Juncus stygius L.	Nekeisti hidrologinio režimo, nesausinti pelkių.
	Auksveitis pievinis	Seseli annuum L.	Reikalingos atviros vietos. Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Garbenis kardalapis	Cephalanthera longifolia (L.) Fritsch	Neleisti apaugti sumedėjusia augalija.
	Kupstinė kūlingė	Trichophorum cespitosum (L.) C. Hartm.	Nekeisti hidrologinio režimo, nesausinti pelkių.

Samanų augavietės

	Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
	Apuokė pūkuotoji	Trichocolea tomentella (Ehrh.) Dumort.	Nesausinti. Neretinti medynų.
	Barzdenė lieknoji	Barbilophozia attenuata (Mart.) Loeske	Neretinti medynų, nešalinti išdžiūvusių medžių.
	Bazanija tridantė	Bazzania trilobata (L.) S. Gray	Nesausinti, neretinti medynų.
	Dvyndantė garbanotoji	Dicranum spurium Hcdw.	Neleisti apaigti medžiais ir krūmais.
	Ktenidis riestasis	Ctenidium molluscum (Hedw.) Mitt.	Neardyti dirvožemio.
	Pažulnutė vingialapė	Plagiothecium undulatum (Hedw.) Schimp	Nesausinti. Neretinti medynų.
	Pilelė helerio	Anastrophyllum hellerianum (Nees ex Lindenb.)R. M. Schust.	Neretinti medynų.
	Pliusnė plunksninė	Neckera pennata Hedw.	Neretinti medynų.
	Plojenė paprastoji	Lejeunea cavifolia Lindb.	Neretinti medynų. Neardyti dirvožemio.
	Riestūnė žvilgančioji	Hamatocaulis vernicosus (Mitt.) Hedenäs.	Nesausinti.
	Sklenduonis plūduriuojantis	Ricciocarpos natans (L.) Corda	Nesausinti. Neretinti medynų.
	Šepšė bruožuotoji	Orthotrichum striatum Hedw.	Neretinti medynų.
	Žemtaurė kvapioji	Geocalyx graveolens (Schrad.) Nees	Neretinti medynų, nesausinti, nešalinti išdžiūvusių medžių.
	Tįsioji frulanija	Frullania tamarisci (L.) Dumort	Išsaugoti senus lapuočius medžius.

	Kerpių augavietės		
	Pavadinimas	**Lotyniškas pavadinimas**	**Apsaugos priemonės**
	Artonija baltakraštė	Arthonia leucopellaea (Ach.) Almq	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Artonija vyninė	Arthonia vinosa Leight.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Brylytė miltuotoji	Sclerophora farinacea (Chevall.) Chevall	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Brylytė šviesiagalvė	Sclerophora peronella (Ach.) Tibell	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Geltonkežis raukšlėtasis	Flavoparmelia caperata (L.) Hale	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Gijalekta flotovo	Gyalecta flotowii Korb.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Gijalekta guobinė	Gyalecta ulmi (Sw.) Zahlbr.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Hipotrachina alksninė	Hypotrachyna revoluta (Flörke) Hale	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Kežytė žalsvoji	Cetrelia olivetorum (Nyl.) W. L. Culb. et C. F. Culb.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Lekanora blyškioji	Lecanora albella (Pers.) Ach.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Menegacija skylėtoji	Menegazzia terebrata (Hoffm.) A. Massal.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Meškapėdė gulsčioji	Peltigera horizontalis (Huds.) Baumg	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Platužė plačioji	Lobaria pulmonaria (L.) Hoffm.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Ramalina baltijinė	Ramalina baltica Lettau	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Spuoguotė skylėtoji	Pertusaria pertusa (Weigel) Tuck	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Taurenė ąžuolinė	Calicium quercinum Pers.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Taurenė žaliagalvė	Calicium adspersum Pers.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Telotrema dantytoji	Thelotrema lepadinum (Ach.) Ach.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Žiovenė lieknoji	Chaenotheca gracillima (Vain.) Tibell	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Žiovenė melsvoji	Chaenotheca cinerea (Pers.) Tibell.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
	Žiovenė žalsvoji	Chaenotheca chlorella (Ach.) Mull. Arg.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Nesausinti miškų.
	Lekanaktis eglinis	Lecanactis abietina (Ach.) Körb.	Neišretinti eglynų

Grybų augavietės

Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
Aukšliavarpis bohemiškasis	Verpa bohemica (Krombh.) J. Schröt	Nekirsti lapuočių medynų, ypač drebulynų.
Baravykas dėmėtasis	Boletus erythropus Pers.	Nekirsti plynai.
Blizgutis tikrinis	Ganoderma lucidum (Curtis) P. Karst	Nekirsti lapuočių, juodalksnių. Nešalinti negyvos medienos.
Dyglutis mėsingasis	Hydnum rufescens Fr.	Nekirsti plynai. Nesausinti dirvožemio.
Elniagrybis kislusis	Xylaria polymorpha (Pers.) Grev.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos lapuočių medienos.
Grifolė kuokštinė	Grifola frondosa (Dicks.) Gray	Nekirsti ąžuolynų. Nešalinti negyvos medienos.
Guotė juosvoji	Hygrocybe ovina (Bull.) Kühner	Nekirsti plynai. Neretinti medynų.
Jautakis piengrybis	Lactarius volemus (Fr.) Fr. Reta	Nekirsti senų medžių.
Juodbaravykis tikrasis	Porphyrellus porphyrosporus (Fr.) Gilb	Nekirsti plynai.
Kempinė tamsiarudė	Phellinus nigrolimitatus (Romell) Bourdot et Galzin	Nekirsti eglynų.
Kepena ąžuolinė	Fistulina hepatica (Schaeff.) With.	Nekirsti ąžuolynų.
Kopūstgalvis raukšlius	Sparassis crispa (Wulf.) Fr.	Išsaugoti senas pušis.
Kukurdvelkis didysis	Langermannia gigantea (Batsch) Rostk	Neleisti užželti miško laukymėms.
Minkštenis krokinis	Hapalopilus croceus (Pers.) Donk	Nekirsti ąžuolynų. Nešalinti negyvos medienos.
Piengrybis geltonasis	Lactarius scrobiculatus (Scop.) Fr	Nekirsti plynai. Neardyti dirvožemio.
Piengrybis juodasis	Lactarius lignyotus Fr.	Nekirsti plynai.
Pintainė rausvoji	Fomitopsis rosea (Alb. et Schw.: Fr.) P. Karst.	Nekirsti eglynų, nesausinti.
Raudonpintė skaisčioji	Pycnoporellus fulgens (Fr.) Donk	Nekirsti eglynų, nesausinti. Nešalinti negyvos eglių medienos.
Raudonpintė tikroji	Pycnoporus cinnabarinus (Jacq.) Fr	Nešalinti negyvos lapuočių medienos.
Raukšliagrybis plunksninis	Phlebia centrifuga P. Karst	Nekirsti eglynų, nesausinti. Nešalinti negyvos eglių medienos.
Šeriapintė rausvoji	Junghuhnia collabens (Fr.) Ryvarden	Nešalinti negyvos eglių medienos.
Skydabudė baltoji	Pluteus pellitus (Pers.) P. Kurnu	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos.
Skylenis ąžuolinis	Inonotus dryophilus (Berk.) Murrill	Nekirsti ąžuolynų. Neužsodinti kitais lapuočiais
Skylenis kamštinis	Inonotus dryadeus (Fr.) Murrill	Nekirsti ąžuolynų, neužsodinti kitais lapuočiais ir spygliuočiais.
Skylėtbudė šakotoji	Polyporus umbellatus (Pers.) Fr.	Nekirsti ąžuolynų. Neardyti dirvožemio.
Skylutis vientisasis	Perenniporia medulla–panis (Jacq.) Donk	Nekirsti ąžuolynų. Nešalinti virtuolių,stuobrių.
Storplutis kurapkinis	Xylobolus frustulatus (Pers.) Boidin.	Nekirsti ąžuolynų. Nešalinti negyvos ąžuolų medienos.
Trapiadyglis korališkasis	Hericium coralloides (Scop.) Pers	Nešalinti negyvos lapuočių medienos. Nesausinti dirvožemio.
Žvaigždinas didysis	Geastrum triplex Jungh.	Nekirsti senų lapuočių medžių.
Žvaigždinas keturskiautis	Geastrum quadrifidum DC.	Nekirsti plynai. Nešalinti negyvos medienos. Neardyti miško paklotės.

Gyvūnų radavietės

Pavadinimas	Lotyniškas pavadinimas	Apsaugos priemonės
Didžioji miegapelė	Glis glis Linnaeus	Nevykdyti pagrindinių kirtimų
Pievinis satyriukas	Coenonympha tullia	Nesausinti šlapžemių, radavietes saugoti nuo apaugimo sumedėjusia augmenija

6 PRIEDAS

Kertinių miško buveinių ir potencialių kertinių miško buveinių sąrašas valstybinės reikšmės miškuose

Kertinių miško buveinių ir potencialių kertinių miško buveinių sąrašas valstybinės reikšmės miškuose

Girininkija	Kvartalo nr	Sklypo nr.	KMB ir PKMB nr.	KMB tipas	KMB plotas, ha
Skroblės	2	43	335603	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	2,5
Skroblės	4	34d.	325610	Pavienis medis milžinas	0,03
Skroblės	10; 11	10; 5	335604	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,5
Skroblės	10	16,17	325601	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	4,2
Skroblės	10	16d.	325602	Pavienis medis milžinas	0,05
Skroblės	13	7,8	335602	Pelkiniai pušynai ir beržynai	6,5
Skroblės	12; 13; 28	19; 28; 39	335601	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,5
Skroblės	17	10	325611	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,7
Skroblės	24	13	325604	Pelkiniai pušynai ir beržynai	0,2
Skroblės	24	10	325605	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1
Skroblės	29	2	335605	Pelkiniai pušynai ir beržynai	3,5
Skroblės	42	9, 10	325609	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	5,8
Skroblės	50	5	325543	Šlapieji juodalksnynai	0,3
Skroblės	51	6	325521	Šlapieji juodalksnynai	2,1
Skroblės	51	16	325509	Šlapieji juodalksnynai	1,6
Skroblės	51	25	325515	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3,1
Skroblės	51	31	325508	Šlapieji juodalksnynai	0,6
Skroblės	51	32	325513	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,3
Skroblės	51; 64	36; 2	325510	Šlapieji juodalksnynai	1,6
Skroblės	51; 64	37; 3	325517	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,5
Skroblės	52	14	325519	Šlapieji juodalksnynai	0,4
Skroblės	52	15	325520	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,2
Skroblės	52	17, 18	325518*	Kiti lapuočių miškai	1,4
Skroblės	53	6	325608	Pelkiniai pušynai ir beržynai	0,4
Skroblės	53	2, 4	325606	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	4
Skroblės	53	19, 22	325503	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	1,2

Skroblės	53	3	325607	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2
Skroblės	53	8	325531	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,1
Skroblės	53	13	325529	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3
Skroblės	53; 65; 66	20,27,32; 13; 3,4,9,21,31,48	325530	Pelkiniai pušynai ir beržynai	7,6
Skroblės	53	23	325526	Šlapieji juodalksnynai	1,3
Skroblės	62	3	315504	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	2,9
Skroblės	62; 63	19; 9	325514	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,9
Skroblės	62	16, 23	315505	Pelkiniai pušynai ir beržynai	3,2
Skroblės	62	33	315510	Pelkiniai pušynai ir beržynai	0,9
Skroblės	63	1	325512	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,5
Skroblės	63; 64	4; 1	325511	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	6,5
Skroblės	63	8	325516	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,1
Skroblės	63	19	325538	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,8
Skroblės	64	14	325537	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,2
Skroblės	65	4, 5	325536	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,8
Skroblės	66	5	325532	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,3
Skroblės	66	19	325528	Šlapieji juodalksnynai	3,6
Skroblės	66	24	325533	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,7
Skroblės	66	32, 33	325535	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,7
Skroblės	76	2d.	325541	Pavienis medis milžinas	0,03
Skroblės	76	19d.	325540	Pavienis medis milžinas	0,03
Skroblės	99	14	335504	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3,4
Skroblės	55	27	325506	Šlapieji juodalksnynai	2,1
Skroblės	56	28	325525	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,7
Skroblės	70	17	325549	Šlapieji juodalksnynai	0,2
Skroblės	77	27	325505	Medžių milžinų grupė	0,1
Skroblės	77	29	325504	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,2
Skroblės	77	31	325507	Šlapieji juodalksnynai	1,5
Skroblės	118	21	345601	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,4

Skroblės	122; 126	43; 2	355603	Pelkiniai pušynai ir beržynai	13,5
Skroblės	125	4	355601	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,6
			56 **1***		**123,64** **1,4***
Tverų	31	11; 12	375602	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,6
Tverų	35; 36	11; 11	375601	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,7
Tverų	54	15	355606	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,6
Tverų	61	15, 22	355607	Pelkiniai pušynai ir beržynai	1,8
Tverų	63; 64; 73; 74	28; 26-28; 9, 10; 2	355604	Pelkiniai pušynai ir beržynai	12,5
Tverų	74	3	355605	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,7
Tverų	74	6, 7	355608	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,8
Tverų	201	6	355505	Šlapieji juodalksnynai	2
Tverų	134; 135	30; 5, 6	355501	Pelkiniai pušynai ir beržynai	15,1
Tverų	134	35	355502	Pelkiniai pušynai ir beržynai	0,4
Tverų	135	19, 21	355504	Kiti lapuočių miškai	3,1
Tverų	135	31, 34	355503	Šlapieji juodalksnynai	11,6
Tverų	164	21	345502	Pelkiniai pušynai ir beržynai	3,1
			13		**58**
Judrėnų	57	15, 16	305401	Medžių milžinų grupė	0,2
Judrėnų	57	20	305402	Bebravietė	0,2
Judrėnų	60	23	305304	Plačialapių miškai	1
Judrėnų	61	19d.	305301	Pavienis medis milžinas	0,07
Judrėnų	62	7	305302	Medžių milžinų grupė	0,2
Judrėnų	63	23	305305	Pavienis medis milžinas	0,1
Judrėnų	67	13	305306	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2,2
			7		**3,97**
Žadvainių	10	45	325301	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,2
Žadvainių	21	16	325303	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1
Žadvainių	22	12, 18, 19	325304	Šlapieji juodalksnynai	2
Žadvainių	23	38	325305	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,7

Žadvainių	68	15	335311	Upelio šlaitas	0,5
Žadvainių	77	17	335310	Medžių milžinų grupė	0,3
Žadvainių	171	40	325403	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,3
Žadvainių	173	2	325404	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,7
Žadvainių	178	18, 30	325406	Šlapieji juodalksnynai	3,7
Žadvainių	180	13	335410	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,6
Žadvainių	181	24	335405	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,5
Žadvainių	189	3	335408	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	1,3
Žadvainių	192	25	335402	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,9
Žadvainių	193; 194	16; 41	325407	Pelkiniai pušynai ir beržynai	8,4
Žadvainių	194	9	325405	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	0,8
			15		**25,9**
Girėnų	5	5	345401	Šlapieji juodalksnynai	0,7
Girėnų	11	27	345305	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai	0,6
Girėnų	19	19	345403	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2
Girėnų	19	23	345404	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	3,4
Girėnų	20	3	345402	Šlapieji juodalksnynai	1,8
Girėnų	55	17-19	335503	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	2,3
Girėnų	60; 59	1; 7	335502	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	0,3
			7		**11,1**
Tenenių	1	6, 12, 19d.	325101	Šlapieji juodalksnynai	3,2
Tenenių	2	8, 9	325102	Šlapieji juodalksnynai	1
Tenenių	37	22, 23	335002	Šlapieji juodalksnynai	2,6
Tenenių	59	17	335001	Pelkiniai pušynai ir beržynai	2
Tenenių	81; 82	11, 16, 17, 22, 23; 7, 8	355001	Pelkiniai pušynai ir beržynai	10,2
Tenenių	82	33	355003	Kiti lapuočių miškai	1,2
Tenenių	82	39, 40	355002	Šlaitas	0,6
			7		**20,8**
Kaltinėnų	18	4	425002	Pavienis medis milžinas	0,1
Kaltinėnų	18	7	425001	Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla	0,8

Kaltinėnų	18	27	425004	Pavienis medis milžinas	0,1
Kaltinėnų	24	4	395201	Upelio šlaitas	1,5
Kaltinėnų	25	4, 5, 6	395102	Plačialapių miškai	1
Kaltinėnų	25	9,12	395103	Plačialapių miškai	1,7
Kaltinėnų	25	13, 14	395101	Upelio šlaitas	2,7
Kaltinėnų	27	32-36	395104	Upelio šlaitas	4,4
			8		**12,3**
Iš viso			**114**		**257,11**
KMB			*113*		*255,71*
PKMB			*1*		*1,4*

* - potenciali kertinė miško buveinė

PKMB kaita į KMB

7 PRIEDAS

Miško plotų saugomų pagal sertifikavimo reikalavimus žiniaraštis

VĮ Rietavo miškų urėdijos miško plotų, saugomų pagal miškų sertifikavimo reikalavimus, sąrašas

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
.Skroblės	13	20	0,3	
	52	1-13,16,19-23	94,4	
	53	1,2,5,7,9,11,12,14-18,21,24-26,28-30,33,37-41	114,2	
	62	1,2,4-8,11,13-15,17,18,24,25,27,32,34-36,41,42	23,3	
	63	2,3,5-7,10-18,20-26	36,3	
	64	4-13,15-18	35,5	
	65	2,3,6-12,14-33	55,2	
	66	1,2,6-8,10-18,20,22,23,25-30,34-47	73,1	
	KMB (57 vnt.)		125,04	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**557,34**	
Tverų	KMB (13 vnt.)		58	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**58**	
Judrėnų	KMB (7 vnt.)		3,97	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**3,97**	
Žadvainių	KMB (15 vnt.)		25,9	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**25,9**	
Girėnų	KMB (7 vnt.)		11,1	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**11,1**	
Labardžių	116	1-28	60,8	
	117	1-17,20-29	99,7	
Viso:			**160,5**	
Tenenių	5	7,8	3,4	
	22	5,7,8,13	17,4	
	24	14,25	4,3	
	37	22	2,1	
	55	8-12	9,4	
	56	17	4,4	
	64	11,12	6,5	
	68	19,20,26-28	3,6	
	71	43	3,1	
	75	6,7,9,11,19,20	5,2	
	KMB (7 vnt.)		20,8	(Žr. KMB sąrašą)

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Pl. ha.	Pastabos
Viso:			**80,2**	
Kaltinėnų	760	1-11	79,4	
	761	1-3,9,16,17,20,22-25,31-34	56	
	762	1-3,5,9-18,20-23,25-28,31-39,43-45,47,48,53,59,61,62,64-69	104	
	763	16,17	19,9	
	KMB (8 vnt.)		12,3	(Žr. KMB sąrašą)
Viso:			**271,6**	
Iš viso urėdijoje:			**1168,61**	

8 PRIEDAS

Pelkinių miškų, paliktinų natūraliai raidai, žiniaraštis

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
01 Skroblės girininkija													
8													
	22	2,5	1	6P3P1E+B		100	17	20	0,8	Pb	5	210	Int.0,1ha E(80),Lbp
9													
	9	7,4	1	10P		120	18	26	0,8	Pb	5	210	Int.0,1ha-žuvęs medynas
			2	10E		40	5	6	0,2			10	
	10	1,3	1	10P+P,E,B		120	19	26	0,8	Pb	5	230	
			2	10E		40	7	8	0,3			30	
	12	4,2	1	10P+P,E,B		120	19	28	0,8	Pb	5	230	
			2	10E		40	7	8	0,3			30	
	13	4,3	1	6P1P1E2B		30	4	6	0,8	Pa	5	50	Retinimas
11													
	5	1,2	1	6P4B+E		95	18	22	0,7	Pb	5	180	Nr 335604
	11	4,1	1	10P+E,B		90	17	20	0,8	Pb	5	200	
			2	10E		60	8	10	0,2			25	
	19	1,8	1	9P1B+E		80	16	18	0,6	Pb	5	140	Int.0,2ha EPB(70)0,7sk,Lcp
			2	10E		80	8	10	0,1			10	
13													
	17	0,7	1	5P5B+E		120	19	26	0,6	Pb	5	160	
			2	10E		70	9	10	0,1			15	
	22	3,7	1	9P1E		120	17	20	0,7	Pb	5	170	
			2	10E		80	8	10	0,4			50	
22													
	6	3,5	1	10P		120	18	26	0,9	Pb	5	240	
			2	9E1B		50	9	10	0,1			15	
23													
	1	5,2	1	8P2P+E,P,B		95	17	20	0,8	Pb	5	210	Int.0,2ha P(75),Ubl
			2	10E		45	9	10	0,1			15	
24													
	23	2,2	1	9P1E+P,B		100	17	20	0,9	Pb	5	220	
25													
	8	0,5	1	10P+B		110	17	18	0,5	Pb	5	120	
			2	10E		60	8	10	0,3			40	
	10	2,8	1	10P+E		130	18	20	0,7	Pb	5	190	Int.0,2 ha EP(110)0,8 sk.,Lcl
			2	10E		60	8	10	0,2			25	
	16	0,6	1	6P3E1B		120	19	26	0,5	Pb	5	130	
	19	0,2	1	7P1E2B		75	15	16	0,5	Pb	5	110	
27													
	12	0,9	1	6P2E2B		100	18	22	0,5	Pb	5	130	Int.0,05ha-pelkė
			2	10E		60	8	10	0,1			10	
	21	0,6	1	10E+B		80	17	16	0,8	Pb	5	250	
	22	1,2	1	6P4B		100	18	22	0,6	Pb	5	160	
			2	10E		65	8	10	0,2			25	

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
28													
	10	0,4	1	5E3P2B		85	17	18	0,6	Pb	5	180	
			2	10E		65	8	10	0,1			10	
	19	2,4	1	6P4B		90	16	20	0,6	Pb	5	130	Int.0,1ha P(90)0,8sk,Lbl
			2	10E		70	8	10	0,3			35	
	39	0,1	1	5E3P2B		85	17	18	0,6	Pb	5	180	Nr.335601
			2	10E		65	8	10	0,1			10	
29													
	1	2,3	1	10P+E,B,E		110	17	18	0,6	Pb	5	150	
	2	3,5	1	8P1E1B		110	17	18	0,7	Pb	5	170	Nr 335605
			2	10E		60	8	10	0,3			40	
	14	2	1	6P4B+E		100	17	18	0,7	Pb	5	170	
			2	10E		70	9	10	0,2			30	
37													
	8	0,4	1	7P1E2B		95	17	22	0,6	Pb	5	150	
	14	4,7	1	10P+E,B		85	17	26	0,6	Pb	5	140	Int.0,15 ha B(50)0,5 sk.,Pa
	15	3,6	1	8P2P+E		105	16	20	0,7	Pb	5	160	
	27	1	1	8P2P		25	3	4	0,4	Pa	5	15	
	31	3,3	1	8P2P+B		20	2	2	0,5	Pa	5	10	
38													
	14	3,3	1	9P1E+B		115	18	26	0,7	Pb	5	190	
40													
	9	0,8	1	7P3P		20	2	2	0,5	Pa	5	10	
	10	0,8	1	8P2P		140	18	28	0,7	Pa	5	190	Int.0,2ha P(120)0,7sk
	11	1,3	1	10P+B		170	19	36	0,6	Pb	5	170	Int.0,1ha-pelkė,Pb
			2	10EB		70	10	10	0,1			15	
41													
	8	1,1	1	10P		90	15	16	0,7	Pa	5	150	
48													
	24	0,8	1	4E2P3J1B		80	15	16	0,6	Pb	5	200	
52													
	3	1,2	1	7E2P1B		110	15	16	0,8	Pb	5	220	
	9	2	1	10P+E,P		110	17	20	0,7	Pb	5	170	Int.0,1 ha PE(150)0,7 sk.,Nbl
53													
	15	2,6	1	6P3E1B+E		120	18	20	0,8	Pb	5	210	
62													
	6	0,1	1	7P3B		20	2	2	0,5	Pb	5	10	
	19	0,2	1	9P1E		130	19	28	0,7	Pb	5	200	Nr 325314
			2	10E		50	8	8	0,1			15	
	27	2,9	1	10P		100	16	20	0,8	Pa	5	180	
63													
	9	1,7	1	8P2E		140	18	28	0,7	Pb	5	190	Nr 325514
			2	10E		60	13	14	0,1			25	
	19	1,8	1	10P+E,B		120	18	24	0,7	Pb	5	190	Nr 325538
64													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	3	1,8	1	6P3E1B+J		120	17	20	0,7	Pb	5	160	Nr 325517
			2	10E		60	8	8	0,1			15	
65													
	5	0,9	1	9P1B		25	3	2	0,6	Pa	5	15	Nr,325536
	19	2,3	1	8P2B		25	3	4	0,7	Pa	5	20	
			9	10P		80	13	14				10	
66													
	9	1,5	1	7P3B+E		140	18	26	0,5	Pb	5	130	Nr 325530
	19	3,6	1	5E1P2B2E		100	15	14	0,7	Pb	5	170	Nr 325528
	31	0,8	1	5P3P1E1B+E		160	19	26	0,6	Pb	5	160	Nr 325530
75													
	5	0,6	1	6P2E2B	K	30	4	4	0,8	Pb	5	40	Retinimas / Int.0,1 ha P(80)0,7 sk
			9	10P+E		80	14	20				10	
Plotas iš viso: 104,7													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
03 Tverų girininkija													
20													
	28	2,8	1	10B		30	6	6	0,6	Pb	5	25	
21													
	12	0,9	1	7E3P		85	16	20	0,7	Pb	5	200	
			2	10E		65	8	8	0,2			25	
34													
	13	1,4	1	8P1B1E		75	13	14	0,7	Pb	5	120	Int.0,1 ha BE(70)0,7 sk.,Pc
	23	0,7	1	6B2E2P		40	6	6	0,5	Pa	5	25	
35													
	11	1	1	5P4E1B		140	18	22	0,9	Pb	5	220	Nr.375601
36													
	11	0,7	1	5P4E1B		140	20	24	0,8	Pb	5	250	KMB Nr. 375601
38													
	24	0,2	1	9E1P		90	17	20	0,6	Pb	5	190	
	33	1,6	1	5E3P2B		60	10	8	0,5	Pb	5	90	
73													
	9	1,7	1	10P+E		155	19	30	0,6	Pb	5	160	Nr 355604
			2	10E		45	13	10	0,5			110	
74													
	6	0,2	1	7P2E1B		150	21	30	0,5	Pb	5	170	Nr 355608
Plotas iš viso: 11,2													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
06 Žadvainių girininkija													
16													
	3	1,8	1	6E1E3B+J		45	10	12	0,8	Pb	5	150	Einam. k.
			9	10P		110	18	28				10	
22													
	20	2	1	7E3B+J	K	45	7	8	0,8	Pb	5	80	Einam. k. / Int.0,1 ha J(35)Ucp
			9	6E2B2JE		120	21	26				10	
43													
	28	0,4	1	8P2B		95	16	22	0,6	Pb	5	130	
	30	1,2	1	6E4B+E		60	13	16	0,8	Pb	5	190	
54													
	14	0,8	1	7E1E2B+P	K	45	7	8	0,8	Pb	5	100	Einam. k.
55													
	11	0,5	1	7E1E2B+J	K	35	4	6	0,8	Pb	5	35	Retinimas
56													
	1	0,5	1	6E1E3B+P	K	23	3	4	0,8	Pb	5	30	Retinimas
			5	10B		3	1	0					
58													
	19	3,8	1	8P1P1B+E,P		105	17	28	0,8	Pb	5	180	
	20	1	1	8P2B+E,P		130	18	22	0,3	Pb	5	80	
59													
	21	1,5	1	9P1P		85	17	20	0,7	Pb	5	180	
186													
	7	0,5	1	9P1P		90	16	24	0,6	Pb	5	140	
194													
	16	0,8	1	5P3E1B1J		130	20	36	0,6	Pb	5	190	
			2	10E		70	11	16	0,2			40	
Plotas iš viso: 14,8													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
07 Girėnų girininkija													
19													
	19	2	1	6P3E1B+J		120	19	26	0,7	Pb	5	200	Int.0,15 ha JB(80)0,7 sk.,Ubp,Nr.345403
			2	10E		80	12	12	0,1			20	
	21	3,1	1	10P+B,E		80	16	20	0,7	Pb	5	160	
20													
	8	6,6	1	8P1E1B		110	18	22	0,7	Pb	5	200	Int.0,1ha PE(110)0,4sk,Int.0,2ha B(90)0,6sk
	13	1,1	1	6P2E2B		110	18	20	0,5	Pb	5	130	
	14	0,6	1	7P2E1B		110	18	20	0,6	Pb	5	160	
	15	1,2	1	6P3E1B		120	19	24	0,8	Pb	5	230	
25													
	5	1,4	1	4P3E3B+J		95	17	26	0,4	Pb	5	100	
	12	0,6	1	10P+E,B		100	16	22	0,4	Pb	5	90	
47													
	31	1,7	1	10P+E,P		120	17	22	0,7	Pb	5	170	Int.0,15 ha P(120)0,8 sk.,Lcp
			2	10E		100	10	10	0,1			15	
49													
	8	0,8	1	10P+B,E		20	2	2	0,5	Pa	5	5	
Plotas iš viso: 19,1													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
08 Labardžių girininkija													
117													
	8	14,2	1	10B		30	4	4	0,4	Pb	5	5	
	14	15	1	8P2B		40	8	12	1	Pb	5	90	
	17	7,9	1	7P3B		30	4	4	0,6	Pb	5	20	
	20	0,7	1	10B+P		35	6	6	0,3	Pb	5	10	
Plotas iš viso: 37,8													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
09 Tenenių girininkija													
81													
	13	0,6	1	3P2P2E3B		140	20	34	0,6	Pb	5	170	
			2	6E4B		70	12	12	0,2			40	
	22	6,8	1	9P1B		115	18	24	0,7	Pb	5	190	Nr.355001
			2	7B3E		50	10	8	0,2			15	
82													
	6	0,3	1	7P3B+E		110	19	24	0,6	Pb	5	160	
			2	7B3E		50	11	8	0,2			20	
	7	0,3	1	8P2B		110	19	24	0,7	Pb	5	200	Nr.355001
			2	7E3B		55	9	10	0,2			35	
Plotas iš viso: 8													

Pelkinių miškų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
10 Kaltinėnų girininkija													
1													
	10	3,8	1	6P1P2B1E		85	16	18	0,8	Pb	5	170	Einam. k. / Du int.po 0,1 ha P(45)0,6 sk.,Pa
	46	6,5	1	9P1B+E		85	15	18	0,8	Pb	5	170	Int.0,1 ha PE(85)0,8 sk.,Lbl
	47	1,6	1	7P3B+E		85	17	20	0,7	Pb	5	170	
			2	10E		50	10	10	0,1			15	
	54	3	1	7P2B1E		80	16	20	0,7	Pb	5	150	
	59	1,2	1	5P3B2E+E		85	16	20	0,8	Pb	5	190	Einam. k.
2													
	12	2,7	1	8P2E+B		85	15	16	0,8	Pb	5	160	Einam. k.
Plotas iš viso: 18,8													

9 PRIEDAS

Natūralių miško pelkių, paliktinų savaiminei raidai, žiniaraštis

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
01 Skroblės girininkija													
24													
	14	1,2		Pelkė						Pa			
26													
	21	0,5		Pelkė						Pb			
	23	0,3	9	Pelkė 10B		30	14	12		Pb		5	
36													
	24	0,4		Pelkė						Pc			
37													
	11	0,6		Pelkė						Pb			
	18	0,6		Pelkė						Pb			
	29	0,8		Pelkė						Pa			
40													
	3	1,2		Pelkė						Pa			
	6	0,3		Pelkė						Pa			
	13	0,7		Pelkė						Pa			
	17	0,6		Pelkė						Pb			
	22	0,7		Pelkė						Pb			
41													
	5	5,6		Pelkė						Pa			
	6	1,8		Pelkė						Pa			
49													
	29	0,9		Pelkė						Pb			
51													
	27	0,5		Pelkė						Pa			
	34	0,3		Pelkė						Pa			
	40	0,5		Pelkė						Pa			
52													
	8	0,4	9	Pelkė 10P		100	10	12		Pa		3	
	23	75,1		Pelkė						Pa			
53													
	21	86		Pelkė						Pa			
62													
	24	4,3		Pelkė						Pa			
63													
	2	0,2		Pelkė						Pc			
	13	12	9	Pelkė 10P		100	8	12		Pa		5	
64													
	5	14,3		Pelkė						Pa			
	10	3,4		Pelkė						Pa			
	13	1,8		Pelkė						Pb			
65													
	1	54,1		Pelkė						Pa			Int.0,1ha P(130)0,6sk

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	6	1,9		Pelkė						Pb			
66													
	1	17,1		Pelkė						Pa			
Plotas iš viso: 288,1													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
03 Tverų girininkija													
20													
	14	0,6		Pelkė						Pc			
	16	5,5		Pelkė						Pc			
34													
	26	0,2		Pelkė						Pb			ež. Ruškis
35													
	42	0,4	9	Pelkė 10B		40	12	10		Pc		5	
38													
	23	0,1		Pelkė						Pa			
64													
	29	2,3		Pelkė						Pa			
73													
	12	2		Pelkė						Pa			
74													
	1	4,4		Pelkė						Pa			
95													
	18	1,1		Pelkė						Pc			Int.0,1 ha BBt(35)0,6 sk
Plotas iš viso: 16,6													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
04 Judrėnų girininkija													
131													
	14	0,1		Pelkė						Pc			
	20	0,6		Pelkė						Pc			
132													
	37	0,3		Pelkė						Pb			
Plotas iš viso: 1													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
06 Žadvainių girininkija													
3													
	20	0,5	9	Pelkė 4E3P3B		65	15	18		Pb		30	
	25	0,2		Pelkė						Pb			
10													
	12	0,9	9	Pelkė 5B3P2E		60	16	16		Pb		30	
42													
	22	0,1		Pelkė						Pc			
50													
	15	0,5		Pelkė						Pc			
	27	0,3	9	Pelkė 7J3B		40	17	18		Pc		30	
72													
	6	0,4	9	Pelkė 5J3B1E1J		50	18	20		Pc		40	
73													
	1	0,4	9	Pelkė 4J3B2J1E		50	18	20		Pc		30	
181													
	8	0,4	9	Pelkė 7B2E1P		50	14	16		Pb		30	
193													
	20	1,1	9	Pelkė 6B4J		40	17	18		Pc		40	
417													
	63	1,1		Pelkė						Pc			
	67	1,8	9	Pelkė 10J		30	14	16		Pc		5	
Plotas iš viso: 7,7													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
07 Girėnų girininkija													
19													
	9	0,6	9	Pelkė 10B		30	8	10		Pc		5	
45													
	20	0,4		Pelkė						Pa			
Plotas iš viso: 1													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
08 Labardžių girininkija													
62													
	17	0,8	9	Pelkė 7E2B1Bt+B		55	13	16		Pc		50	
69													
	18	0,4	9	Pelkė 6P3E1B		80	14	26		Pb		40	
73													
	35	0,5	9	Pelkė 5B2B3E		20	9	10		Pc		15	
74													
	13	0,5	9	Pelkė 4B2B3J1E		55	18	18		Pc		20	
	24	0,4	9	Pelkė 10E		60	16	16		Pc		5	
80													
	23	1,3	9	Pelkė 8J2E		45	15	20		Pc		7	
90													
	42	1,7	9	Pelkė 5J2J2B1Bt		55	20	24		Pc		5	
94													
	1	1,8	9	Pelkė 6B1D3E		60	20	24		Pc		40	
	3	0,8	9	Pelkė 10B		45	18	18		Pc		15	
	4	4,7	9	Pelkė 4B1B1J2E2E+J		30	15	14		Pc		30	
95													
	3	1,3		Pelkė						Pc			
	4	0,6	9	Pelkė 6B3E1E		35	15	14		Pc		15	
96													
	1	0,4		Pelkė						Pc			
	8	0,3	9	Pelkė 3B3B2E2E		80	21	28		Pc		15	
	11	0,8		Pelkė						Pd			
109													
	24	0,3		Pelkė						Pc			
111													
	10	0,5	9	Pelkė 7J1B1E1E		60	22	28		Pc		30	
	24	1		Pelkė						Pc			Apaugusi menkmiškių E(30)JBt(20)
112													
	20	0,8		Pelkė						Pc			
	23	0,4	9	Pelkė 8E2Bt		50	13	14		Pc		30	
116													
	4	2,9		Pelkė						Pb			
	6	0,6		Pelkė						Pb			
	9	5,3		Pelkė						Pc			Burbiškių kūlgrinda
	23	0,9		Pelkė						Pb			
	25	0,3		Pelkė						Pc			
117													
	10	6,1		Pelkė						Pb			
	16	4		Pelkė						Pb			
	23	1,5		Pelkė						Pb			

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
	28	0,3		Pelkė						Pb			
480													
	45	0,7	9	Pelkė 5B2Bt3Gl		30	15	14		Pc		5	
482													
	148	0,1		Pelkė						Pc			
514													
	53	0,2		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 42,2													

Neapaugusių medynais miško pelkių žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
10 Kaltinėnų girininkija													
1													
	38	0,4	9	Pelkė 10P		70	14	14		Pb		3	
3													
	6	0,4		Pelkė						Pc			
27													
	8	0,8		Pelkė						Pc			
33													
	13	0,3		Pelkė						Pc			
34													
	11	0,5	9	Pelkė 10B		40	18	16		Pc		10	
760													
	2	1,6	9	Pelkė 10B		20	8	10		Pc		3	
	8	14,1		Pelkė						Pc			
	12	1,1		Pelkė						Pc			
761													
	3	0,7		Pelkė						Pc			
762													
	2	5,3	9	Pelkė 10J		40	16	16		Pc		10	
	13	1,4	9	Pelkė 10J		40	16	16		Pc		5	
	14	7,9	9	Pelkė 10J		35	16	16		Pc		10	
	25	0,3		Pelkė						Pc			
	27	0,9		Pelkė						Pc			
	34	1,5		Pelkė						Pd			
	46	1,7		Pelkė						Pb			
	68	3		Pelkė						Pa			
763													
	16	16,6		Pelkė						Pc			
Plotas iš viso: 58,5													

10 PRIEDAS

Miško laukymių, saugotinų nuo apaugimo medžiais ir krūmais, žiniaraštis

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
01 Skroblės girininkija													
6													
	1	6,4	9	Miško laukymė 10B		30	15	16		Pdn		5	Saug.nuo apaug
16													
	62	0,8		Miško laukymė						Lcp			Saug.nuo apaug
43													
	32	3,7	9	Miško laukymė 8B2Bl		20	13	12		Lcp		1	Saug.nuo apaug
57													
	35	0,6		Miško laukymė						Lcl			Saug.nuo apaug
58													
	31	0,4		Miško laukymė						Ldp			Saug.nuo apaug
66													
	47	0,5		Pašarų aikštelė						Ncp			
67													
	23	1,5		Miško laukymė						Ldp			Saug.nuo apaug
78													
	1	1,4		Miško laukymė						Ldp			Saug.nuo apaug
	4	2,4		Miško laukymė						Ldp			Saug.nuo apaug
100													
	5	0,5		Miško laukymė						Lcl			Saug.nuo apaug
106													
	26	3,9	9	Miško laukymė 6L3B1B+Ą		60	18	32		Ucp		2	Saug.nuo apaug / Int.0,1 ha L(60)0,5 sk,Miškinė obelis
124													
	23	1,4		Miško laukymė						Lcs			Saug.nuo apaug
	35	3,4		Miško laukymė						Lcl			Saug.nuo apaug
125													
	33	0,8		Miško laukymė						Lcp			Saug.nuo apaug
128													
	1	2,2	9	Miško laukymė 10Bl+B		20	12	14		Pcn		2	Saug.nuo apaug
152													
	15	0,9		Miško laukymė						Ucp			Saug.nuo apaug / Int.0,1 ha Bt(15)0,9 sk
161													
	38	1,1		Miško laukymė						Ncp			Saug.nuo apaug
Plotas iš viso: 31,9													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
03 Tverų girininkija													
20													
	29	0,6		Miško laukymė						Pc			
21													
	1	3,6		Miško laukymė						Pb			
	9	0,8		Miško laukymė						Pc			
25													
	10	0,4		Miško laukymė						Pbn			
26													
	12	0,4		Miško laukymė						Pc			
49													
	29	0,4	9	Miško laukymė 7J3B		70	16	24		Ucp		5	Int.0,05ha EJU(70)0,5sk
53													
	12	0,6	9	Miško laukymė 5Bl5Bt		20	10	10		Ldp		5	
55													
	11	0,4		Miško laukymė						Lcs			
56													
	9	1,7		Miško laukymė						Ucp			
	11	0,7		Miško laukymė						Udp			
58													
	35	0,5		Miško laukymė						Ucs			
64													
	6	0,4	9	Miško laukymė 10Bl		20	10	10		Ucs		5	
65													
	1	1,2	9	Miško laukymė 8Bl2Bt		30	10	12		Ucs		5	
67													
	21	1,2	9	Miško laukymė 10B+Bt,Bl		30	11	12		Ucs		5	
70													
	6	1,7		Miško laukymė						Lcs			
77													
	25	0,4	9	Miško laukymė 10B		30	10	12		Pcn		10	
	29	0,6		Miško laukymė						Lcs			
81													
	3	1		Miško laukymė						Ucp			
94													
	22	0,6	5	Miško laukymė 5B5Bt		10	6	4		Lcp			
290													
	25	0,9	9	Miško laukymė 4Ą3B2E1B		70	19	30		Ncs		5	
291													
	76	0,4		Miško laukymė						Lds			
Plotas iš viso: 18,5													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
06 Žadvainių girininkija													
74													
	28	4,4		Miško laukymė						Udp			
Plotas iš viso: 4,4													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
07 Girėnų girininkija													
41													
	3	0,9		Miško laukymė						Udp			
Plotas iš viso: 0,9													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
08 Labardžių girininkija													
84													
	61	0,6		Miško laukymė						Lcs			
90													
	2	0,8	9	Miško laukymė 9B1E		25	15	16		Lcs		5	
Plotas iš viso: 1,4													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
09 Tenenių girininkija													
6													
	28	0,5		Miško laukymė						Lds			
31													
	13	1,3		Miško laukymė						Nds			
	16	0,4		Miško laukymė						Ldp			
41													
	33	2,5		Miško laukymė						Lds			
42													
	23	0,5		Miško laukymė						Lds			
72													
	29	0,6		Miško laukymė						Udp			
Plotas iš viso: 5,8													

Miško laukymių saugomų nuo nepageidaujamo apaugimo medžiais ir krūmais žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
10 Kaltinėnų girininkija													
1													
	62	1,4		Miško laukymė						Lcp			
2													
	57	0,6		Miško laukymė						Lcp			
27													
	16	0,5		Miško laukymė						Udp			
	37	0,7		Miško laukymė						Ldp			
762													
	5	0,4		Miško laukymė						Lcp			
	11	3,2		Miško laukymė						Lcp			
	18	1,2		Miško laukymė						Ndp			
	22	2		Miško laukymė						Lcp			
	28	0,6		Miško laukymė						Lcp			
	39	1,2		Miško laukymė						Lcp			
Plotas iš viso: 11,8													

11 PRIEDAS

Šlaitų medynų žiniaraštis

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
03 Tverų girininkija													
32													
	19	1,2	1	10E+P,D		80	26	30	0,6	Ścp	2	330	
290													
	12	0,6	1	4Ą3Bt2B1D		90	23	40	0,5	Šds	2	150	
	21	1,4	1	5Ą3E2Bt		160	26	80	0,5	Šds	2	200	
291													
	1	1	1	8Ą1D1K		145	25	80	0,5	Šds	3	180	
	4	0,4	1	4K3B2Bt1Ą		70	23	30	0,5	Šds	1	140	
	5	0,4	1	6Ą3B1L		80	22	38	0,6	Šds	2	190	
	6	0,8	1	4K2Ą1B1L1D1Bt		95	22	34	0,6	Šds	2	160	
323													
	20	0,6	1	10E+Bt		90	27	32	0,7	Šcl	2	350	
Plotas iš viso: 6,4													

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
04 Judrėnų girininkija													
128													
	34	0,4	1	6B1D2E1J		75	27	28	0,8	Šds	1A	300	
Plotas iš viso: 0,4													

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
06 Žadvainių girininkija													
4													
	7	0,9	1	4E2E4Bt+E,B,K		60	23	26	0,7	Šdp	2	300	
68													
	15	0,5	1	5E1E2J2Bt+E,Sb,B		80	28	32	0,7	Šcs	2	340	Nr 335311
77													
	16	0,7	1	3E1E1Ą1K1L1L1D1B+G,Bt,J		105	28	48	0,6	Šdp	2	290	
	28	1,2	1	3E1E1E1Ą2B1D1Bt+G,K,J,L		70	26	30	0,6	Šcp	2	280	
Plotas iš viso: 3,3													

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
08 Labardžių girininkija													
116													
	16	0,2	1	8Ą2Bt+B		80	23	34	0,4	Ščp	2	120	
	20	0,6	1	7Bt2Ą1D+B		40	18	18	0,6	Ščl	1	160	
	21	1	1	7D2Ą1Bt+J,E		35	20	22	0,7	Ščl	1A	230	
Plotas iš viso: 1,8													

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
09 Tenenių girininkija													
82													
	40	0,3	1	3E1E2Ą1Ą2B1Bt+Bl		80	27	36	0,4	Šdp	2	180	Nr.355002
85													
	4	0,2	1	7Bt2D1E+Bl,B		25	15	12	0,7	Šdp	1	160	
	33	0,9	1	5Bt2Ą1G2E+Bl		60	21	22	0,4	Šdp	1	130	
	42	1,1	1	6B1D3E+Bt,Ą		75	28	34	0,5	Šdp	1A	190	
			2	10E		60	19	20	0,3			100	
97													
	44	1	1	2K1U1Ą1G2Bt1L1B1Sb+D,E		45	19	20	0,5	Šds	1	120	
Plotas iš viso: 3,5													

Šlaitų medynų paliekamų natūraliai raidai žiniaraštis

Kv.	Skl. Nr.	Plo-tas, ha	Ard.	Rūšinė sudėtis	Kil-mė	Am-žius	Auk-štis, m	Skers-muo, cm	Skal-su-mas	Au-ga-vietė	Boni-te-tas	Tūris, m3/ha	Projektuojama ūkinė priemonė / 50 maketas
Rietavo miškų urėdija													
10 Kaltinėnų girininkija													
17													
	9	1	1	4U2D2B1U1L		50	18	18	0,5	Šds	2	140	Int.0,05ha-retmė,Int.0,1ha DB(70)0,4sk,Lds
	11	1,5	1	4U3Ą2L1D+B		100	27	40	0,6	Šds	1	210	
24													
	4	1,5	1	8Ą2U		150	26	50	0,4	Šdp	2	150	Nr 395201
	18	0,6	1	5U2Bt2L1Ą+K		60	21	20	0,6	Šdp	1	140	
	20	0,7	1	8Ą2U		150	26	50	0,4	Šdp	2	150	Nr 395201
25													
	14	2,2	1	3Ą2Ą2B1D1Sb1K+Bt,U		160	28	50	0,7	Šdp	2	290	Nr 395101
27													
	36	1,5	1	4L2Ą1E1U1K1Ą		105	27	44	0,7	Šdp	1A	340	Int.0,2ha U(100)0,3sk,Nr 395104
32													
	11	1	1	5B2Ą1K1U1D+G		75	27	28	0,6	Šdp	1A	210	
Plotas iš viso: 10													

12 PRIEDAS

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais valstybinės reikšmės miškuose žiniaraštis

Girininkija	Kvartalas	Sklypas	Pavienių senmedžių rūšis/amžius
Skroblės	10	16	E 130
Skroblės	12	10	P 150
Skroblės	13	7	E 120
Skroblės	13	8	E 120
Skroblės	18	3	P 150
Skroblės	40	26	P 160
Skroblės	42	18	P 150
Skroblės	50	6	J 100
Skroblės	50	34	P 170
Skroblės	50	38	P 160
Skroblės	52	9	P 150
Skroblės	65	14	P 150
Skroblės	66	11	E 130
Skroblės	77	24	P 150
Skroblės	79	25	P 150
Skroblės	83	15	P 150
Skroblės	86	21	J 110
Skroblės	100	7	E 130
Skroblės	103	16	P 150
Skroblės	118	10	P 150
Skroblės	125	4	E 125
Skroblės	126	2	P 170
Skroblės	128	7	E 120
Skroblės	129	5	P 150
Skroblės	161	37	U 120
Iš viso, vnt:		**26**	
Tverų	34	10	K 100
Tverų	53	15	E 120
Tverų	73	2	P 150
Tverų	73	9	E 155
Tverų	134	30	E 120
Tverų	135	31	E 120
Tverų	135	34	P 180
Iš viso, vnt:		**7**	
Judrėnų	45	40	E 120
Judrėnų	54	11	Ą 130
Judrėnų	55	3	Ą 150
Judrėnų	55	4	Ą 140
Judrėnų	55	7	Ą 150
Judrėnų	55	8	Ą 150

Judrėnų	55	16	Ą 150
Judrėnų	57	11	J 100
Judrėnų	57	26	Ą 140
Judrėnų	62	6	Ą 160
Judrėnų	62	11	Ą 160
Judrėnų	63	11	Ą 160
Judrėnų	65	3	Ą 160
Judrėnų	65	11	Ą 160
Judrėnų	66	7	Ą 160
Judrėnų	67	21	Ą 160
Judrėnų	68	16	P 160
Judrėnų	70	14	Ą 140
Judrėnų	73	9	Ą 200
Judrėnų	115	6	U 100
Judrėnų	115	18	E 120
Judrėnų	117	52	U 120
Judrėnų	121	2	U 100
Judrėnų	186	14	Ą 130
Judrėnų	186	20	U 120
Iš viso, vnt:		**25**	
Žadvainių	4	7	E 120
Žadvainių	8	16	J 100
Žadvainių	9	3	E 130
Žadvainių	9	25	J 100
Žadvainių	9	36	J 110
Žadvainių	10	18	E 120
Žadvainių	10	24	E 120
Žadvainių	20	33	Ą 150
Žadvainių	20	35	J 100
Žadvainių	22	12	J 100
Žadvainių	24	21	P 150
Žadvainių	35	47	G 100
Žadvainių	43	33	J 100
Žadvainių	59	16	P 150
Žadvainių	61	66	K 120
Žadvainių	72	29	G 120
Žadvainių	74	30	U 100
Žadvainių	163	19	P 160
Žadvainių	169	22	P 150
Žadvainių	169	29	J 100
Žadvainių	169	33	P 150
Žadvainių	170	28	P 150
Žadvainių	171	40	J 100
Žadvainių	174	10	P 150
Žadvainių	174	17	J 105

Žadvainių	174	18	P 150
Žadvainių	174	20	E 120
Žadvainių	175	21	E 120
Žadvainių	175	22	E 120
Žadvainių	178	26	E 120
Žadvainių	178	33	E 120
Žadvainių	179	15	E 120
Žadvainių	181	24	E 120; J 120
Žadvainių	182	15	E 120
Žadvainių	192	6	E 120
Žadvainių	193	9	P 160
Žadvainių	193	15	P 150
Žadvainių	193	25	J 100
Žadvainių	193	27	E 120
Žadvainių	194	1	J 100
Žadvainių	194	7	E 120; J 120
Žadvainių	194	10	P 150
Žadvainių	194	11	P 160
Žadvainių	194	28	P 160; E 160
Žadvainių	366	10	P 160
Žadvainių	366	12	J 100
Žadvainių	366	15	J 110
Žadvainių	366	30	P 150
Iš viso, vnt:		**48**	
Girėnų	6	9	J 100
Girėnų	9	15	J 100
Girėnų	10	26	U 100
Girėnų	31	11	E 120
Girėnų	37	32	E 120
Girėnų	37	51	K 90
Girėnų	41	25	P 150
Girėnų	42	27	P 150
Girėnų	42	32	E 120
Girėnų	47	31	E 120
Girėnų	48	1	E 120
Girėnų	49	1	E 120
Girėnų	54	20	P 170
Girėnų	56	20	P 150
Iš viso, vnt:		**14**	
Tenenių	3	25	U 105
Tenenių	26	7	Ą 130
Tenenių	26	10	Ą 130
Tenenių	26	12	Ą 130
Tenenių	26	19	Ą 130
Tenenių	33	46	Ą 130

Tenenių	35	6	Ą 130
Tenenių	35	14	Ą 130
Tenenių	35	33	Ą 130
Tenenių	36	10	Ą 130
Tenenių	41	39	L 100
Tenenių	59	6	E 150
Tenenių	59	15	J 100
Tenenių	59	27	Ą 150; Sb 100
Tenenių	59	28	J 100
Tenenių	60	36	Ą 160
Tenenių	81	8	Ą 130
Tenenių	90	17	U 110
Iš viso, vnt:		**18**	
Kaltinėnų	18	7	L 120
Kaltinėnų	24	13	Ą 140
Kaltinėnų	24	19	U 120
Kaltinėnų	27	35	U 100
Kaltinėnų	35	23	Ą 160
Iš viso, vnt:		**5**	
Iš viso urėdijoje, vnt:		**143**	

13 PRIEDAS

Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai

BENDRIEJI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ NUOSTATAI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

Miško pramonės produktai ir miško gėrybės turi ypatingai didelę socialinę ir ekonominę reikšmę Lietuvai. Pastaraisiais metais miškų sektoriaus reikšmė nuolat augo, o jo įnašas kasmet siekė 2,6–3 % Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

Lietuvos miškų valdymo institucijos prisiėmė vykdyti įsipareigojimus, kurie suformuluoti Helsinkio proceso dokumentuose, Europos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės strategijoje, ES Buvenių direktyvoje, Natura 2000 saugomų teritorijų tinklo kūrimo dokumentuose, 21-ojo amžiaus darbotvarkėje Baltijos jūros regionui, kituose tarptautiniuose teisės aktuose. Biologinės įvairovės palaikymas ir didinimas yra svarbi subalansuoto miškų ūkio plėtros Lietuvoje dalis. Dalijimasis žiniomis ir patirtimi yra vienas iš svarbiausių būdų, padedančių išskirti ypatingą reikšmę aplinkai turinčias kertines buveines, taikyti jose apsaugos ir/arba specialias tvarkymo priemones bei atsižvelgti į jas teritorijų planavimo metu.

Nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyse yra kuriamos miško produktų ekologinio sertifikavimo sistemos, kurių pagrindinis tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Vertingų biologinės įvairovės atžvilgiu teritorijų inventorizacija turėtų padėti patekinti rinkos poreikį ekologiškai sertifikuotiems (“žaliesiems”) miško produktams.

Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje, pavojus išnykti gresia daugeliui miškuose gyvenančių organizmų rūšių, nes nyksta šios joms reikalingos gyvenamosios vietos:

1. Seni ir džiūstantys įvairių rūšių medžiai;
2. Įvairaus stambumo, amžiaus, apšviestumo, skirtingų rūšių medžių medienos liekanos (stovintys nudžiūvę medžiai, virtuoliai, stuobriai ir kt.);
3. Ilgai tam tikroje vietoje išliekantys miško elementai, pavyzdžiui, ilgai toje pačioje vietoje augantys nuolat drėgni šlapieji eglynai.

Saugomos teritorijos užima 11,5 % visos Lietuvos teritorijos. Miškai užima 62 % nacionalinių parkų ir 48 % regioninių parkų teritorijos. Apie 28,6 % Lietuvos miškų (I–III kategorijų miškai) saugoma arba juose taikomi tam tikri ūkininkavimo apribojimai. Daugumoje šių miškų leidžiami atrankiniai ir sanitariniai kirtimai, šalinami seni ir džiūstantys medžiai bei stambios medienos liekanos.

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose “karštuose taškuose”. Šiuose plotuose, arba buveinėse, biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Tai **Kertinės Miško Buveinės (toliau - KMB)**, kurios, kaip žinoma, sudaro tik nedidelę dalį visų miškų, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Būtina pabrėžti, kad biologinės įvairovės apsauga kertinėse miško buveinėse neturėtų būti laikoma galutine ir vienintele priemone, reikalinga nykstančiai miškingo kraštovaizdžio biologinei įvairovei išsaugoti.

Visų pirma, įvairių tipų KMB skaičius gali būti nepakankamas užtikrintai apsaugoti biologinės įvairovės elementams, kuriems išlikti būtinos įvairios aukštos kokybės buveinės.
Daugelis specializuotųjų rūšių priklausomos net tik nuo ilgai toje pačioje vietoje išliekančių buveinių; kai kurioms jų būtinos tam tikros miško savybės, nesusijusios su pastoviomis konkrečiomis teritorijomis arba buveinėmis. Daugelį šių rūšių galima išsaugoti adaptuojant tradicinius miško ūkininkavimo metodus. Pavyzdžiui, nykstančių rūšių vabalus, kuriems gyventi reikalingos saulės atokaitoje augančios biologiškai senos pušys ir stambios medienos liekanos, būtų galima lengviausiai išsaugoti paliekant šiuos kertinius elementus tradiciniuose plynuosiuose kirtimuose. Tokių organizmų kategorijai taip pat priklauso daugelio rūšių paukščiai, kurie tik iš dalies apsaugomi sukuriant platų KMB tinklą.

Būtina pabrėžti, kad kertinės miško buveinės yra plotai, skirti nykstančiai biologinei įvairovei išsaugoti. Šiame projekte KMB koncepcija tik nedidele dalimi apima ypatingos vertės kultūrinio paveldo vietoves arba teritorijas su ekologiniame gradiente kintančiu rūšių gausumu (beta-įvairove).

Kertinės miško buveinės – tarsi salos erdvėje, kurioje negali gyventi daugelio specializuotųjų buveinių rūšių organizmai. Siekiant išsaugoti atsinaujinančias šių rūšių populiacijas, ateityje gali tekti suformuoti didesnių ar mažesnių kompensuojančių teritorijų tinklą bei plitimo koridorius arba tarpines plitimo salas tarp kertinių miško buveinių.

Kertinių miško buveinių inventorizacijos tikslas – suteikti informacijos nustatant teritorijų planavimo strategiją ir sprendžiant miškų tvarkymo problemas.

Galima paminėti sritis, kuriose ateityje būtų galima panaudoti kertinių miško buveinių inventorizacijos rezultatus:

- Didelės biologinės įvairovės miškų apsaugos planavimas. Pagrindas kuriant saugomų miškų tinklą;
- Nacionalinių ir regioninių parkų, valstybinių rezervatų ir kitų saugomų teritorijų ribų ir zonavimo tikslinimas bei tvarkymo planų rengimas;
- Kertinių miško buveinių inventorizacija būtina miškų sertifikavimui, siekiant subalansuoto miškų ūkio;
- Projekto rezultatai leidžia pagrįsti poreikį miškų apsaugai ir tolesniam jų atkūrimui, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę nacionaliniame lygmenyje.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie retų ir nykstančių organizmų būklę ir paplitimą miškuose.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie faunos ir floros turtingų miško buveinių lokalizaciją visiems besidomintiems fiziniams ir juridiniams asmenims.
- Inventorizacija ir jos loginis pagrindas suteikia žinių apie miško ekologijos ir miškų ūkio veiklos tarpusavio ryšius.
- Inventorizacija pagrindžia tolesnį tam tikrų biologinių vertybių monitoringą miškuose.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS IR JŲ APSAUGA

Kertinių miško buveinių svarbą apibrėžia Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės apsaugos strategija ir veiksmų planas:

“**3.1.2. Miško ekosistemų apsauga**

Tiksliam miško biologinės įvairovės apsaugos priemonių nustatymui būtina sudaryti tikslius miško buveinių žemėlapius, taip pat vykdyti specializuotą miškų būklės pokyčių monitoringą”.

Buveinė yra pakankamai homogeniška teritorija, kurioje gyvena specifiniai gyvūnai, grybai ir augalai.

Šiame projekte kertinė miško buveinė apibrėžiama kaip:

Nepažeistas miško plotas, kuriame šiuo metu didelė tikimybė neatsitiktinai aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinų buveinių specializuotųjų rūšių.

Buveinių specializuotosios rūšys dažniausiai įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą (saugomos buveinių specializuotosios rūšys). Šiame projekte rūšys, kurios atitinka saugomų rūšių kriterijus, tačiau dėl praktinių priežasčių nėra įtrauktos į Raudonąją knygą (pavyzdžiui, daugelio rūšių grybai ir krūmiškos kerpės), prilyginamos saugomoms. Buveinių specializuotosios rūšys negali ilgą laiką išlikti miškuose, kuriuose vykdoma intensyvi ūkinė veikla. *Didelė tikimybė* jas aptikti yra pakankama išskirti tam tikrą miško plotą kaip kertinę miško buveinę.

Kertinės miško buveinės išskiriamos iš kitų miško buveinių pagal jų biologiškai vertingas savybes, pavyzdžiui: labai senus medžius, gausias stambių medienos liekanas arba pagal tam tikrus miško raidos pobūdžio nulemiamus požymius.

Kertinių miško buveinių plotas nėra ribojamas; **jos tik pažymi, kad tam tikra miško buveinė yra biologiškai vertinga**. Kertinė miško buveinė gali būti tiek pavienis labai stambus ąžuolas, tiek miško sklypas, užimantis daugelį hektarų.

Teritorija, kuri greitai (kelių dešimtmečių bėgyje) turėtų tapti kertine miško buveine, jeigu joje bus ūkininkaujama palaikant esančias biologinės įvairovės vertybes, vadinama *Potencialia kertine miško buveine* (PKMB).

Kas nėra kertinė miško buveinė?

Pasitaiko teritorijų, kuriose aptinkami saugomų rūšių organizmai, tačiau tai nėra buveinių specializuotosios rūšys, jos nepriklauso nuo ypatingų miško savybių ar jo raidos ypatumų, o tik atsitiktinai gyvena toje vietoje. Tokia teritorija neturėtų būti laikoma kertine miško buveine. Tokie atvejai dažni, kai susiduriama su kai kurių saugomų rūšių induočiais augalais arba netoli rūšies arealo ribos esančiomis populiacijomis.

Išskiriant kertines miško buveines, negalima remtis nykstančiomis rūšimis, susijusiomis su miškuose išsibarsčiusiais elementais, tačiau nepriklausomomis nuo konkrečių vientisų teritorijų arba buveinių. Pavyzdžiui, baltnugariams geniams (*Dendrocopus leucotus*) maitintis reikalingas pakankamas džiūstančių ar negyvų lapuočių medžių kiekis jų teritorijos ribose. Lapuočiai nebūtinai turi telktis vienoje vietoje (kertinėje miško buveinėje) bet gali būti išsisklaidę visoje miško teritorijoje. Gyvenantys baltnugariai geniai dažniausiai rodo, kad kai kurie miško sklypai jų gyvenamosios teritorijos ribose pasižymi kertinių miško buveinių savybėmis. Šiuos paukščius, ko gero, išsaugoti įmanoma ne saugant vien tik kertines miško buveines, bet apskritai paliekant miške pakankamą džiūstančių lapuočių medžių ir negyvos medienos kiekį. Šiai kategorijai priskiriama daugelio rūšių gyvūnai, turintys dideles gyvenamąsias teritorijas.

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas gali būti nagrinėjamas tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu. Vienas iš ekosistemų pastovumo laike pavyzdžių gali būti ekosistemų migracija, nulemta besiplečiančių kontinentinių ledynų. Šiuo atveju klimato sąlygų kaita yra gana lėta, lyginant su rūšių kartų kaita, todėl buveinių specializuotosios rūšys migruoja kartu su savo gyvenamąja aplinka. Pavyzdžiui, šlapiesiems eglynams būdingas toks ekologinis pastovumas laike, nors ledynmečiu jie augo Vidurio Europoje, o tarpledynmetyje – Šiaurės Europoje. Teritorinis šlapiųjų eglynų pastovumas suprantamas kaip bendrijos stabilumas tiek toje pačioje buveinėje, tiek geografinėje teritorijoje. Kitaip tariant, kertinės miško buveinės erdvinis pastovumas dažniausiai suprantamas kaip ekosistemų stabilumas tam tikrose buveinėse. Ilgalaikis tam tikros buveinės išlikimas vienoje vietoje užtikrina pastovias gyvenimo sąlygas buveinių specializuotosioms rūšims.

Kertinėms miško buveinėms atpažinti naudojama keletas kertinių kraštovaizdžio ir biologinių elementų bei rūšys indikatorės. Tai, kad teritorijoje aptinkama pavienė rūšis indikatorė, dar nereiškia, kad ši teritorija yra kertinė miško buveinė – tam nustatyti reikalingas kompleksinis keleto veiksnių įvertinimas. Pavyzdžiui, sausuose pušynuose aptinkama tik kelių tinkamų rūšių indikatorių organizmų. Tuo pat metu šiuose miškuose tarpsta daugybė specializuotųjų rūšių, daugiausia vabalų ir grybų. Šiuos organizmus sunku aptikti vos metus akį arba tiriant netinkamu laiku, taigi daugeliu atvejų tenka pasikliauti kertiniais elementais, kurie rodo, kad teritorija tinkama įsikurti specializuotosioms rūšims.

Kodėl svarbu surasti ir išsaugoti kertines miško buveines?

Kertinės miško buveinės aptinkamos neatsitiktinai: visuomet yra priežasčių, sąlygojančių tai, kad KMB yra įsikūrusi tam tikroje konkrečioje vietovėje. Šios priežastys daugeliu atvejų

susijusios su kraštovaizdžio elementais, teritorijos raida, kai kada su specifinėmis gyvenamosios vietos sąlygomis. Dažnai keleto nykstančių rūšių organizmai gali būti paplitę vienoje KMB, tačiau neaptinkami aplinkiniuose miškuose. Kertinė miško buveinė dažniausiai jautriai reaguoja į staigius aplinkos tvarkymo sąlygų pokyčius arba į nutrūkusią veiklą, lėmusią kertinės miško buveinės susiformavimą. Sunaikintai KMB atsistatyti dažniausiai reikia labai daug laiko. Plynas kirtimas ilgai toje pačioje vietoje augančiame šlapiame eglyne greičiausiai taptų negrįžtamu žingsniu, matuojant subjektyviais žmogaus laiko suvokimo matais.

Dėl šių priežasčių KMB ypač svarbios miškų biologinės įvairovės apsaugai. Siekiant išvengti skaudžių klaidų ir išsaugoti biologinę įvairovę ekonomiškai efektyviausiomis priemonėmis, svarbu žinoti, kur yra įsikūrusios kertinės miško buveinės.

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. Sausi ir vidutinio drėkinimo spygliuočių ir mišrūs miškai
- A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
- A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

B. Sausi ir vidutinio drėkinimo lapuočių miškai
- B.1. Plačialapių miškai
- B.2. Kiti lapuočių miškai

C. Šlapieji miškai
- C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai
- C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
- C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai
- C.4. Šlapieji plačialapių miškai

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

D. Vandens telkinių pakrančių šlaitai
- D.1. Upės šlaitas
- D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas
- D.3. Upelio šlaitas

E. Lėkšti vandens telkinių krantai (užliejami miškai)
- E.1. Upės salpa
- E.2. Upelio salpa
- E.3. Ežero krantas

F. Kitos vandens veikiamos kertinės miško buveinės
- F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas
- F.2. Šaltiniuota vieta
- F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys
- F.4. Bebravietė

G. Nedidelės salos ir pusiasaliai vandens telkiniuose bei šlapžemėse

H. Statūs šlaitai
- H.1. Šlaitas
- H.2. Raguva

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

I. Gaisravietės

J. Medžiais apaugusios naudojamos arba apleistos pievos ir ganyklos
- J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
- J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
- J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva
- J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

K. Medžiai milžinai
- K.1. Pavienis medis milžinas
- K.2. Medžių milžinų grupė

L. Senas parkas

M. Miško sala dirbamuose laukuose

KMB tvarkymo ir apsaugos priemonės bei apsaugos statusas

KMB tipas	KMB potipis	Tvarkymo/apsaugos priemonės	Reikalingas apsaugos statusas
A	A1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (LP, E)	Pastovus
	A2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
B	B1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	B2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
C	C1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	C2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C4	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
D	D1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
E	E1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E3	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
F	F1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F3	Atrankiniai kirtimai (medžiai, krūmai), ganiava, šienavimas	Pastovus
	F4	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
G		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
H	H1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	H2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
I		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
J	J1	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J2	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas, pievų atkūrimas	Pastovus
	J3	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J4	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
K	K1	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
	K2	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
L		Medžių ir krūmų kirtimas, ganiava, šienavimas arba, parko atkūrimo atveju, tvarkymas pagal parko tvarkymo planą	Pastovus/laikinas
M		Atrankiniai kirtimai, ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus/laikinas

TINKAMIAUSIOS PRIEMONĖS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS VERTYBĖMS IŠSAUGOTI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO SPYGLIUOČIŲ IR MIŠRŪS MIŠKAI

A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su eglėmis, geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai pusiau natūralūs eglynai vystosi į pirmykščius miškus, galima iškirsti dalį jaunesnių beržų, siekiant suformuoti retmes. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su lapuočiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės neigiamai veikti šias vertybes, geriausia būtų iškirsti dalį eglių pomiškio ir/arba jaunesnių medžių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas lapuočiams.

A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

Geriausias tvarkymo metodas – jokios ūkinės veiklos. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su pušimis ir/arba lapuočiais medžiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės kenkti šioms vertybėms, geriausia būtų iškirsti dalį eglių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pušims ir lapuočiams. Kai kurios pažaidos (pavyzdžiui, gaisrai) biologinėms vertybėms nekenkia. Kai kada gali būti reikalingi valdomi miško gaisrai. Sausuoliai ir medienos nuokritos turi būti paliekami buveinėje.

B. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO LAPUOČIŲ MIŠKAI

B.1. Plačialapių miškai

B.2. Kiti lapuočių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai miškai kilę iš senovinio kultūrinio kraštovaizdžio, juose dažnai plinta eglės. Jeigu tai kelia pavojų su plačialapiais medžiais susijusioms biologinės įvairovės vertybėms, egles reikėtų iškirsti. Džiūstantys medžiai arba medienos liekanos neturėtų būti šalinamos, nebent tai reikalinga gyvulių ganymui.

C. ŠLAPIEJI MIŠKAI

C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsauginę juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu prieš kurį laiką nusausintose buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. KMB sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Jeigu šalia plynai kertamas miškas, reikėtų palikti 20–40 m apsaugos juostą, siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. KMB sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Čia gana dažnai pasireiškia natūralūs pažeidžiantys veiksniai (gaisrai); jie šio tipo kertinėms miško buveinėms grėsmės nekelia. Kai kada tvarkant buveines gali būti reikalingi kontroliuojami miško gaisrai. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti šalinamos.

C.4. Šlapieji plačialapių miškai

Daugeliu atveju geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose kertinėse miško buveinėse drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsaugos juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu dėl ankstesnio nusausinimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų žiemą dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių.

D. VANDENS TELKINIŲ PAKRANČIŲ ŠLAITAI

D.1. Upės šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

D.3. Upelio šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

E. LĖKŠTI VANDENS TELKINIŲ KRANTAI (UŽLIEJAMI MIŠKAI)

E.1. Upės salpa

E.2. Upelio salpa

E.3. Ežero krantas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Sausinimas arba tėkmės reguliavimas neigiamai veikia ekosistemą. Jei dėl hidrologinio režimo reguliavimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų biologinės įvairovės vertybėms, geriausia būtų egles iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Be to, išlieka pavojus pažeisti kitų rūšių medžius ir dirvožemį. Nuolat čia augusių rūšių medžiai gali išlikti netgi nusausintose buveinėse, jeigu šio veiksnio poveikis nėra didelis, tačiau rūšių santykis gali pakisti. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

F. KITOS VANDENS VEIKIAMOS KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS

F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas

F.2. Šaltiniuota vieta

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinė veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šio tipo kertines miško buveines turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai. Netgi už kelių kilometrų nuo šaltiniuotos vietovės vykdoma sausinamoji melioracija gali būti pražūtinga biologinėms vertybėms. Jeigu šaltiniuota vieta vaizdinga arba yra kitaip naudojama, būtina įrengti medinį lieptelį, siekiant išvengti dirvožemio suardymo.

F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys

Jeigu medžiai ir krūmai pradeda gožti buveines, juos galima pasirinktinai praretinti. Kad šlapiose karbonatingose pievose neįsiveistų krūmai, joms reikalingas vidutinio intensyvumo ganymas, taip pat labai padedantis atsigauti konkurencijai neatsparioms rūšims. Sausinimas pražūtingas šių buveinių biologinei įvairovei, todėl draudžiamas. Jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai, turėtų būti paliekama bent 20 m pločio apsaugos zona, siekiant išvengti hidrologinio režimo sutrikdymo.

F.4. Bebravietė

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Bebrų užtvankos šiose KMB neturėtų būti ardomos.

G. NEDIDELĖS SALOS IR PUSIASALIAI VANDENS TELKINIUOSE BEI ŠLAPŽEMĖSE

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Šiose buveinėse nuolat pasireiškia gamtiniai pažeidžiantys veiksniai (gaisrai, vėjovartos ir kt.), gausu pereinamųjų zonų tarp skirtingų ekosistemų, todėl, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, šių veiksnių įtaka turi išlikti nepakitusi.

H. STATŪS ŠLAITAI

H.1. Šlaitas

H.2. Raguva

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Jeigu šiaurės ekspozicijos šlaito papėdėje plynai kertamas miškas, siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą aplink KMB turėtų būti paliekama 20–40 m pločio apsaugos zona.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

I. GAISRAVIETĖ

Tinkamiausia priemonės – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bent iš dalies reikia leisti miškui atželti natūraliai, negalima šalinti džiūstančių medžių ar medžių liekanų. Kai kuriais atvejais šio tipo KMB gali natūraliai išnykti, galutinai suirus apdegusių medžių liekanoms.

J. MEDŽIAIS APAUGUSIOS NAUDOJAMOS ARBA APLEISTOS PIEVOS IR GANYKLOS

J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva
J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

Kadangi šios KMB kilusios iš buvusio žemės ūkio kraštovaizdžio, joms išlaikyti paprastai reikalinga ūkinė veikla. Norint išlaikyti šių KMB bioįvairovę reikia:

- šalinti plintančias egles ir kai kuriuos lapuočius medžius;
- išlaikyti esamą medžių ir krūmų mozaiką; palaikyti neužžėlusias atviras vietas ir medžiais apaugusių pievų pakraščius;
- išsaugoti senus medžius ir senus krūmus;
- nešalinti iš buveinių džiūstančių medžių ir medžių liekanų;
- išlaikyti ganiavą ir šienavimą, kurie teigimai veikia bioįvairovės išsaugojimą. Jei tebėra išlikusios rūšys, rodančios ilgą žolių dangos pastovumą, reikėtų įvertinti mišku apaugusios pievos atstatymo galimybes;
- atstatant pievą, nevartoti trąšų ir pesticidų.

K. MEDŽIAI MILŽINAI

K1. Pavienis medis milžinas
K2. Medžių milžinų grupė

Pavienis medis milžinas dažnai būna išaugęs atviroje vietoje, ir tiek pats medis, tiek ant jo gyvenančios specializuotosios rūšys reikalauja saulės atokaitos. Norint išsaugoti biologinę įvairovę, reikia aplink iškirsti kitus medžius ir krūmus, paliekant bent 2 m pločio tarpą nuo toliausiai iš medžio lajos išsišovusių šakų iki arčiausiai stovinčio medžio. Jei medžiai milžinai pradėjo augti tankiame miške, jį supančios aplinkos nereikėtų keisti. Netgi nuo žemės nereikėtų rinkti nukritusių šakų, išskyrus tuos atvejus, kai medis auga prie kelio ar kai jos trukdo žemėnaudai. Tai netaikytina, jei pavieniai biologiškai seni medžiai auga tankiuose medynuose, kuriuose dominuoja eglė. Tokiuose medynuose būtina šalinti aplik ąžuolus augančias egles. Tai padės prailginti medžių gyvavimo trukmę.

L. SENAS PARKAS

Kadangi šio tipo buveinės sukurtos žmogaus, reikalingas šioks toks ūkinis įsikišimas. Senus medžius su plačiomis lajomis reikia saugoti nuo jaunų juos gožiančių medžių. Galimas saikingas ganymas ir šienavimas. Priešingai negu kitaip tvarkomuose parkuose, šio tipo buveinėse turi būti paliekama visa negyva mediena.

M. MIŠKO SALA DIRBAMUOSE LAUKUOSE

Tai dažniausiai išsibarstę nedideli miškeliai, kuriuose vyrauja įvairių rūšių medžiai, dažniausiai beržai arba pušys. Daugeliui tokių miškų būdingas pamiškės efektas, sukuriantis papildomas ekologines nišas įvairiems organizmams, daugiausiai vabzdžiams ir paukščiams. Šiuose miškuose dažnai buvo ar tebeganoma, taip pat pasirinktinai kertami medžiai. Kai kada šiose buveinėse nebuvo vykdoma jokia ūkinė veikla, todėl jose gali išlikti biologinės įvairovės vertybių, susijusių su senais medžiais, negyva mediena arba pamiškėmis.

14 PRIEDAS

Brėžiniai

EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIOS BUVEINĖS AUKŠTOJO TYRO TELMOLOGINIAME DRAUSTINYJE

SKROBLĖS GIRININKIJA

M 1 : 20 000

359000.000000 360000.000000 361000.000000 362000.000000 363000.000000

6184000.000000 6183000.000000 6182000.000000 6181000.000000 6180000.000000 6179000.000000 6178000.000000

Sutartiniai ženklai

Draustinio riba

Miškai

Valstybinės reikšmės miškai

Kitų naudotojų miškai

Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės

3160, 7140, 7150

6430

6450

6510

6510, 7160

7110*

9010*

9050

9080*

91D0*

AUKŠTOJO TYRO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTI TVARKYMO PLOTAI

SKROBLĖS GIRININKIJA

M 1 : 20 000

359000 360000 361000 362000 363000

6184000 6183000 6182000 6181000 6180000 6179000 6178000

Sutartiniai ženklai

Draustinio riba

Miškai

Valstybinės reikšmės miškai

Kitų naudotojų miškai

Tvarkymo plotai

1

2

3

4

DIDŽIOSIOS GIRIOS (AUKŠTOJO TYRO I) TELMOLOGINIO DRAUSTINIO RIBŲ PLANE IDENTIFIKUOTOS EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIOS BUVEINĖS

TVERŲ GIRININKIJA

M 1 : 10 000

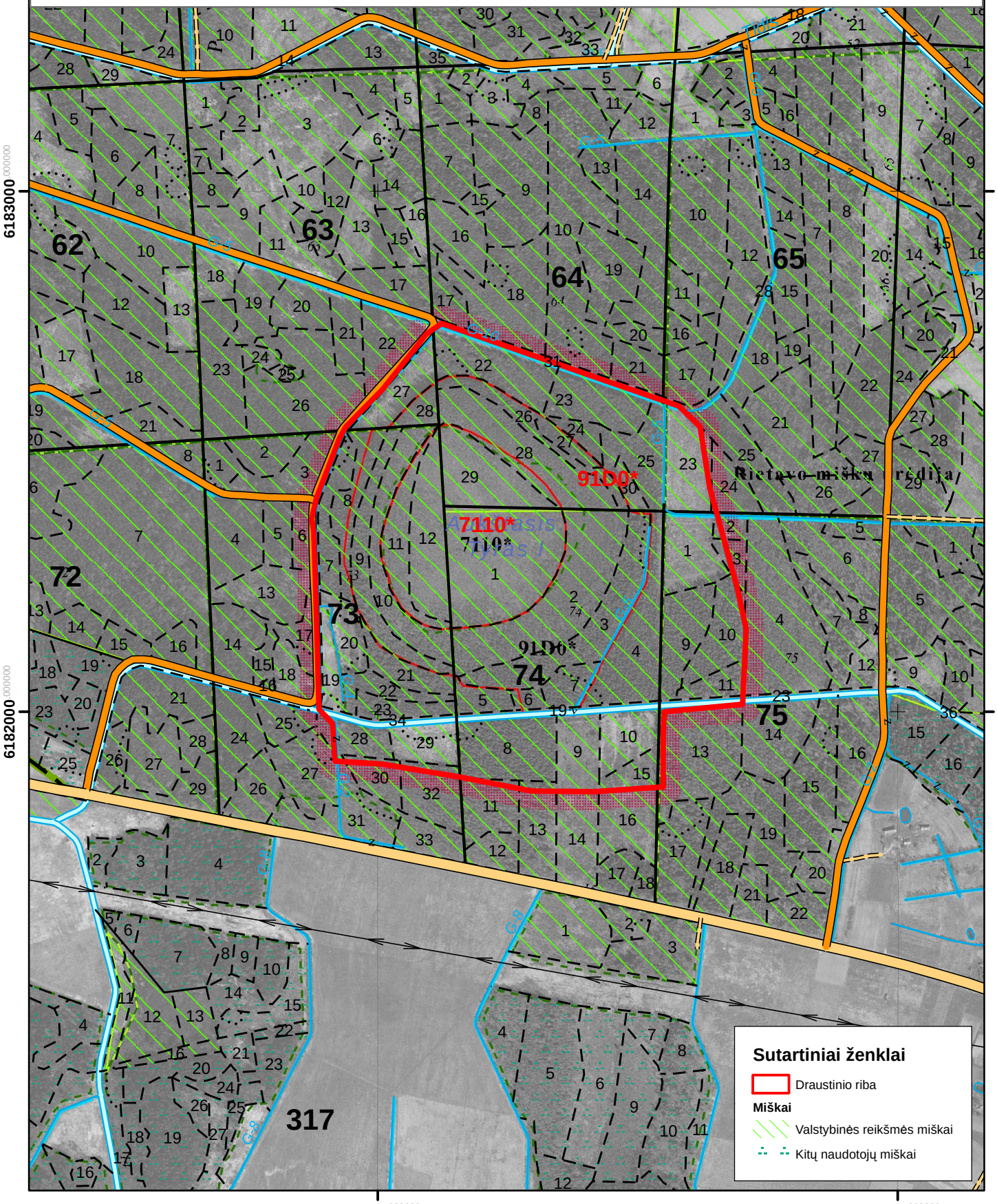

Gamtotvarkos plano brėžiniai

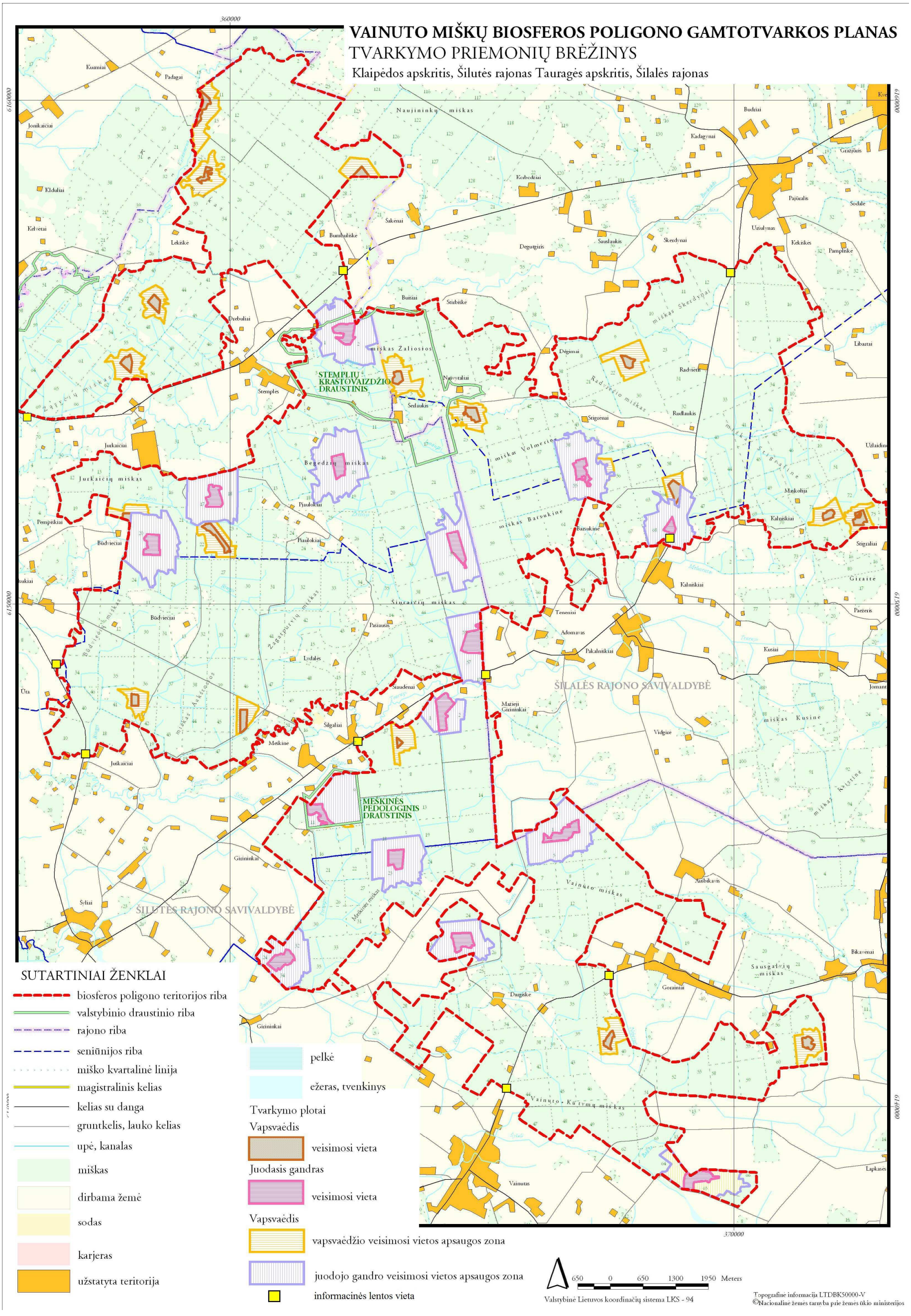

3 pav. Vainuto miškų biosferos poligono tvarkymo plotų išsidėstymas